Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

षड्भुजङ्गम्

ŚADBHUJAṄGAM

(Śāradā, Bhavāni, Devi, Rāma, Śiva and Viṣṇu)

of

ADI SANKARA

With meanings in Tamil and English

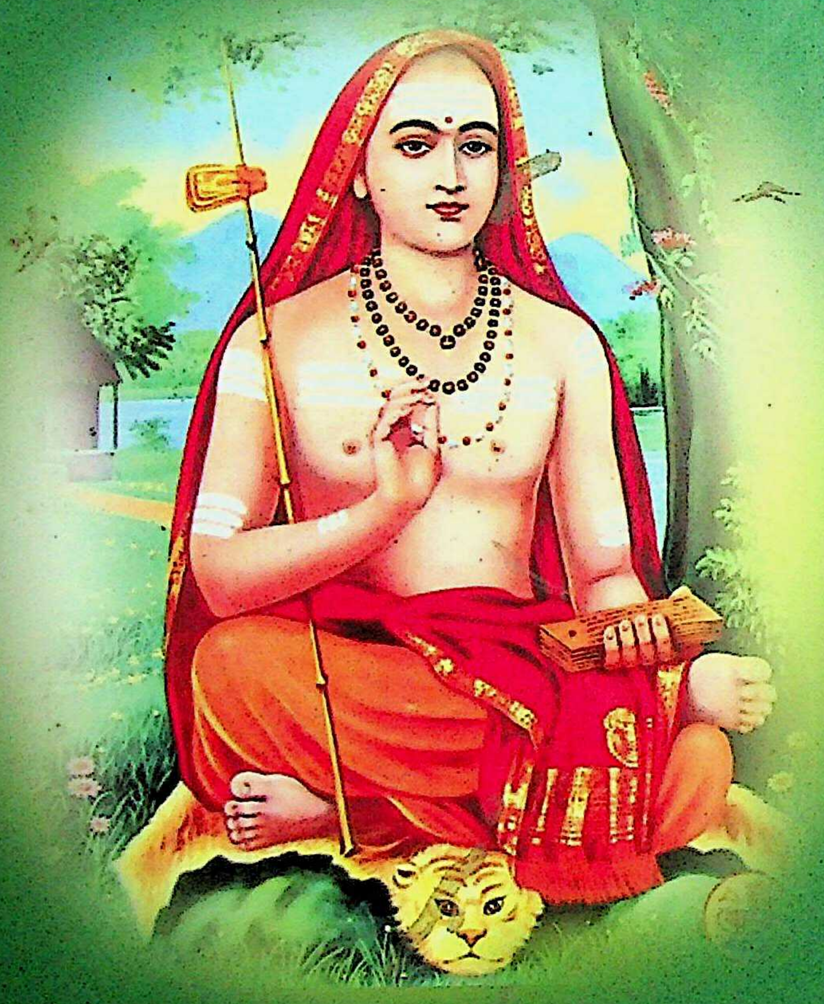

Dr. C. L. Rāmakrishnan
Dr. Alamelu Rāmakrishnan
Dr. Ramā Venkataraman

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

1∞ - 1

षड्भुजङ्गम्

ŚADBHUJAṄGAM

(Śāradā, Bhavāni, Devi, Rāṃa, Śiva and Viṣṇu)

of

ADI SANKARA

With meanings in Tamil and English

by

Dr. C. L. Ramakrishnan
Dr. Alamelu Ramakrishnan
Dr. Rama Venkataraman

Payasvati Prakashan
2013

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

ŚADBHUJAṄGAM

With meanings in Tamil and English

First Publication : 2013

©

ISBN:- 978-81-926935-0-7

Publisher :
Payasvati Prakasan
No. 37, Sir C.V. Raman Road,
Alwarpet, Chennai – 600018

Copies may be had from :
Dr. C.L. Ramakrishnan
Dr. Alamelu Ramakrishnan
H 49/3 Gitanjali Colony,
L.B.Road, Thiryvanmiyur,
Chennai-600041
Tele :044-24414741
&
Dr. Rama Venkataraman
No. 37, Sir C.V. Raman Road,
Alwarpet, Chennai – 600018
Tele : 9940376446

Printed at
Sudarsan Graphics Pvt. Ltd.,
27, Neelakanta Mehta Street
T. Nagar, Chennai - 600 017
Phone: 044-24344038 / 24342947
E-mail: info@sudarsan.com

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

List of Contents

Preface

Introduction

1. Śri Śāradābhujaṅgaprayātāṣṭakam
2. Śri Bhavānībhujaṅgam
3. Śri Devībhujaṅgam
4. Śri Rāmabhujaṅgaprayātastōtram
5. Śri Śivabhujaṅgam
6. Śri Viṣṇubhujaṅgaprayātastōtram

Notes

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

Preface

Śaṅkara, commonly known as Ācārya Śaṅkara or Śaṅkarācārya, won the 'ācārya' title by writing commentaries on the Upaniṣads, the Bhagavadgita and the Brahmasūtras. These texts together are referred to as the prasthana-traya, triple canon of Vedānta. Śaṅkara has clearly shown in his commentaries on these texts that they, taken as a whole, have for their purport Brahman, the non-dual reality. Śaṅkara also wrote commentaries on many other books, authored many independent advaita manuals and books on yoga and tantra, and above all composed many devotional hymns (stotras).

The system of philosophy advocated by Śaṅkara is known as Advaita Vedānta. The central teaching of Advaita Vedānta is the unity of Brahman and the individual self on the one hand, and that of Brahman and the world on the other. The duality is only appearance caused by ignorance (avidyā). This ignorance can be removed only by the knowledge of Brahman, knowledge that the individual self is non-different from Brahman. Therefore Advaita Vedānta declares that knowledge alone can liberate (jñānād eva tu kaivalyam). It appears that Bhakti which demands duality in concept and outlook has no place in Advaita Vedānta. Therefore the question that naturally arises in every thinking mind is this: Why then Śaṅkara has composed a number of devotional hymns addressed to different gods? Is Bhakti possible in the non-dualistic system of Advaita Vedānta?

This question can be examined from an empirical as well as transcendental standpoint. Let us see what the critics have to say on this issue. The critics say that from the transcendental standpoint Advaita Vedānta admits only one reality Brahman which is differenceless, nirguṇa and nirviśeṣa. Neither the world nor the individual self or Saguṇa Brahman i.e. God as a person have any existence at this level. Therefore Bhakti which is deep love or attachment for God is not possible at the transcendental level.

The critics further say that Bhakti is not possible even at the empirical level for two simple reasonṣ. Firstly, God (the object of devotion) and the devotee (the individual subject) are not two different independent entities; and unless they are separate entities there cannot be any feeling of devotion. Secondly, God and the individual self are identical and must therefore be equal in every respect, and unless God is superior to the individual self in power, knowledge and graciousness, the individual self will not be attracted towards God. Critics therefore strongly believe that Bhakti is not at all possible in the system of Advaita Vedānta.

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

The protagonists of Advaita Vedānta, however, firmly hold that Bhakti is possible in their system at the empirical as well as transcendental level. Bhakti is possible at the empirical level because Advaita Vedānta admits all distinctions and practices as valid till the dawn of direct realisation of the ultimate Self. In fact, Śaṅkara himself has admitted the difference between the limited, impure, unenlightened and the bound individual self, and the limitless, pure, enlightened and ever free God. Commenting on the Brahmasūtra I.ii.8. Śaṅkara says, "There is forsooth a difference between the embodied soul and the Supreme God. The one is an agent, an experiencer, a source of merit and demerit, and possessed of happiness and sorrow, while the other is just the opposite." God is also greater than the individual self in every respect because their limiting adjuncts are different. God is the creator, sustainer and destroyer of the universe; all this resolves are true (satyasaṅkalpa). The individual self is just the opposite. Thus the two requirements of Bhakti proposed by the critics viz., distinction between the individual self and the God and the superiority of God over the individual self being present, Bhakti is fully practicable in the system of Advaita Vedānta.

Although at the transcendental level, Bhakti as a means is not possible as there is pure unity, Bhakti as love has existence there also. At this level the individual self has realised its identity with the Supreme Self. The individual takes God to be his own self, and therefore there will be automatic and natural flow of love towards it because Sruti unequivocally declares that the Self (Ātman) is the only object of true love. While commenting on Bhagavadgita VII.17. Śaṅkara clearly testifies this fact : "It is well-known in the world that the self is indeed dear to all. Therefore, Vasudeva being the very self of the Jñanin, becomes dear to him". Thus Bhakti is possible in the system of Advaita Vedānta and if Śaṅkara has written many hymns to foster devotion he is not at all wrong.

Among the devotional hymns there are many Bhujangas. They are: Gaṇēśabhujaṅgam, Subrahmaṇyabhujaṅgam, Śivabhujaṅgam, Śrīviṣṇubhujaṅgaprayātastōtram, Dēvībhujaṅgam, Bhavānībhujaṅgam, Śāradābhujaṅgaprayātāṣṭakam and Rāmabhujaṅgaprayātastōtram. They are called Bhujangas because they are in Bhujangaprayata meter.* Barring this single exception Śaṅkara has not used the name of the meter in the title of any other hymn. A question naturally arises here: why has Śaṅkara given so much importance to Bhujangaprayata meter. Perhaps, it is because Bhujangaprayata saved the life of Piṅgala who was the author of the Chandah Sūtra, the earliest known treatise on prosody. This book discusses both vedic and classical meter. Piṅgala Nāga was the incarnation of Sesa. Once Piṅgala was caught by Garuḍa, the arch-enemy of all serpents. Garuḍa was about to kill Piṅgala. But Piṅgala, who had by now recovered his senses, informed Garuḍa that he alone knows the science of metrics and if he is killed, the science of metrics will also

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

die. Piṅgala further pleaded with Garuḍa to learn this science before killing him so that at least the science of metrics may survive. Garuḍa accepted this proposal on a condition that Piṅgala will not run away without seeking his prior permission. The teaching of the science of metrics started. Piṅgala taught the science in a very interesting manner. Garuḍa was fully engrossed in taking the lesson. Finally, Piṅgala taught Bhujangaprayata meter and uttered Bhujangaprayatam quite a number of times. Garuḍa also repeated: "I understand Bhujangaprayatam". And Piṅgala slowly slipped into a nearby pond. Garuḍa's allegation of betrayal was set aside by Piṅgala by saying that he had not broken the agreement. He had not only informed Garuḍa that the snake is leaving (literal meaning of Bhujangaprayatam is snake is leaving), but had also taken his consent as Garuḍa had also said: "I understand that Bhujangaprayatam", i.e. "snake is leaving". Thus Piṅgala could save his life by teaching Bhujangaprayatam meter and therefore, it is a very significant meter. We earnestly believe that recitation of the hymns in Bhujangaprayatam meter with understanding and concentration will save our lives too.

Dr. C. L. Ramakrishnan, Dr. Alamelu Ramakrishnan and Dr. Rama Vekataraman have done great service to the society by bringing out these Bhujangams with transliteration, syntax, word-meaning and translation in Tamil and English. Dr. C. L. Ramakrishnan has further enhanced the value of this book by his pertinent notes. I sincerely pray to God to give them long life and strength so that they may bring out many more similar works.

S.Vijaya Kumar

2.11.2013

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

முகவுரை

ஸ்ரீ ஆதிசங்கர பகவத்பாதாள் திக்விஜய யாத்திரை செய்து கொண்டு அநேக க்ஷேத்திரங்களுக்கு சென்றார். ஒவ்வொரு க்ஷேத்திரத்திலும் அங்கு பிரசித்தி பெற்ற கோவிலுக்குச் சென்று அங்குள்ள தெய்வத்தின் மகிமையை விளக்கி ஸ்தோத்திரத்தை அருளினார். அப்படி அவர் அருளிய ஸ்தோத்திரங்கள் ஏராளம். அதில் புஜங்கம் அல்லது புஜங்கபிரயாதம் எனப்படும் சந்தத்தில் எட்டு ஸ்தோத்திரங்களை நமக்கு நன்மை செய்ய அருளியிருக்கிறார்.

பாம்பை வடமொழியில் புஜங்கம் என்று கூறுவார்கள். ஒரே சீராக வளைந்து வளைந்து அசைந்து ஊர்வது பாம்பின் இயல்பு. இந்த சந்த அமைப்பும் அதே மாதிரி இருப்பதால் இதை புஜங்கம் அல்லது புஜங்கபிரயாதம் என்று கூறுவர். இதில் நான்கு பாதங்களும் ஸமமாக இருக்கும். ஆகையால் ஸமவிருத்தம் என்று சொல்வார்கள். ஒவ்வொரு பாதத்திலும் நான்கு யகணங்கள் உண்டு. அதாவது ஒரு குறில் எழுத்து, பிறகு இரண்டு நெடில் எழுத்து என்று வரும். அதாவது டடாடா டடாடா டடாடா டடாடா என்று நான்கு வளைவுகள் ஒவ்வொரு பாதத்திலும் இருக்கும். அதன் குறி இப்படி இருக்கும்.

◡ --- --- ◡ --- --- ◡ --- --- ◡ --- ----

ஸம்ஸ்கிருத யாப்பிலக்கணத்தை விளக்கும் பல்வேறு நூல்களில் புஜங்கபிரயாதம் என்கிற விருத்தம் பலவிதமாக குறிப்பிடப்பட்டிருக்கிறது. அவைகளில் இரண்டு விருத்த ரத்னாகரத்தில் भुजङ्ग प्रयातं भवेत् यैश्चतुर्भिः என்றும் சந்தசாஸ்த்ரத்தில் भुजङ्गप्रयातं यः ^ -- ^ -- ^ -- ^ -- என்றும் ஆகும்.

ஶ்ருதபோத என்கிற நூலில் இந்த விருத்தத்தைப் பற்றி விரிவாக சொல்லப் பட்டிருக்கிறது. அதாவது

यदाद्यं चतुर्थं तथा सप्तमं स्यात्
तथैवाक्षरं ह्रस्वमेकादशाद्यम् ।
शरच्चन्द्रविद्वेषिवक्त्रारविन्दे
तदुक्तं कवीन्द्रैर्भुजङ्गप्रयातम् ।।

ஸ்ரீ ஆதிசங்கர பகவத்பாதாள் புஜங்கம் சந்தத்தில் அருளியிருக்கும் ஸ்தோத்திரங்களில் கணேசபுஜங்கத்தையும் ஸுப்ரஹ்மண்யபுஜங்கத்தையும் தமிழ் மற்றும் ஆங்கில அர்த்தங்களுடன் முன்பே வெளியிட்டு விட்டேன்.

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

தற்போது ஸ்ரீசாரதா புஜங்கபிரயாதம், ஸ்ரீபவானி புஜங்கம், ஸ்ரீதேவீ புஜங்கம், ஸ்ரீராம புஜங்கபிரயாதம், ஸ்ரீசிவ புஜங்கம் மற்றும் ஸ்ரீவிஷ்ணு புஜங்கபிரயாதம் என்கிற ஆறு புஜங்கங்களை "ஷட்புஜங்ம்" என்கிற தலைப்பில் தமிழ் மற்றும் ஆங்கில அர்த்தங்களுடன் வெளியிடுகிறேன். என் வேண்டுகோளுக்கிணங்கி அன்புடன் அணிந்துரை எழுதிய முனைவர் எஸ். விஜயகுமார் அவர்களுக்கு (பனாரஸ் ஹிந்து யூனிவர்ஸிடியில் பேராசிரியராக பணியாற்றும்) என் நன்றி உரித்தாகுக.

காஞ்சீ காமகோடி பீடாதிபதி ஜகத்குரு ஸ்ரீ பாலபெரியவா ஆக்ஞைக்கிணங்கி, அவருடைய ஆசியால் இந்தப் புஜங்கங்களுக்கு அர்த்தம் எழுதி இருக்கிறேன்.

காஞ்சீ காமகோடி சங்கராசார்ய ஸ்வாமிகளுக்கு பணிவுடன் இதை ஸமர்ப்பிக்கின்றேன்.

ரமா வெங்கடராமன்

2.11.2013

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

Sri Sringeri Sharada

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

श्रीशारदाभुजङ्गप्रयाताष्टकम्
An Octad of Sarada Bhujanga Prayata Stotra

सुवक्षोजकुम्भां सुधापूर्णकुम्भां
प्रसादावलम्बां प्रपुण्यावलम्बाम् ।
सदास्येन्दुबिम्बां सदानोष्ठबिम्बां
भजे शारदाम्बामजस्रं मदम्बाम् ।१।

ஸுவக்ஷோஜகும்பாம் ஸுதாபூர்ணகும்பாம்
ப்ரஸாதாவலம்பாம் ப்ரபுண்யாவலம்பாம் .
ஸதாஸ்யேந்துபிம்பாம் ஸதாநோஷ்டபிம்பாம்
பஜே ஶாரதாம்பாமஜஸ்ரம் மதம்பாம் .1.

suvakṣōjakumbhāṃ sudhāpūrṇakumbhāṃ
prasādāvalambāṃ prapuṇyāvalambām .
sadāsyēndubimbāṃ sadānōṣṭhabimbām
bhajē śāradāmbāmajasraṃ madambām .1.

கலசங்கள் போன்ற அழகிய ஸ்தனங்களையுடையவளும், அம்ருதம் நிரம்பிய கும்பமுடையவளும், அருளை கைப்பற்றியவளும், சிறந்த புண்ணியவான்களுக்கு பற்றுக்கோடாக விளங்குபவளும், எப்பொழுதும் சந்திரமண்டலம் போன்ற முகமுடையவளும், பரிசுத்தமான கோவைக்கனி போன்ற உதடுகளையுடையவளுமான சாரதாம்பாளாகிய என் அன்னையை இடைவிடாது வழிபடுகிறேன்.

I always worship Devi Saradamba, who has pot-like beautiful, comely breasts, who is Herself a receptacle brimful of amrita (elixir), compassionate to those who depend on her, who is the lifeline of good souls, whose face resembles the enchanting moon, and who sports lips comparable to the ripe gerkins (kovaikai) fruit.

सुवक्षोजकुम्भाम् - having comely, pot-like beautiful breasts । सुधापूर्णकुम्भाम् - receptacle brimful of amrita (elixir) । प्रसादावलम्बाम् - blessing those who depend (on Her) । प्रपुण्यावलम्बाम् - the prop of those meritorious people । सदास्येन्दुबिम्बाम् - face always pleasant like the full moon । सदानोष्ठबिम्बाम् - lips always reddened like the ripe gerkins (kovai kai) fruit । भजे - (I) worship । शारदाम्बाम् - Goddess Saradamba । अजस्रम् - always । मत् अम्बाम् - my mother

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

कटाक्षे दयार्द्रां करे ज्ञानमुद्रां
कलाभिर्विनिद्रां कलापैः सुभद्राम् ।
पुरस्त्रीं विनिद्रां पुरस्तुङ्गभद्रां
भजे शारदाम्बामजस्रं मदम्बाम् ।२।

கடாக்ஷே தயார்த்ராம் கரே ஜ்ஞாநமுத்ராம்
கலாபிர்விநித்ராம் கலாபை: ஸுபத்ராம் .
புரஸ்த்ரீம் விநித்ராம் புரஸ்துங்கபத்ராம்
பஜே ஶாரதாம்பாமஜஸ்ரம் மதம்பாம் .2.

kaṭākṣē dayārdrāṃ karē jñānamudrāṃ
kalābhirvinidrāṃ kalāpai: subhadrām .
purastrīṃ vinidrāṃ purastuṅgabhadrāṃ
bhajē śāradāmbāmajasraṃ madambām .2.

கடைக்கண்ணில் தயையால் ஈரமுற்று இருப்பவளும், கையில் ஞானத்தை விளக்கும் சின்முத்திரையைக் கொண்டவளும், கலைகளில் விழிப்புடன் ஈடுபாடுள்ளவளும், மயிற்பீலிகளால் மங்களகரமான அழகு வாய்ந்தவளும், முதன்மை பெற்றவளும், சோம்பல் சிறிதுமின்றி எப்பொழுதும் விழித்துக் கொண்டிருப்பவளும், துங்கபத்திரை நதியின் கரையில் அமர்ந்திருப்பவளுமான சாரதாம்பாளாகிய என் அன்னையை இடைவிடாது வழிபடுகிறேன்.

Eyes moist with compassion, hand showing the cin mudra indicative of jnana (knowledge), ardent enthusiast of all arts, auspicious looking, with peacock feathers adorning her limbs, the supreme feminine manifestation, always wakeful, dwelling on the banks of the river Tunga, that deity Saradamba I constantly meditate upon and worship.

कटाक्षे - in the glances । दयार्द्राम् - drenched in compassion । करे - in the hand । ज्ञानमुद्राम् - sporting the symbol of atma jnana । कलाभिः - by art forms । विनिद्राम् - always in the wakeful state । कलापैः - with peacock feathers । सुभद्राम् - auspicious । पुरस्त्रीम् - the supreme feminine manifestation । विनिद्राम् - always awake (conscious) । पुरस्तुङ्गभद्राम् - residing on the banks of the auspicious Tunga (river) । भजे - I worship । शारदाम्बाम् - goddess Saradamba । अजस्रम् - always । मत् - my । अम्बाम् - mother

---

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

ललामाङ्कफालां लसद्गानलोलां
स्वभक्तैकपालां यशःश्रीकपोलाम् ।
करे त्वक्षमालां कनत्प्रत्नलोलाम्
भजे शारदाम्बामजस्रं मदम्बाम् ।३।

லலாமாங்கஃபாலாம் லஸத்காநலோலாம்
ஸ்வபக்தைகபாலாம் யஶ:ஶ்ரீகபோலாம் .
கரே த்வக்ஷமாலாம் கநத்ப்ரத்நலோலாம்
பஜே ஶாரதாம்பாமஜஸ்ரம் மதம்பாம் .3.

lalāmāṅkaphālāṃ lasadgānalōlāṃ
svabhaktaikapālāṃ yaśaḥśrīkapōlām .
karē tvakṣamālāṃ kanatpratnalōlām
bhajē śāradāmbāmajasraṃ madambām .3.

நெற்றியில் சிறந்த திலகத்தையுடையவளும், நல்ல பாட்டிலே மிக விருப்பமுடையவளும், தனது பக்தர்களை காப்பவளும், புகழ் என்னும் அழகுடன் மிளிரும் கன்னங்களையுடையவளும், கையில் ருத்ராக்ஷ மாலையை வைத்திருப்பவளும், சிறந்த புராதனப் பொருளாகிய பரப்பிரும்மத்திலே ஈடுபாடுள்ளவளுமான சாரதாம்பாளாகிய என் அன்னையை இடைவிடாது வழிபடுகிறேன்.

I pray to that Goddess Saradamba, who sports a beautiful red mark on her forehead, who is fond of good music, who protects her devotees, whose cheeks shine with the loveliness of fame and prosperity, who holds the rudraksha mala in her hand and who is ever meditating on the excellent parabrahman.

ललामाङ्कफालाम् - having a beautiful tilak mark on (Her) temple । लसत् - shining । गानलोलाम् - fond of music । स्वभक्तैकपालाम् - the one and only (entity) protecting (Her) devotees । यशःश्रीकपोलाम् - cheeks glowing with the beauty of fame and prosperity । करे - in the hand । तु - indeed । अक्षमालाम् - garland of beads (of rudraksha) । कनत्प्रत्नलोलाम् - ever meditating on the excellent parabrahman । भजे - I worship । शारदाम्बाम् - goddess Sharadamba । अजस्रम् - always । मत् - my । अम्बाम् - mother .

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

सुसीमन्तवेणीं दृशा निर्जितैणीं
रमत्कीरवाणीं नमद्वज्रपाणीम् ।
सुधामन्थरास्यां मुदा चिन्त्यवेणीं
भजे शारदाम्बामजस्रं मदम्बाम् ।४।

ஸுஸீமந்தவேணீம் த்ருஶா நிர்ஜிதைணீம்
ரமத்கீரவாணீம் நமத்வஜ்ரபாணீம் .
ஸுதாமந்தராஸ்யாம் முதா சிந்த்யவேணீம்
பஜே ஶாரதாம்பாமஜஸ்ரம் மதம்பாம் .4.

susīmantavēṇīṃ dṛśā nirjitaiṇīṃ
ramatkīravāṇīṃ namadvajrapāṇīm .
sudhāmantharāsyāṃ mudā cintyavēṇīṃ
bhajē śāradāmbāmajasraṃ madambām .4.

அழகாக வகிடு எடுத்து பின்னிய பின்னலையுடையவளும், கண்களால் பெண்மானை வென்றவளும், கிளியின் சொற்களிலே இன்புறுவளும், வஜ்ராயுதத்தை கையில் வைத்திருக்கும் இந்திரனால் வணங்கப்பெற்றவளும், அம்ருதமயமான திருமுகமண்டலத்தையுடையவளும், ஆனந்தத்தோடு சிந்திக்கத் தகுந்த கூந்தலையுடையவளுமான சாரதாம்பாளாகிய என் அன்னையை இடைவிடாது வழிபடுகிறேன்.

I adore and worship Goddess Saradamba, who has beautiful tresses parted in the middle, who has conquered the deer with (Her) beautiful eyes, who enjoys the sweet words of the parrot, who is worshipped by Indra who holds the Vajrayudha in his hand, whose beautiful countenance is sweet as nectar and the beauty of whose tresses makes one happy.

सुसीमन्तवेणीम् - having (Her) beautiful tresses parted (in the middle) । दृशा - by glance । निर्जित - having conquered । एणीम् - doe । रमत् - enjoying or revelling । कीरवाणीम् - voice of the she-parrot । नमत् - bowing in supplication । वज्रपाणीम् - the wielder of vajra (thunderbolt), i.e. Lord Indra । सुधामन्थरास्याम् - face resembling the nectarine face । मुदाचिन्त्यवेणीम् - tresses of beauty beyond thought । भजे - I worship । शारदाम्बाम् - Goddess Sharadamba । अजस्रम् - always । मत् - my । अम्बाम् - mother

---

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

सुशान्तां सुदेहां दृगन्ते कचान्तां
लसत्सल्लताङ्गीमनन्तामचिन्त्याम् ।
स्मृतां तापसैः सर्गपूर्वस्थितां तां
भजे शारदाम्बामजस्रं मदम्बाम् ।५।

ஸுஶாந்தாம் ஸுதேஹாம் த்ருகந்தே கசாந்தாம்
லஸத்ஸல்லதாங்கீமநந்தாமசிந்த்யாம் .
ஸ்ம்ருதாம் தாபஸை: ஸர்கபூர்வஸ்திதாம் தாம்
பஜே ஶாரதாம்பாமஜஸ்ரம் மதம்பாம் .5.

suśāntāṃ sudēhāṃ dṛgantē kacāntāṃ
lasatsallatāṅgīmanantāmacintyām .
smṛtāṃ tāpasai: sargapūrvasthitāṃ tāṃ
bhajē śāradāmbāmajasraṃ madambām .5.

நல்ல அமைதியோடு விளங்குபவளும், அழகிய திருமேனியையுடையவளும், கடைக்கண்ணில் கேசம் சுருண்டு இருப்பவளும், பூங்கொடிபோன்ற அங்கங்களுடன் சோபிப்பவளும், முடிவில்லாதவளும், இவ்வளவு என்றோ, இப்படி என்றோ சிந்திக்க முடியாதவளும், முனிவர்களால் தியானம் செய்யப்படுபவளும், உலகம் தோன்றுவதற்கு முன்பே இருப்பவளுமான சாரதாம்பாளாகிய என் அன்னையை இடைவிடாது வழிபடுகிறேன்.

I pray to and worship goddess Saradamba, who is dignified and calm in her limbs, charming and well-proportioned in limbs, whose curls gently sway over her eyes, whose limbs are tender and beautiful like the flower creeper, who is eternal, whose nature and values one cannot fathom, who is meditated upon by sages and who is the primordial creation in the Universe.

सुशान्ताम् - extremely quiet (composed) | सुदेहाम् - of comely and proportionate limbs | दृक् - eye अन्ते - corner | कचान्ताम् - tip of the tresses | लसत् - shining | सल्लताङ्गीम् - body resembling a lovely creeper | अनन्ताम् - eternal | अचिन्त्याम् - beyond thought (or mind) for comprehension | स्मृताम् - one who is recollected (in deep meditation) | तापसैः - by those given to rigorous meditative contemplation | सर्गपूर्वस्थिताम् - existing before creation (of the universe) or beginningless | ताम् - Her | भजे - I worship | शारदाम्बाम् - goddess Sharadamba | अजस्रम् - always | मत् अम्बाम् - my mother

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

कुरङ्गे तुरङ्गे मृगेन्द्रे खगेन्द्रे
मराले मदेभे महोक्षेऽधिरूढाम् ।
महत्यां नवम्यां सदा सामरूपां
भजे शारदाम्बामजस्रं मदम्बाम् ।६।

குரங்கே துரங்கே ம்ருகேந்த்ரே ககேந்த்ரே
மராலே மதேபே மஹோக்ஷேஅதிரூடாம் .
மஹத்யாம் நவம்யாம் ஸதா ஸாமரூபாம்
பஜே ஶாரதாம்பாமஜஸ்ரம் மதம்பாம் .6.

kuraṅgē turaṅgē mṛgēndrē khagēndrē
marālē madēbhē mahōkṣēadhirūḍhām .
mahatyāṃ navamyāṃ sadā sāmarūpāṃ
bhajē śāradāmbāmajasraṃ madambām .6.

கலைமான் மீதும், குதிரை மீதும், சிங்கத்தின் மீதும், கருடன் மீதும், அன்னப்பறவையின் மீதும், யானையின் மீதும், காளைமாட்டின் மீதும் ஏறிச்செல்பவளும், (சரத் காலத்து) மகாநவமியன்று ஸாமவேத ஸ்வரூபிணியாக விளங்குபவளுமான சாரதாம்பாளாகிய என் அன்னையை எப்பொழுதும் இடைவிடாது வழிபடுகிறேன்.

I worship my mother Goddess Sharada, who rides on a deer, a horse, a lion, an eagle, a swan, an elephant and a bull, who is the form of the Sama Veda, who is worshipped during the nine (days and) nights of nava ratri.

Nava ratri: - the nine nights during the Tamil month Purattasi (middle of September to middle of October) - commencing from the new moon day and continuing for nine nights, when devi worship is predominantly done by meditating on Her as Durga, Lakshmi and Sarswati, in that order for three days each. The tenth day is celebrated as Vijaya Dasami,the victory of good over evil.(6)

कुरङ्गे - on the deer | तुरङ्गे - on the horse | मृगेन्द्रे - on the lion | खगेन्द्रे - on the Garuda (chief among those which fly in the sky) | मराले - on the white swan | मदेभे - on the elephant in rut | महोक्षे - on the great bull | अधिरूढाम् - mounted beautifully (seated comfortably) | महत्याम् - the great | नवम्याम् - nine (new) | सदा - always | सामरूपाम् - of the form of Sama Veda | भजे - I worship | शारदाम्बाम् - goddess Sharadamba | अजस्रम् - always | मत् अम्बाम् - my mother

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

ज्वलत्कान्तिवह्निं जगन्मोहनाङ्गीं
भजन्मानसाम्भोजसुभ्रान्तभृङ्गीम् ।
निजस्तोत्रसङ्गीतनृत्यप्रभाङ्गीं
भजे शारदाम्बामजस्रं मदम्बाम् ।७।

ஜ்வலத்காந்திவஹ்நிம் ஜகந்மோஹநாங்கீம்
பஜந்மாநஸாம்போஜஸு³ப்ராந்தப்ருங்கீம் .
நிஜஸ்தோத்ரஸங்கீதந்ருத்யப்ரபாங்கீம்
பஜே ஶாரதாம்பாமஜஸ்ரம் மதம்பாம் .7.

jvalatkāntivahniṃ jaganmōhanāṅgīṃ
bhajanmānasāmbhōjasubhrāntabhṛṅgīm .
nijastōtrasaṅgītanṛtyaprabhāṅgīṃ
bhajē śāradāmbāmajasraṃ madambām .7.

அக்கினி போன்ற காந்தியால் பிரகாசிப்பவளும், உலகமனைத்தையும் மயக்கும் அங்கமுடையவளும், சேவிப்பவர்களின் மனங்களாகிய தாமரைகளில் சுழலும் வண்டாக இருப்பவளும், தன்னைப்பற்றிய ஸ்துதி, ஸங்கீதம், நாட்டியம் இவைகளால் அழகு பெற்று விளங்கும் அங்கங்களையுடையவளுமான சாரதாம்பாளாகிய என் அன்னையை இடைவிடாது வழிபடுகிறேன்.

I worship goddess Sharadamba, who is resplendent like the fire, who enchants the entire universe with her beautiful form, who is the bee that circles the lotus-like hearts of Her devotees and whose beauty is eulogised through prayer, song and dance.

ज्वलत् - blazing | कान्तिवह्निम् - with the brilliance of fire | जगत् मोहनाङ्गीम् - with physical beauty bewitching the entire universe | भजन् - worshipping | मानसाम्भोज - in the lotus of the heart | सुभ्रान्तभृङ्गीम् - with intoxicated bees circling about | निजस्तोत्र - in the real praise | सङ्गीत - music | नृत्य - dance | प्रभाङ्गीम् - with blinding brilliance of Her limbs | भजे - I worship | शारदाम्बाम् - goddess Sharadamba | अजस्रम् - always | मत् अम्बाम् - my mother

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

भवाम्भोजनेत्राजसम्पूज्यमानां
लसन्मन्दहासप्रभावक्त्रचिह्नाम् ।
चलच्चञ्चलाचारुताटङ्ककर्णां
भजे शारदाम्बामजस्रं मदम्बाम् ।८।

பவாம்போஜநேத்ராஜஸம்பூஜ்யமாநாம்
லஸந்மந்தஹாஸப்ரபாவக்த்ரசிஹ்நாம் .
சலச்சஞ்சலாசாருதாடங்ககர்ணாம்
பஜே ஶாரதாம்பாமஜஸ்ரம் மதம்பாம் .8.

bhavāmbhōjanētrājasampūjyamānāṃ
lasanmandahāsaprabhāvaktracihnām .
calaccañcalācārutāṭaṅkakarṇāṃ
bhajē śāradāmbāmajasraṃ madambām .8.

சிவன், விஷ்ணு, பிரம்மா இவர்களால் பூஜிக்கப்பெற்றவளும், புன்முறுவலின் காந்தியை முகத்தின் அழகிய அடையாளமாகக் கொண்டவளும், அசைந்து ஆடும் அழகிய தாடங்கங்களுடன் கூடிய காதுகளையுடையவளுமான சாரதாம்பாளாகிய என் அன்னையை இடைவிடாது வழிபடுகிறேன்.

I pay obeisance to my mother, goddess Sharadamba, who is worshipped by the trinity Brahma, Vishnu and Lord Siva, whose face is lit up with Her beautiful smile, and whose ears are adorned by the gently swaying, lovely ear studs.

भवाम्भोजनेत्राज - (by) Siva (Bhava), Vishnu (ambhoja netra) and Brahma (aja) | सम्पूज्यमानाम् - who is comprehensively worshipped | लसत् - shining | मन्दहास - gentle smile | प्रभावक्त्रचिह्नाम् - face glorious due to the charm of (Her) | चलत् - moving | चञ्चला - swaying | चारुताटङ्ककर्णाम् - ears with beautiful ear studs | भजे - I worship | शारदाम्बाम् - goddess Sharadamba | अजस्रम् - always | मत् - my | अम्बाम् - mother

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

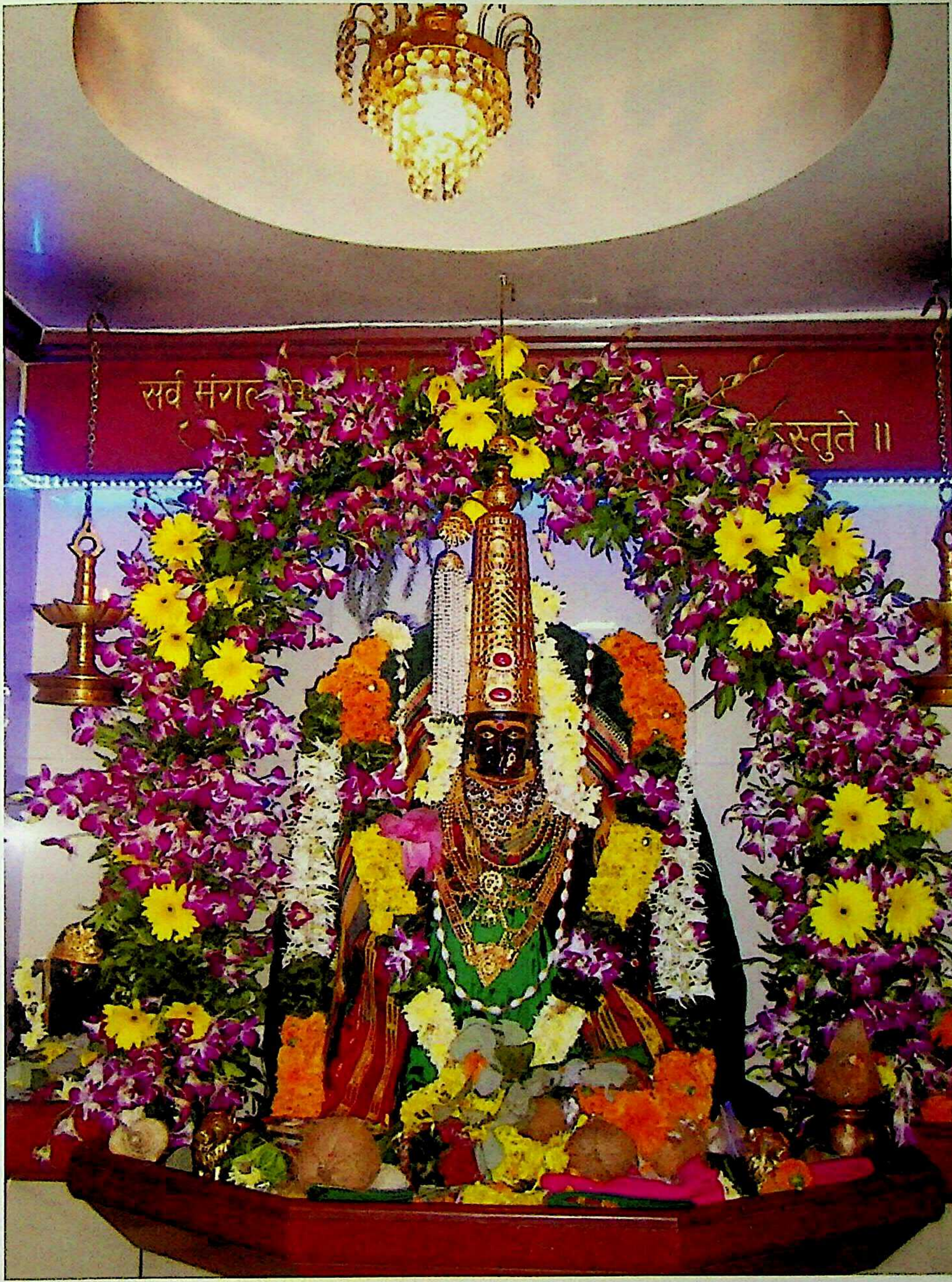

Tulajapur Bhavani

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

भवानी भुजङ्गम्
Bhavani Bhujangam

षडाधारपङ्केरुहान्तर्विराज -
त्सुषुम्नान्तरालेऽतितेजोल्लसन्तीम् ।
सुधामण्डलं द्रावयन्तीं पिबन्तीं
सुधामूर्तिमीडे चिदानन्दरूपाम् ॥ १ ॥

ஷடாதாரபங்கேருஹாந்தர்விராஜ –
த்ஸுஷும்நாந்தராலேஅதிதேஜோல்லஸந்தீம்.
ஸுதாமண்டலம் த்ராவயந்தீம் பிபந்தீம்
ஸுதாமூர்திமீடே சிதாநந்தரூபாம் || 1 ||

ṣaḍādhārapaṅkēruhāntarvirāja -
tsuṣumnāntarālēatitējōllasantīm .
sudhāmaṇḍalaṃ drāvayantīṃ pibantīṃ
sudhāmūrtimīḍē cidānandarūpām .. 1 ..

ஆறு ஆதாரம் எனப்படும் மூலாதாரம், ஸ்வாதிஷ்டானம், மணிபூரகம், அனாஹதம், விசுத்தி, ஆஜ்ஞை என்கிற தாமரை போன்ற சக்கிரங்களுக்கிடையே துலங்கும் ஸுஷும்னா நாடிக்குள் அதிக ஒளியுடன் விளங்கும், சிரஸிலிருக்கும் ஆயிரம் இதழ் தாமரையான அமுதமண்டலத்திலிருந்து அமுதத்தை பொழியும், அதையே பருகும், அமுத வடிவான, சிதானந்த ஸ்வரூபிணியான உன்னை போற்றுகிறேன்.

I adore you, who art resplendently seated within the sushumna nadi. This sushumna nadi is in the midst of the six chakras namely muladhara, svadhisthana, manipooraka, anahata, visuddhi and ajna. The nectar flowing from the thousand- petalled lotus on your head is enjoyed by you. At the same time, you are the personification of this nectar in the form of cit (consciousness) and ananda (bliss).

षडाधार - the six plexuses । पङ्केरुह - lotus । अन्तः - inside । विराजत् - resplendent । सुषुम्ना - the nadi called "sushumna" । अन्तराले - deeply seated । अतितेजः - scintillating । उल्लसन्तीम् - shining सुधामण्डलम् - the space filled with nectar (the thousand-petalled lotus known as sahasraara padma) । द्रावयन्तीम् - showering । पिबन्तीम् - enjoying । सुधामूर्तिम् - personification of nectar । ईडे - (I) adore । चित् - consciousness । आनन्द - bliss । रूपाम् - form (the very essence)

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

ज्वलत्कोटिबालार्कभासारुणाङ्गीं
सुलावण्यश्रृङ्गारशोभाभिरामाम् ।
महापद्मकिञ्जल्कमध्ये विराजत्
त्रिकोणे निषण्णां भजे श्री भवानीम् ॥ २ ॥

ஜ்வலத்கோடிபாலார்கபாஸாருணாங்கீம்
ஸுலாவண்யஶ்ர்ருங்காரஶோபாபிராமாம் .
மஹாபத்மகிஞ்ஜல்கமத்யே விராஜத்
த்ரிகோணே நிஷண்ணாம் பஜே ஶ்ரீ பவாநீம் || 2 ||

jvalatkōṭibālārkabhāsāruṇāṅgīṃ
sulāvaṇyaśrṛṅgāraśōbhābhirāmām .
mahāpadmakiñjalkamadhyē virājat
trikōṇē niṣaṇṇāṃ bhajē śrī bhavānīm .. 2 ..

ஜ்வலிக்கும் கோடி இளங்கதிரவர்கள் ஒளி போன்ற சிவந்த அங்கங்களுடையவளும், அன்பின் காந்தியால் கவர்ச்சியுடன் திகழும், மகாபத்மமெனும் ஸஹஸ்ரார பத்மத்தின் கேசரங்களுக்கு நடுவில் துலங்கும் முக்கோணத்தில் வீற்றிருக்கும், பவானியை வழிபடுகிறேன்.

I worship goddess Bhavani, the One glowing with limbs of a reddish hue, having the brilliance of the rays of a crore of rising suns, extremely beautiful, heart-warming, exuding the charming emotion of love and seated in the triangle amidst the stamens of the magnificent lotus (mahapadmam, i.e. the sahasraara padma).

ज्वलत् - shining brilliantly । कोटि - a crore । बाल अर्क - infant Sun । भास - brightness । अरुण अङ्गीम् - (physical) form of reddish hue । सुलावण्य - extremely beautiful । श्रृङ्गारशोभा - exuding a charming emotion of love । अभिरामाम् - heart-warming । महापद्म - the great lotus । किञ्जल्क मध्ये - in the middle of the stamen । विराजत् - shining । त्रिकोणे - in the (centre of the) triangle । निषण्णाम् - seated । भजे - (I) worship । श्रीभवानीम् - (goddess) Sri Bhavani

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

क्वणत्किङ्किणीनूपुरोद्भासिरत्न-
प्रभालीढलाक्षार्द्रपादाब्जयुग्मम् ।
अजेशाच्युताद्यैः सुरैः सेव्यमानं
महादेवि मन्मूर्ध्नि ते भावयामि ॥ ३ ॥

க்வணத்கிங்கிணீநூபுரோத்பாஸிரத்ந-
ப்ரபாலீடலாக்ஷார்த்ரபாதாப்ஜயுக்மம் .
அஜேஶாச்யுதாத்யை: ஸுரை: ஸேவ்யமாநம்
மஹாதேவி மந்மூர்த்நி தே பாவயாமி || 3 ||

kvaṇatkiṅkiṇīnūpurōdbhāsiratna-
prabhālīḍhalākṣārdrapādābjayugmam .
ajēśācyutādyai: surai: sēvyamānaṃ
mahādēvi manmūrdhni tē bhāvayāmi .. 3 ..

ஹே மகாதேவி ! பிரம்மா, சிவன், விஷ்ணு முதலிய தேவர்களால் சேவிக்கப்படும், ஒலிக்கும் தண்டை, சதங்கை முதலியவற்றில் ஒளிரும் ரத்தினங்களின் பிரகாசம் கலந்த செம்பஞ்சுக்குழம்பினால் ஈரமான உனது இரு பாதத் தாமரைகளை என் மனதில் தியானம் செய்கிறேன்.

O Supreme Goddess, you are worshipped by Brahma, Siva, Vishnu and other gods. I meditate upon your lotus-like feet which is wet with the paint of red lac and is brilliant because of the brightness emanating from the diamonds on your anklet, to which is attached jingling bells.*

क्वणत् - Jingling | किङ्किणी - jingle bells | नूपुर - anklet | उद्भासि - radiant | रत्न - diamond | प्रभालीढ - shining forth | लाक्षार्द्र - wet with red lac | पादाब्ज युग्मम् - the pair of lotus-like feet | अज-Brahma | ईश - Lord Siva | अच्युत - Lord Vishnu | आद्यैः सुरैः - and other gods | सेव्यमानम् - worshipped | महादेवि - the supreme goddess | मत् मूर्ध्नि - in my thoughts | ते - your | भावयामि - (I) meditate upon

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

सुशोणाम्बराबद्धनीवीविराज -
    न्महारत्नकाञ्चीकलापं नितम्बम् ।
स्फुरद्दक्षिणावर्तनाभिं च तिस्रो
    वलीरम्ब ते रोमराजिं भजेऽहम् ॥ ४ ॥

ஸுஶோணாம்பராபத்தநீவீவிராஜ -
    ந்மஹாரத்நகாஞ்சீகலாபம் நிதம்பம் .
ஸ்ஃப்யுரத்தக்ஷிணாவர்தநாபிம் ச திஸ்ரோ
    வலீரம்ப தே ரோமராஜிம் பஜேஅஹம் ॥ 4 ॥

suśōṇāmbarābaddhanīvīvirāja -
    nmahāratnakāñcīkalāpaṃ nitambam .
sphyuraddakṣiṇāvartanābhiṃ ca tisrō
    valīramba tē rōmarājiṃ bhajēaham .. 4 ..

அம்ப! அழகிய செவ்வாடையின் கட்டு முடிச்சில் துலங்கும் ரத்தினங்கள் இழைத்த ஒட்டியாணம் அணிந்த இடையையும், வலம் செல்லும் சுழியோடு ஒளிரும் நாபியையும், வயிற்றில் உள்ள மூன்று மடிப்புகளையும், அதன் மேல் கோடு போல் படர்ந்த ரோமவரிசையையும் நான் வழிபடுகிறேன்.

O! Divine Mother! I meditate upon Your (slender) waist, upon which shines the waist band studded with precious stones of the first water, and which is upon the raiment having all-round reddish hue. I also meditate upon your shining navel, curling towards the right, the three folds of the skin in the abdominal region and the beautiful hairline thereon.*

सुशोण - enveloping lovely reddish hue | अम्बर - raiment | आबद्ध - draped | नीवी - waist cord | विराजत् - shining | महारत्न - gem of the first water | काञ्चीकलापम् - waist band | नितम्बम् - waist | स्फुरत् - shining | दक्षिणावर्त - curling to the right | नाभिम् - navel | च - and | तिस्रः वलीः - the triple fold | अम्ब - O! Divine mother! | ते - your | रोमराजिम् - the (beautiful) hairline | भजे - meditate upon | अहम् - I

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

लसद्वृत्तमुत्तुङ्गमाणिक्यकुम्भो -
पमश्री स्तनद्वन्द्वमम्बाम्बुजाक्षि ।
भजे दुग्धपूर्णाभिरामं तवेदं
महाहारदीप्तं सदा प्रस्नुतास्यम् ॥ ५ ॥

லஸத் வ்ருத்தமுத்துங்கமாணிக்யகும்போ -
பமஶ்ரீ ஸ்தநத்வந்த்வமம்பாம்புஜாக்ஷி .
பஜே துக்தபூர்ணாபிராமம் தவேதம்
மஹாஹாரதீப்தம் ஸதா ப்ரஸ்நுதாஸ்யம் || 5 ||

lasad vṛttamuttuṅgamāṇikyakumbhō -
pamaśrī stanadvandvamambāmbujākṣi .
bhajē dugdhapūrṇābhirāmam tavēdaṃ
mahāhāradīptaṃ sadā prasnutāsyam .. 5 ..

தாமரை போன்ற கண்களையுடைய தாயே! மாணிக்க குடங்கள் போல் வட்டமாய் எடுப்பாய் திகழும், ஞானப்பால் நிறைந்த, எப்பொழுதும் சுரந்து கசியும், முத்துஹாரங்களால் ஒளிரும் உன்னுடைய இந்த இரண்டு ஸ்தனங்களை வழிபடுகிறேன்.

O! Divine Mother with eyes rivaling the lotus! I revere the immaculate, auspicious, rounded and raised pair of your breasts, which look like two diamond pitchers and are full of the most delectable milk, adorned with shining majestic garlands and ever flowing with the milk of supreme knowledge and human kindness.*

लसत् - Immaculate | वृत्तम् - Rounded | उत्तुङ्ग - raised | माणिक्य कुम्भ - diamond pitcher | उपम - similar to | श्री - auspicious | स्तन द्वन्द्वम् - the pair of breasts | अम्ब - O! Goddess! | अम्बुजाक्षि - lotus-eyed | भजे - (I) worship | दुग्ध पूर्णम् - full of milk | अभिरामम् - most delectable | तव - your | इदम् - This | महा हारदीप्तम् - with majestic garlands shining | सदा - always | प्रस्नुत आस्यम् - overflowing with milk (of knowledge and human kindness)

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

शिरीषप्रसूनोल्लसद्बाहुदण्डै-
ज्र्वलद्बाणकोदण्डपाशाङ्कुशैश्च ।
चलत्कङ्कणोदारकेयूरभूषो-
ज्ज्वलद्भिर्लसन्तीं भजे श्रीभवानीम् ॥ ६ ॥

ஶிரீஷப்ரஸூநோல்லஸத்பாஹுதண்டை-
ர்ஜ்வலத்பாணகோதண்டபாஶாங்குஶைஶ்ச .
சலத்கங்கணோதாரகேயூரபூஷோ-
ஜ்ஜ்வலத்பிர்லஸந்தீம் பஜே ஶ்ரீபவாநீம் || 6 ||

śirīṣaprasūnōllasadbāhudaṇḍai-
rjvaladbāṇakōdaṇḍapāśāṅkuśaiśca .
calatkaṅkaṇōdārakēyūrabhūṣō-
jjvaladbhirlasantīṃ bhajē śrībhavānīm .. 6 ..

அம்பு, வில், பாசம், மற்றும் அங்குசத்தால் பிரகாசிக்கும், குலுங்கும் கை வளைகள், பெரிய தோள்வளைகள் முதலிய அணிகளால் ஒளிவீசும், வாகைப்பூ போல மிருதுவாக தோன்றும் கைகளால் அழகுற்று திகழும் பவானியை வழிபடுகிறேன்.

I worship Sri Bhavani, whose arms are lustrous, are silken in texture like the sirisha flower and hold the arrow and bow, a rope and a goad and who wears bracelets swaying beautifully and scintillatingly shining amulets.

शिरीष प्रसून - the sirisha flower (known for its silken texture) | उल्लसत् - radiating upwards | बाहुदण्डैः - with arms | ज्वलत् - lustrous | बाण - arrow | कोदण्ड - bow | पाश - rope | अङ्कुशैः - goad | च - and | चलत् - swaying | कङ्कण - bracelet | उदार - substantial | केयूर - amulets | भूषः - adorned with | उज्ज्वलद्भिः - giving out bright rays | लसन्तीम् - scintillating | भजे - (I) worship | श्री भवानीम् - Sri Bhavani

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

शरत्पूर्णचन्द्रप्रभापूर्णबिम्बा-
धरस्मेरवक्त्रारविन्दां सुशान्ताम् ।
सुरत्नावलीहारताटङ्कशोभां
महासुप्रसन्नां भजे श्रीभवानीम् ॥ ७ ॥

ஶரத்பூர்ணசந்த்ரப்ரபாபூர்ணபிம்பா–
தரஸ்மேரவக்த்ராரவிந்தாம் ஸுஶாந்தாம் .
ஸுரத்நாவலீஹாரதாடங்கஶோபாம்
மஹாஸுப்ரஸந்நாம் பஜே ஶ்ரீபவாநீம் ‖ 7 ‖

śaratpūrṇacandraprabhāpūrṇabimbā-
dharasmēravaktrāravindāṃ suśāntām .
suratnāvalīhāratāṭaṅkaśōbhāṃ
mahāsuprasannāṃ bhajē śrībhavānīm .. 7 ..

சரத்காலத்து பூர்ணசந்திரனின் ஒளி நிரம்பிய, கோவைப்பழ உதட்டில் புன்னகை தவழும் தாமரை போன்ற முகமுடைய, சாந்தமே உருவான, சிறந்த ரத்தினங்கள் இழைத்த ஹாரங்களாலும் தாடங்கங்களாலும் சோபையுடன் கூடிய, பக்தர்களிடம் பிரசன்னமாக இருக்கும் ஸ்ரீபவானியை வழிபடுகிறேன்.

I worship goddess Bhavani with a white-lotus like face, whose smile resembles the splendour of the autumnal full moon, whose lips rival the (cherry hued) bimba fruit and who wears necklaces and ear studs of precious stones of a high order and presents an extremely gracious and benedictory countenance towards Her devotees.*

शरत् - autumnal | पूर्णचन्द्र - full moon | प्रभापूर्ण - having its full resplendence | बिम्बाधरः - lips as beautiful as the bimba fruit (with its natural red tint) | स्मेर - smile | वक्त्र - face | अरविन्दाम् - white lotus | सुशान्ताम् - tranquil | सुरत्नावली - along with a row of precious stones | हार - necklace | ताटङ्क - ear studs | शोभाम् - brilliance | महासुप्रसन्नाम् - extremely gracious | भजे - (I) | worship | श्रीभवानीम् - Goddess Bhavani

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

सुनासापुटं सुन्दरभ्रूललाटं
तवौष्ठश्रियं दानदक्षं कटाक्षम् ।
ललाटोल्लसद्गन्धकस्तूरिभूषं
स्फुरच्छ्रीमुखाम्भोजमीडेऽहमम्ब ॥ ८ ॥

ஸுநாஸாபுடம் ஸுந்தரப்ரூலலாடம்
தவௌஷ்டஶ்ரியம் தாநதக்ஷம் கடாக்ஷம் .
லலாடோல்லஸத்கந்தகஸ்தூரிபூஷம்
ஸ்ஃபுரச்ச்ரீமுகாம்போஜமீடேஅஹமம்ப ॥ 8 ॥

sunāsāpuṭaṃ sundarabhrūlalāṭaṃ
tavauṣṭhaśriyaṃ dānadakṣaṃ kaṭākṣam .
lalāṭōllasadgandhakastūribhūṣaṃ
sphyuracchrīmukhāmbhōjamīḍēahamamba .. 8 ..

ஹே அம்ப! அழகிய நாசி, எழில் மிகுந்த புருவம் துலங்கும் நெற்றி, அழகிய உதடு, வேண்டியதை வழங்கும் திறமையுள்ள கடைக்கண் பார்வை, நெற்றியில் மணம் வீசும் கஸ்தூரிப்பொட்டு, ஆகியவைகளுடன் சோபிக்கும் உனது அழகான செந்தாமரை முகத்தை நான் போற்றுகிறேன்.

O! Divine Mother! I meditate on your beautiful lotus-like face, which has a lovely nose, comely eyebrows adorning the temple region, beautiful upper lip, fragrant and shining kasturi tilak mark on your forehead, and which is capable of bestowing all auspiciousness (on the devotees) through Your glance.

सुनासापुटम् - lovely nose | सुन्दर - Comely | भ्रू - eyebrows | ललाटम् - temple region | तव - your | ओष्ठ - (upper) lip | श्रियम् - auspiciousness | दानं - gift, providing, giving | दक्षम् - capable of | कटाक्षम् - glance | ललाट - temple region | उल्लसत् - shining brightly | गन्ध - fragrant | कस्तूरिभूषम् - ornamented with kasturi thilakam | स्फुरत् - shining | श्री - auspicious | मुखाम्भोजम् - lotus -like face | ईडे - worship | अहम् - I | अम्ब - O! Goddess! |

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

चलत्कुन्तलान्तर्भ्रमद्भृङ्गबृन्दं
घनस्निग्धधम्मिल्लभूषोज्ज्वलं ते ।
स्फुरन्मौलिमाणिक्यबद्धेन्दुरेखा -
विलासोल्लसद्दिव्यमूर्धानमीडे ॥ ९ ॥

சலத்குந்தலாந்தர்ப்ரமத்ப்ருங்கப்ருந்தம்
கநஸ்நிக்ததம்மில்லபூஷோஜ்ஜ்வலம் தே .
ஸ்ஃபுரந்மௌலிமாணிக்யபத்தேந்துரேகா –
விலாஸோல்லஸத்திவ்யமூர்தாநமீடே ॥ 9 ॥

calatkuntalāntarbhramadbhr̥ṅgabr̥ndaṃ
ghanasnigdhadhammillabhūṣōjjvalaṃ tē .
sphyuranmaulimāṇikyabaddhēndurēkhā -
vilāsōllasaddivyamūrdhānamīḍē .. 9 ..

சிதறியாடும் பொடிக் கேசத்தினிடையே மொய்க்கும் வண்டுகளுடைய, பளிச்சென்று பிரகாசிக்கும் அணிகள் சூடிய, அடர்த்தியாயும் வழவழப்பாயுமுள்ள கொண்டையுடைய, உச்சியில் அணிந்த மாணிக்கத்துடன் இணைந்து கட்டிய சந்திரபிறையால் ஒளிரும், அழகால் பளபளக்கும் உனது தெய்வீகமான சிரத்தை போற்றுகிறேன்.

I worship your crown, which has dense and dark locks of hair swaying (hither and thither), with a swarm of bees circling the silken soft braids shining brilliantly as an ornament therein and fastened with precious stones and sports the effulgent digit of the moon.*

चलत् - swaying | कुन्तल - locks of hair | अन्तर्भ्रमत् - circling within | भृङ्ग बृन्दम् - swarm of bees | घनस्निग्ध - dense and black | धम्मिल्ल - soft and silken braid | भूष उज्ज्वलम् - shining as an ornament | ते - your | स्फुरत् - brilliant | मौलि - on the crown | माणिक्यबद्ध - fastened with precious stones | इन्दु रेखा - the digit of the moon | विलास - effulgent | उल्लसत् - radiating | दिव्य - divine | मूर्धानम् - the crown | ईडे - worship

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

इति श्रीभवानि स्वरूपं तवेदं
प्रपञ्चात्परं चातिसूक्ष्मं प्रसन्नम् ।
स्फुरत्वम्ब डिम्भस्य मे हृत्सरोजे
सदा वाङ्मयं सर्वतेजोमयं च ॥ १० ॥

இதி ஸ்ரீபவாநி ஸ்வரூபம் தவேதம்
ப்ரபஞ்சாத்பரம் சாதிஸூக்ஷ்மம் ப்ரஸந்நம் .
ஸ்ஃப்யுரத்வம்ப டிம்பஸ்ய மே ஹ்ருத்ஸரோஜே
ஸதா வாங்மயம் ஸர்வதேஜோமயம் ச || 10 ||

iti śrībhavāni svarūpaṃ tavēdaṃ
prapañcātparaṃ cātisūkṣmaṃ prasannam .
sphyuratvamba ḍimbhasya mē hṛtsarōjē
sadā vāṅmayaṃ sarvatējōmayaṃ ca .. 10 ..

ஹே பவானி அம்ப! பிரபஞ்சத்திற்கு அப்பாற்பட்ட, மிக நுண்ணியமான, பக்தர்களிடம் பிரசன்னமான, எப்பொழுதும் ஒலிமயமாக, எங்கும் ஒளிமயமாக இருக்கும் உன்னுடைய இந்த ஸ்வரூபம், குழந்தையான என் இதய தாமரையில் தோன்றட்டும்.

Your form which bestows real knowledge, is beyond compare, beyond the universe and very subtle, always gives joy to your devotees and is full of sound and light. Oh! Mother Bhavani! May this form of yours be ever embedded in my childlike (unenlightened) lotus heart.

इति - thus । श्री भवानि - O! Bhavani । स्वरूपम् - (real) form । तव - your । इदम् - this । प्रपञ्चात् - beyond the universe । परम् - superior । च - and । अति सूक्ष्मम् - extremely subtle । प्रसन्नम् - pleasant स्फुरत् - shining (embedded) । अम्ब - O! Divine Mother! । डिम्भस्य - childlike (unenlightened) । मे - my । हृत् सरोजे - the lotus heart । सदा - always । वाङ्मयम् - full of knowledge । सर्वतेजोमयम् - concentration of all effulgence । च - and

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

गणेशाणिमाद्याखिलैः शक्तिबृन्दै-
वृतां वै स्फुरच्चक्रराजोल्लसन्तीम् ।
परां राजराजेश्वरि त्रैपुरि त्वां
शिवाङ्कोपरिस्थां शिवां भावयामि ॥ ११ ॥

கணேஶாணிமாத்யாகிலை: ஶக்திப்ருந்தை-
ர்வ்ருதாம் வை ஸ்ஃப்யுரச்சக்ரராஜோல்லஸந்தீம் .
பராம் ராஜராஜேஶ்வரி த்ரைபுரி த்வாம்
ஶிவாங்கோபரிஸ்தாம் ஶிவாம் பாவயாமி || 11 ||

gaṇēśāṇimādyākhilai: śaktibṛndai-
rvṛtāṃ vai sphyuraccakrarājōllasantīm .
parāṃ rājarājēśvari traipuri tvāṃ
śivāṅkōparisthāṃ śivāṃ bhāvayāmi .. 11 ..

ஹே ராஜராஜேச்வரீ ! கணேசர், அணிமா முதலிய ஸித்திகளாலும், அனைத்து சக்திகளாலும் சூழப்பெற்று, ஒளிரும் ஸ்ரீசக்ரத்தில் விளங்கும், அனைத்திற்கும் அப்பாற்ப்பட்டவளும், த்ரிபுரியானவளும், சிவனின் மடியின்மீது அமர்ந்திருக்கும் மங்களஸ்வருபியுமான உன்னை தியானம் செய்கிறேன்.

I meditate upon You, O! Rajarajeswari! The auspicious one (the consort of Lord Siva) and the Supreme One! You are surrounded by Lord Ganesa and the group of all the (eight) shaktis counted from Anima. The presiding deity of the three cities and seated on the lap of Lord Siva, You shine in the Srichakra in a state of ecstasy.

गणेश - Lord Ganesa | अणिमादि - counted from Anima | अखिलैः - by all | शक्ति बृन्दैः - the group of all shaktis | वृतां वै - surrounded by | स्फुरत् - shining | चक्रराज - in the Srichakra | उल्लसन्तीम् - state of ecstasy | पराम् - the highest | राजराजेश्वरि - Rajarajeswari | त्रैपुरि - presiding deity of the three cities | त्वाम् - you | शिवाङ्कोपरिस्थाम् - seated on the lap of Lord Siva | शिवाम् - the auspicious one (the consort of Lord Siva) | भावयामि - (I) meditate upon

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

त्वमर्कस्त्वमिन्दुस्त्वमग्निस्त्वमाप -
स्त्वमाकाशभूवायवस्त्वं महत्त्वम् ।
त्वदन्यो न कश्चित्प्रपञ्चोऽस्ति सर्वं
त्वमानन्दसंवित्स्वरूपां भजेऽहम् ॥ १२ ॥

த்வமர்கஸ்த்வமிந்துஸ்த்வமக்நிஸ்த்வமாப -
ஸ்த்வமாகாஶபூவாயவஸ்த்வம் மஹத்த்வம் .
த்வதந்யொ ந கஶ்சித்ப்ரபஞ்சோஅஸ்தி ஸர்வம்
த்வமாநந்தஸம்வித்ஸ்வரூபாம் பஜேஅஹம் || 12 ||

tvamarkastvamindustvamagnistvamāpa -
stvamākāśabhūvāyavastvaṃ mahattvam .
tvadanyo na kaścitprapañcōasti sarvaṃ
tvamānandasaṃvitsvarūpāṃ bhajēaham .. 12 ..

நீதான் சூர்யன், நீதான் சந்திரன், நீதான் அக்கினி, நீதான் ஜலம், நீதான் ஆகாசம், பூமி, வாயு, மஹத் தத்துவமும் நீயேதான். உன்னை தவிர பிரபஞ்சம் என்பது வேறு ஒன்றும் இல்லை. அனைத்தும் நீயேதான். ஆனந்த, ஞான ஸ்வரூபமான உன்னை நான் வழிபடுகிறேன்.

You are the Sun, the moon, fire, water, space, earth, air and the mahattattva. The universe is nothing but yourself. You are everything. I worship You, who is the form of bliss and all knowledge.*

त्वं अर्कः - you are the Sun | त्वं इन्दुः - you are the moon | त्वं अग्निः - you are the fire | त्वं आपः - you are the waters | त्वं आकाशः - you are the space | भूः - earth | वायवः - you are the (vital) airs | त्वं महत्त्वम् - you are the mahattattvas | त्वत् अन्यः - different from you | न कश्चित् - none | प्रपञ्चः - in the universe | अस्ति - is | सर्वं त्वम् - you are everything | आनन्द - bliss | संवित् - all knowledge | स्वरूपाम् - form | भजे अहम् - I worship

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

श्रुतीनामगम्ये सुवेदागमज्ञा
महिम्नो न जानन्ति पारं तवाम्ब ।
स्तुतिं कर्तुमिच्छामि ते त्वं भवानि
क्षमस्वेदमत्र प्रमुग्धः किलाहम् ॥ १३ ॥

ஶ்ருதீநாமகம்யே ஸுவேதாகமஜ்ஞா
மஹிம்நோ ந ஜாநந்தி பாரம் தவாம்ப .
ஸ்துதிம் கர்துமிச்சாமி தே த்வம் பவாநி
க்ஷமஸ்வேதமத்ர ப்ரமுக்த: கிலாஹம் || 13 ||

śrutīnāmagamyē suvēdāgamajñā
mahimnō na jānanti pāraṃ tavāmba .
stutiṃ kartumicchāmi tē tvaṃ bhavāni
kṣamasvēdamatra pramugdhaḥ kilāham .. 13 ..

அம்ப! வேதங்களால் உன்னை உணர முடியவில்லை. வேதங்களையும் ஆகமங்களையும் நன்கு கற்று உணர்ந்தவரும் உன் மகிமையின் எல்லையை அறியவில்லை. ஆனால் இங்கு மயங்கி இருக்கும் நான் உன்னை ஸ்தோத்திரம் செய்ய விரும்புகிறேன். ஹே பவானீ! நீ இதை மன்னிப்பாயாக.

O! Divine mother! You cannot be fathomed through the Vedas. The learned in the Vedas and Agamas do not know the expanse of your greatness. Here I am, a simpleton, desirous of praising You. O Bhavani! May you deign to pardon me.*

श्रुतीनां अगम्ये - beyond the pale of the Scriptures (Vedas) | सुवेदागमज्ञा - those well versed in Vedas and Agamas | महिम्नः - fame | न जानन्ति - do not realize | पारं तव - your expanse | अम्ब - O Goddess! | स्तुतिम् - praise | कर्तुं इच्छामि - I desire | ते - your | त्वम् - you | भवानि - O! Goddess Bhavani | क्षमस्व - may you pardon | इदम् - this | अत्र - here | प्रमुग्धः किल - simpleton indeed | अहम् - (am) I

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

गुरुस्त्वं शिवस्त्वं च शक्तिस्त्वमेव
त्वमेवासि माता पिता च त्वमेव ।
त्वमेवासि विद्या त्वमेवासि बन्धु-
र्गतिर्मे मतिर्देवि सर्वं त्वमेव ॥ १४ ॥

குருஸ்த்வம் ஶிவஸ்த்வம் ச ஶக்திஸ்த்வமேவ
த்வமேவாஸி மாதா பிதா ச த்வமேவ .
த்வமேவாஸி வித்யா த்வமேவாஸி பந்து-
ர்கதிர்மே மதிர்தேவி ஸர்வம் த்வமேவ || 14 ||

gurustvaṃ śivastvaṃ ca śaktistvamēva
tvamēvāsi mātā pitā ca tvamēva .
tvamēvāsi vidyā tvamēvāsi bandhu-
rgatirmē matirdēvi sarvaṃ tvamēva .. 14 ..

ஹே தேவி! நீதான் குரு. சிவனும் சக்தியும் நீயேதான். தாயும் நீதான், தந்தையும் நீயேதான். கல்வியும் நீதான், உறவும் நீயேதான். எனக்கு புகலிடமும் நீயே தான். (உன்னை வழி படத்தூண்டும்) புத்தியும் நீதான். மற்ற அனைத்தும் நீயேதான்.

O! Goddess! You are the preceptor, Siva and Shakti. You alone are my mother, father and relative. You are indeed knowledge (which is to be attained). You are (my sole) refuge. You are the principle directing my intellect in the right direction. You are (my) everything. (14)

गुरुः त्वम् - you are the preceptor | शिवः त्वम् - you are the auspicious one | च शक्तिः - and you are the Shakti | त्वं एव - you alone | त्वं एव असि - you are indeed | माता - mother | पिता - father | च त्वं एव - and you alone | त्वं एव असि - you are indeed | विद्या - knowledge | त्वं एव असि - you alone are | बन्धुः - relative | गतिः - refuge | मे मतिः - (the principle directing) my intellect (in the right direction) | देवि - O! Goddess! | सर्वं त्वं एव - you are all

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

शरण्ये वरेण्ये सुकारुण्यमूर्ते
हिरण्योदराद्यैरगण्ये सुपुण्ये ।
भवारण्यभीतेश्च मां पाहि भद्रे
नमस्ते नमस्ते नमस्ते भवानि ॥ १५ ॥

ஶரண்யே வரேண்யே ஸுகாருண்யமூர்தே
ஹிரண்யோதராத்யைரகண்யே ஸுபுண்யே .
பவாரண்யபீதேஶ்ச மாம் பாஹி பத்ரே
நமஸ்தே நமஸ்தே நமஸ்தே பவாநி || 15 ||

śaraṇyē varēṇyē sukāruṇyamūrtē
hiraṇyōdarādyairagaṇyē supuṇyē .
bhavāraṇyabhītēśca māṃ pāhi bhadrē
namastē namastē namastē bhavāni .. 15 ..

அடைக்கலமே! சிறந்தவளே! கருணை வடிவானவளே! ஹிரண்யகர்ப்பரான பிரம்மா முதலியவரால் கூட எண்ணிப்பார்க்க முடியாதவளே! சிறந்த புண்யமானவளே! மங்களமானவளே! ஸம்ஸாரம் எனும் காட்டின் பயத்திலிருந்து என்னைக் காப்பாற்று. ஹே பவானீ! உனக்கு நமஸ்காரம். நமஸ்காரம். நமஸ்காரம்.

O! My refuge! O Great one! O! Personification of Compassion ! O! Auspicious One! O! Unfathomable by anyone commencing from Hiranyagarbha (adi jiva)! O! Merit conglomerate! Protect me from the terror of the forest of cyclic existence. O! Goddess Bhavani! I bow down in supplication, I bow down in supplication and I bow down in supplication.

शरण्ये - O! (my) Refuge (or, it may mean refuge of all)! | वरेण्ये - O! The Supreme One! | सुकारुण्यमूर्ते - O! The Personification of Compassion | हिरण्योदराद्यैः - from Hiranyagarbha onwards | अगण्ये - O! The Unfathomable! | सुपुण्ये - O! Merit conglomerate ! | भवारण्यभीतेः - from the terror of the forest of cyclic existence | च - and | मां पाहि - May You save me | भद्रे - O! Auspicious One! | नमस्ते - I bow down in supplication | नमस्ते - I bow down in supplication | नमस्ते - I bow down in supplication | भवानि - O! Goddess Bhavani! |

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

इतीमां महच्छ्रीभवानीभुजङ्ग -
स्तुतिं यः पठेद्भक्तियुक्तश्च तस्मै ।
स्वकीयं पदं शाश्वतं वेदसारं
श्रियं चाष्टसिद्धिं भवानी ददाति ॥ १६ ॥

இதீமாம் மஹச்ச்ரீபவாநீபுஜங்க -
ஸ்துதிம் ய: படேத்பக்தியுக்தஶ்ச தஸ்மை .
ஸ்வகீயம் பதம் ஶாஶ்வதம் வேதஸாரம்
ஶ்ரியம் சாஷ்டஸித்திம் பவாநீ ததாதி || 16 ||

itīmāṃ mahacchrībhavānībhujaṅga -
stutiṃ yaḥ paṭhēdbhaktiyuktaśca tasmai .
svakīyaṃ padaṃ śāśvataṃ vēdasāraṃ
śriyaṃ cāṣṭasiddhiṃ bhavānī dadāti .. 16 ..

இவ்வாறு சொல்லப்பட்ட இந்த பெருமை வாய்ந்த ஸ்ரீபவானி புஜங்க ஸ்தோத்திரத்தை எவன் பக்தியுடன் படிக்கிறானோ, அவனுக்கு அம்பாள் பவானி, வேதங்களின் ஸாரமான, அழிவற்ற தன் பதத்தையும் செல்வத்தையும் அஷ்டமாஸித்திகளையும் தந்தருளுகிறாள்.

Whoever recites with devotion this composition on the great goddess Bhavani in bhujanga prayata metre, will be blessed by Goddess Bhavani with prosperity, the eight animadi siddhis, knowledge of Brahman, which is the essence of the Vedas and finally Her own abode – a state that remains permanent.

इति - thus | इमाम् - this | महत् - great | श्रीभवानीभुजङ्गस्तुतिम् - The (composition in) bhujanga (metre) in praise of goddess Bhavani | यः पठेत् - whoever recites | भक्तियुक्तः च - with devotion and | तस्मै - for him | स्वकीयम् - Her own | पदम् - abode | शाश्वतम् - permanent | वेदसारम् - the essence of the Vedas (Brahma vidya) | श्रियं च - and prosperity | अष्ट सिद्धिम् - the eight (animadi) siddhis | भवानी - Goddess Bhavani | ददाति - confers

---

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

भवानी भवानी भवानी त्रिवार -
मुदारं मुदा सर्वदा ये जपन्ति ।
न शोको न मोहो न पापं न भीतिः
कदाचित्कथञ्चित्कुतश्चिज्जनानाम् ॥ १७ ॥

பவாநீ பவாநீ பவாநீ த்ரிவார -
முதாரம் முதா ஸர்வதா யே ஜபந்தி .
ந ஶோகோ ந மோஹோ ந பாபம் ந பீதி:
கதாசித்கதஞ்சித்குதஶ்சிஜ்ஜநாநாம் || 17 ||

bhavānī bhavānī bhavānī trivāra -
mudāraṃ mudā sarvadā yē japanti .
na śōkō na mōhō na pāpaṃ na bhīti:
kadācitkathañcitkutaścijjanānām .. 17 ..

எவர்கள் எப்பொழுதும் பவானீ, பவானீ பவானீ என்று உள்ளத்தில் மகிழ்ச்சியுடன் உரத்த குரலில் மூன்று முறை கூறி வழிபடுகிறார்களோ, அவர்களுக்கு துன்பம், மோஹம், பாபம் மற்றும் அச்சம் ஒருபொழுதும் எவ்விடத்திலிருந்தும் எவ்விதத்திலும் ஏற்படாது.

Whoever recites the name "Bhavani" thrice with a joyous, uninhibited mind, will not encounter any kind of sorrow, delusion, sin or fear at any time or in any manner whatsoever or from any quarter.*

भवानी - Bhavani | भवानी - Bhavani | भवानी - Bhavani | त्रिवारम् - thrice | उदारम् - uninhibited | मुदा - with joy | सर्वदा - always | ये जपन्ति - who recites | न शोकः - no sorrow | न मोहः - no delusion | न पापम् - no sin | न भीतिः - no fear | कदाचित् - at any time | कथञ्चित् - in any manner whatsoever | कुतश्चित् - from any quarter | जनानाम् - for the people (devotees)

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

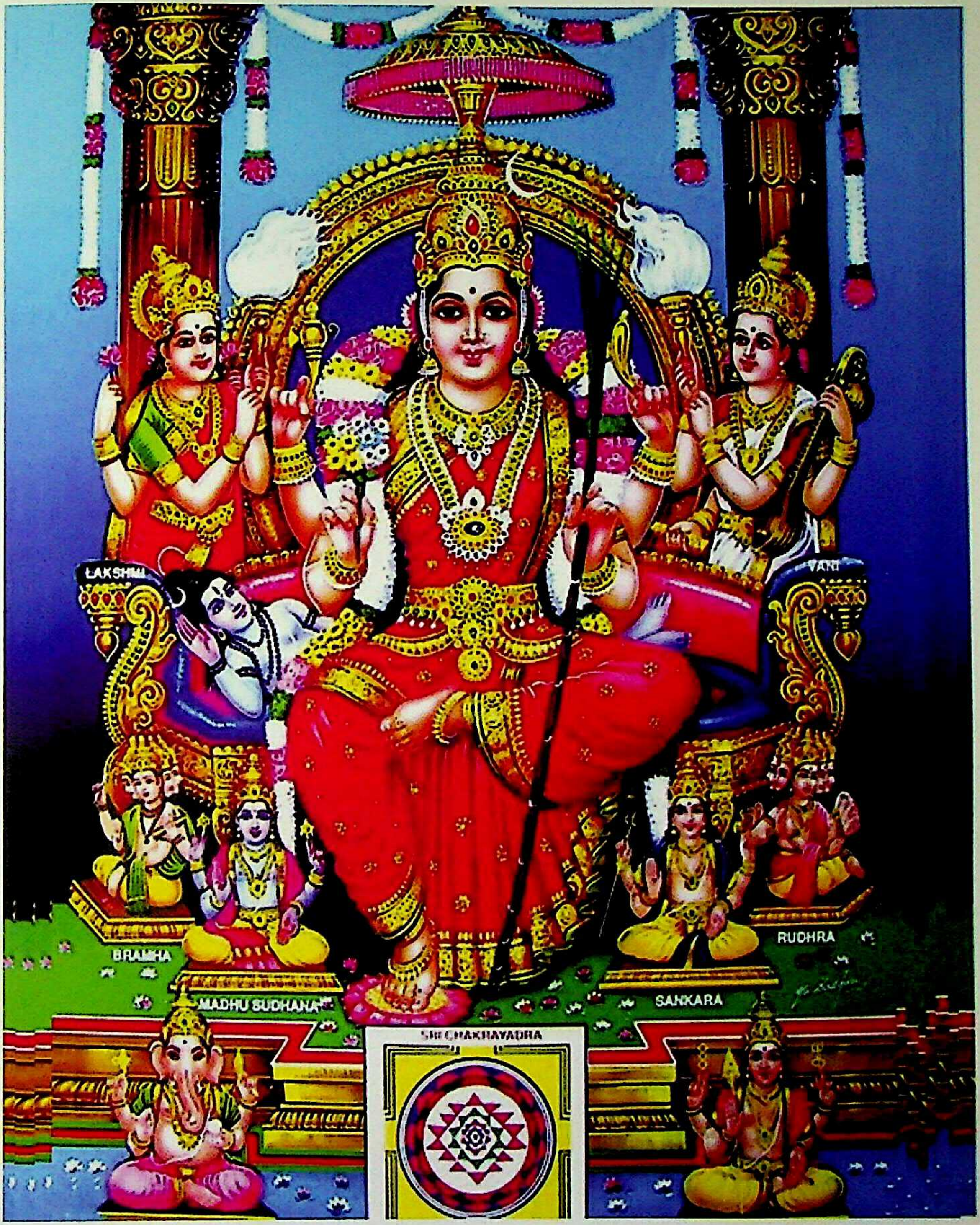

Sri Lalita Devi

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

देवी भुजङ्गम्
Devi Bhujangam

विरिञ्च्यादिभिः पञ्चभिर्लोकपालैः
समूढे महानन्दपीठे निषण्णम् ।
धनुर्बाणपाशाङ्कुशप्रोतहस्तं
महस्त्रैपुरं शङ्कराद्वैतमव्यात् ॥ १ ॥

விரிஞ்ச்யாதிபி: பஞ்சபிர்லோகபாலை:
ஸமூடே மஹாநந்தபீடே நிஷண்ணம் .
தநுர்பாணபாஶாங்குஶப்ரோதஹஸ்தம்
மஹஸ்த்ரைபுரம் ஶங்கராத்வைதமவ்யாத் ॥ 1 ॥

viriñcyādibhi: pañcabhirlōkapālai:
samūḍhē mahānandapīṭhē niṣaṇṇam .
dhanurbāṇapāśāṅkuśaprōtahastaṃ
mahastraipuraṃ śaṅkarādvaitamavyāt .. 1 ..

பிரம்மதேவன் முதலிய, உலகத்தைக் காக்கும் ஐவரால் தரிக்கப்பட்ட, பேரானந்தத்தைக் கொடுக்கும் ஸிம்மாஸனத்தில் வீற்றிருப்பதும், வில்–அம்பு–பாசம்–அங்குசம் ஆகியவற்றை தரிக்கும் கைகளையுடையதும், பரமசிவனோடு ஒன்றாயுள்ளதும், த்ரிபுரசுந்தரி ரூபமாயுள்ளதுமான தேஜஸ் நம்மைக் காப்பாற்றட்டும்.

Seated on the pedestal of supreme bliss, which is borne by Brahma and others, the five protectors of the universe, holding bow, arrow, rope and goad in the hand, of the form of the most beautiful in the three worlds, of great effulgence, and united with Sankara (Lord Siva), may (She) protect (me).

विरिञ्च्यादिभिः - by Lord Brahma and other gods | पञ्चभिः - by the five |लोकपालैः - protectors of the world | समूढे - borne | महानन्दपीठे - in the pedestal of supreme bliss | निषण्णम् - seated | धनुर्बाणपाशाङ्कुशप्रोतहस्तम् - with bow, arrow, rope and goad in the hand | महः - the great effulgence | त्रैपुरम् - of the form of the most beautiful in the three worlds | शङ्कराद्वैतम् - non-different from Sankara (Lord Siva) | अव्यात् - may protect (me)

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

यदन्नादिभिः पञ्चभिः कोशजालैः
शिरः पक्षपुच्छात्मकैरन्तरन्तः ।
निगूढे महायोगपीठे निषण्णं
पुरारेरथान्तःपुरं नौमि नित्यम् ॥ २ ॥

யதந்நாதிபி: பஞ்சபி: கோஶஜாலை:
ஶிர: பக்ஷபுச்சாத்மகைரந்தரந்த: .
நிகூடே மஹாயோகபீடே நிஷண்ணம்
புராரேரதாந்த:புரம் நௌமி நித்யம் || 2 ||

yadannādibhi: pañcabhi: kōśajālai:
śirah pakṣapucchātmakairantarantaḥ .
nigūḍhē mahāyōgapīṭhē niṣaṇṇaṃ
purārērathāntaḥpuraṃ naumi nityam .. 2 ..

எந்த ஸ்வரூபம், தலை, இறக்கை, வால், உடல் என்று அன்னமயகோசம் முதலிய ஐந்து கோசங்களால், உள்ளுக்குள்ளே மறைந்து இருக்கிற மஹாயோகபீடத்தில் வீற்றிருக்கிற, த்ரிபுரம் எரித்த பரமசிவனின் தர்மபத்னியாக விளங்குகிறதோ, அந்த ஸ்வரூபத்தை எப்பொழுதும் வணங்குகிறேன்.

That form (which is like a bird) with head, body, wings and tail and seated on the great Yogic pedestal in the innermost recess of the five sheaths starting from the annamaya kosa (pranamaya, manomaya, vijnanamaya and anandamaya kosas) and which is the consort of the destroyer of the three cities, to that form I always bow in reverence.

यत् - which | अन्नादिभिः - anna and the other (four) kosas | पञ्चभिः - five | कोशजालैः - sheathed शिरःपक्षपुच्छात्मकैः - head, wings, tail and the body | अन्तरन्तः - the innermost | निगूढे - deeply (secretly) | महायोगपीठे - in the great Yogic pedestal | निषण्णम् - seated | पुरारेः - of the enemy of (Tri) pura (i.e. Lord Siva) | अथ - thereafter | अन्तःपुरम् - in the inner space | नौमि - bow down | नित्यम् - always

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

विरिञ्चादिरूपैः प्रपञ्चे विहृत्य
स्वतन्त्रा यदा स्वात्मविश्रान्तिरेषा ।
तदा मानमातृप्रमेयातिरिक्तं
परानन्दमीडे भवानि त्वदीयम् ॥ ३ ॥

விரிஞ்சாதிரூபை: ப்ரபஞ்சே விஹ்ருத்ய
ஸ்வதந்த்ரா யதா ஸ்வாத்மவிஶ்ராந்திரேஷா .
ததா மாநமாத்ருப்ரமேயாதிரிக்தம்
பராநந்தமீடே பவாநி த்வதீயம் || 3 ||

viriñcādirūpai: prapañcē vihṛtya
svatantrā yadā svātmaviśrāntirēṣā .
tadā mānamātṛprамēyātiriktaṃ
parānandamīḍē bhavāni tvadīyam .. 3 ..

ஹே பவானி! எப்பொழுது பிரம்மதேவன் முதலிய ரூபங்களால் உலகில் விளையாடிய பின், இந்த ஸ்வதந்திரமான தன்னுடைய ஆத்மஸ்வரூபத்தில் களைப்பாறுகிறாயோ, அப்பொழுது, அளவு, அளப்பவர், அளக்கப்படும் பொருள் என்கிற த்ரிபுடியிலிருந்து வேறுபட்ட உன்னுடைய இந்த பரமானந்த ஸ்வரூபத்தை வழிபடுகிறேன்.

O! Goddess Bhavani! You revert to Your own independent restful state, after having sported in the different forms of Lord Brahma and other gods. In that restful state of supreme bliss, when you are beyond the 'triputi', I worship you then.*

विरिञ्चादिरूपैः - in the forms of Lord Brahma and other gods | प्रपञ्चे - in the universe | विहृत्य - having sported | स्वतन्त्रा - independent | यदा – when | स्वात्मविश्रान्तिः - reverting to the restful state | एषा - this | तदा - then | मानमातृप्रमेयातिरिक्तम् - beyond the "triputi", i.e. measurer, the means of measuring and the measured thing | परानन्दम् - supreme bliss | ईडे - (I) worship | भवानि - O! Goddess Bhavani! | त्वदीयम् - Your

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

विनोदाय चैतन्यमेकं विभज्य
द्विधा देवि जीवः शिवश्चेति नाम्ना ।
शिवस्यापि जीवत्वमापादयन्ती
पुनर्जीवमेनं शिवं वा करोषि ॥ ४ ॥

விநோதாய சைதந்யமேகம் விபஜ்ய
த்விதா தேவி ஜீவ: ஶிவஶ்சேதி நாம்நா .
ஶிவஸ்யாபி ஜீவத்வமாபாதயந்தீ
புநர்ஜீவமேநம் ஶிவம் வா கரோஷி || 4 ||

vinōdāya caitanyamēkaṃ vibhajya
dvidhā dēvi jīvaḥ śivaścēti nāmnā .
śivasyāpi jīvatvamāpādayantī
punarjīvamēnaṃ śivaṃ vā karōṣi .. 4 ..

ஹே தேவியே! விளையாட்டிற்காக ஒரே சைதன்யத்தை ஜீவன் மற்றும் சிவன் என்கிற பெயரால் இரண்டாகப் பிரித்து, சிவனுக்கும் ஜீவத்தன்மையை ஏற்படுத்தி, மறுபடி இந்த ஜீவனை, சிவனாகவோ ஜீவனாகவோ செய்து விடுகிறாய்.

O! Goddess! By way of a playful act, You divide the one and only effulgence (Brahman) into two principles, known as the individual self (jivatma) and the cosmic self (paramatma). Thereafter, You make the cosmic self appear as the individual self and again reverse the process.

विनोदाय - as a playful act | चैतन्यम् - effulgence (Brahman) | एकम् - one (and one only) | विभज्य - having divided | द्विधा - into two | देवि - O! Goddess! | जीवः - the individual self | शिवः - the cosmic self | च - and | इति - thus | नाम्ना - by name | शिवस्य - of the cosmic self | अपि - also | जीवत्वम् - the state of the individual self | आपादयन्ती - bringing about | पुनः - again | जीवम् - the individual self | एनम् - this | शिवम् - the cosmic self | वा - or | करोषि - make it appear as

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

समाकुञ्च्य मूलं हृदि न्यस्य वायुं
मनो भ्रूबिलं प्रापयित्वा निवृत्ताः ।
ततः सच्चिदानन्दरूपे पदे ते
भवन्त्यम्ब जीवाः शिवत्वेन केचित् ॥ ५ ॥

ஸமாகுஞ்ச்ய மூலம் ஹ்ருதி ந்யஸ்ய வாயும்
மநோ ப்ரூபிலம் ப்ராபயித்வா நிவ்ருத்தா: .
தத: ஸச்சிதாநந்தரூபே பதே தே
பவந்த்யம்ப ஜீவா: ஶிவத்வேந கேசித் ।। 5 ।।

samākuñcya mūlaṃ hṛdi nyasya vāyuṃ
manō bhrūbilaṃ prāpayitvā nivṛttā: .
tataḥ saccidānandarūpē padē tē
bhavantyamba jīvā: śivatvēna kēcit .. 5 ..

ஹே அம்ப! சில ஜீவர்கள் மூலாதாரத்தை சற்று குறுக்கி வளைத்து, பிராணவாயுவை இதயத்தில் (அநாஹத சக்ரத்தில்) இறுத்தி, மனதை புருவ மத்தியை (ஆஜ்ஞா சக்ரத்தை) அடையும்படி செய்தபின் திரும்பி வந்தபிறகு, உன்னுடைய ஸச்சிதானந்த ரூபமான ஸ்தானத்தில் சிவஸ்வரூபமாக ஆகின்றனர்.

O! Divine mother! Some individual souls, having restrained or constricted and bent the mooladhara (base) chakra and established the vital airs in the heart (anahata chakra), stabilize their minds in between the eyebrows (ajna chakra) and revert to Your state of existence, consciousness and bliss and consequently become the cosmic self itself.*

समाकुञ्च्य - having restrained or constricted | मूलम् - base (mooladhara chakra) | हृदि – in the heart (anahata chakra) | न्यस्य - having placed | वायुम् - the vital airs | मनः - mind | भ्रूबिलम् - in the middle of the eyebrows (ajna chakra) | प्रापयित्वा – having established | निवृत्ताः - reverting | ततः - thereafter | सच्चिदानन्दरूपे – in the form of existence (sat), consciousness (chit) and bliss (ananda), i.e, the essential nature or svarupa lakshana of Brahman | पदे - state | ते - Your | भवन्ति - become | अम्ब – O! Mother! | जीवाः - individual selves | शिवत्वेन – due to being in the state of cosmic self | केचित् - some individuals

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

शरीरेऽतिकष्टे रिपौ पुत्रवर्गे
सदा भीतिमूले कलत्रे धने वा ।
न कश्चिद्विरज्यत्यहो देवि चित्रं
कथं त्वत्कटाक्षं विना तत्त्वबोधः ॥ ६ ॥

ஶரீரேஅதிகஷ்டே ரிபௌ புத்ரவர்கே
ஸதா பீதிமூலே கலத்ரே தநே வா .
ந கஶ்சித்விரஜ்யத்யஹோ தேவி சித்ரம்
கதம் த்வத்கடாக்ஷம் விநா தத்த்வபோத: || 6 ||

śarīrēatikaṣṭē ripau putravargē
sadā bhītimūlē kalatrē dhanē vā .
na kaścidvirajyatyahō dēvi citraṃ
kathaṃ tvatkaṭākṣaṃ vinā tattvabōdhaḥ .. 6 ..

மிகவும் கஷ்டத்தைக் கொடுக்கும் உடலிலும், பகைவரிடமும், பிள்ளைகளிடமும், எப்பொழுதும் பயத்திற்கு மூலகாரணமாயிருக்கும் மனைவி, செல்வத்திடமும், ஒருவரும் விரக்தி அடைவதில்லை. என்ன ஆச்சரியம்! ஹே தேவி! உனது கடைக்கண் பார்வையில்லாமல் உண்மையான ஞானம் (ஆத்ம ஞானம்) எப்படி உண்டாகும்?

The body, foes, son and other relatives, consort, material possessions etc., are always the source of fear to the individual. Even then, alas, it is strange that one does not develop dispassion towards them. (dispassion regarding material pleasures alone will lead to devotion to god). O! Goddess! Without Your grace, how is it possible for one to realize "tat" and "tvam" as non-different?

Note: The Acharya obviously refers to the tremendous power of maya to mislead the jiva from its quest for realization and, only with the grace of the goddess the jiva can transcend maya.

शरीरे - in the body | अतिकष्टे – subject to the nature of extreme suffering | रिपौ - in the foe | पुत्रवर्गे – son and relatives | सदा - always | भीतिमूले – source of fear | कलत्रे – in the consort | धने – in wealth (all material possessions) | वा – or | न - not | कश्चित् - some (one) | विरज्यति - becomes dispassionate अहो – alas! | देवि – O! Goddess! | चित्रम् - strange | कथम् - how | त्वत् - Your | कटाक्षम् - grace (blessing) | विना – without | तत्त्वबोधः - realization of "tat" (Brahman) and 'tvam' (jiva), i.e. the non-difference between the Brahman and jiva

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

शरीरे धनेऽपत्यवर्गे कलत्रे
विरक्तस्य सद्देशिकादिष्टबुद्धेः ।
यदाकस्मिकं ज्योतिरानन्दरूपं
समाधौ भवेत्तत्त्वमस्यम्ब सत्यम् ॥ ७ ॥

ஶரீரே தநேஅபத்யவர்கே கலத்ரே
விரக்தஸ்ய ஸத்தேஶிகாதிஷ்டபுத்தே: .
யதாகஸ்மிகம் ஜ்யோதிராநந்தரூபம்
ஸமாதௌ பவேத்தத்த்வமஸ்யம்ப ஸத்யம் || 7 ||

śarīrē dhanēapatyavargē kalatrē
viraktasya saddēśikādiṣṭabuddhē: .
yadākasmikaṃ jyōtirānandarūpaṃ
samādhau bhavēttattvamasyamba satyam .. 7 ..

ஹே அம்ப! சிறந்த குருவின் உபதேசத்தால் ஞானத்தை அடைந்து, சரீரத்திலும், செல்வத்திலும், குழந்தைகளிடமும், மனைவியிடமும் வைராக்கியம் அடைந்தவனுக்கு, ஸமாதி நிலையில் திடீரென்று எந்த ஆனந்தரூபமான ஒளி ஏற்பட்டு தெரிகிறதோ, அது நீயாக இருக்கிறாய். இது உண்மை.

Upon the words (instructions) of the eminent preceptor, one having attained the knowledge of the non-difference between Brahman and jiva, develops dispassion towards his body, material possessions, consort and other relatives, and attains suddenly a state of absorption (into Brahman). You are this state of bliss. This, verily, is the fact.*

शरीरे – in the body | धने – in wealth (possessions) | अपत्यवर्गे – in the children and relatives | कलत्रे – in the consort | विरक्तस्य – for the dispassionate one | सद्देशिकादिष्ट - upon the words of the eminent preceptor | बुद्धेः - of the thoughts | यत् - whatever | आकस्मिकम् - suddenly | ज्योतिः - effulgence (Brahman) | आनन्दरूपम् - of the form of bliss | समाधौ - in the state of absorption (into Brahman) | भवेत् - becomes | तत् - that (Brahman) | त्वम् - you (jiva) | असि - are | अम्ब - O! Mother! | सत्यम् - in fact

---

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

मृषान्योऽमृषान्यः परो मिश्रमेनं
        परः प्राकृतं चापरो बुद्धिमात्रम् ।
प्रपञ्चं मिमीते मुनीनां गणोऽयं
        तदेतत्त्वमेवेति न त्वां जहीमः ॥ ८ ॥

ம்ருஷாந்யோऽம்ருஷாந்ய: பரோ மிஶ்ரமேநம்
        பர: ப்ராக்ருதம் சாபரோ புத்திமாத்ரம் .
ப்ரபஞ்சம் மிமீதே முநீநாம் கணோஅயம்
        ததேதத்த்வமேவேதி ந த்வாம் ஜஹீம: || 8 ||

mṛṣānyōamṛṣānyaḥ parō miśramēnaṃ
        paraḥ prākṛtaṃ cāparō buddhimātram .
prapañcaṃ mimītē munīnāṃ gaṇōayaṃ
        tadētattvamēvēti na tvāṃ jahīmaḥ .. 8 ..

சிலர் பொய் என்றும், வேறு சிலர் உண்மை என்றும், மற்றும் சிலர் பொய்யும் மெய்யும் கலந்ததென்றும், மற்றும் சிலர் இயற்கையாக தோன்றியது என்றும், வேறு சிலரோ அறிவுக்கு உள்ளாவதென்றும், இந்த பிரபஞ்சத்தை முனிவர்களின் கூட்டம் பிரமாணங்களால் ஆராய்கிறது. இவ்விதம் பலவிதமாக ஆராயப்படுகிற அந்த பிரபஞ்சம் நீயே தான் என்பதால் உன்னை விடமாட்டோம்.

This universe is spoken of as real by some, unreal by some others, and both real and unreal by yet some others. Again, some say that the universe is to be comprehended by knowledge (theoretical and experiential). Thus, the groups of seers analyze the real nature of the universe by applying various theories. You alone are the universe subjected to such differential analysis and hence, we will not abandon you. (We totally depend on you).*

मृषा - unreal | अन्यः - the other | अमृषा - real | अन्यः - the other | परः - the other | मिश्रम् - mixture (of real and unreal) | एनम् - this | परः - the other | प्राकृतम् - natural (on its own) | च - and | अपरः - the other | बुद्धिमात्रम् - comprehensible | प्रपञ्चम् - the universe | मिमीते - analyze | मुनीनाम् - of the seers | गणः -group | अयम् - this | तत् - that | एतत् - this | त्वम् - You | एव - alone | इति - thus | न - not | त्वाम् - you | जहीमः - (we) abandon

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

निवृत्तिः प्रतिष्ठा च विद्या च शान्ति -
स्तथा शान्त्यतीतेति पञ्चीकृताभिः ।
कलाभिः परे पञ्चविंशात्मिकाभि-
स्त्वमेकैव सेव्या शिवाभिन्नरूपा ॥ ९ ॥

நிவ்ருத்தி: ப்ரதிஷ்டா ச வித்யா ச ஶாந்தி –
ஸ்ததா ஶாந்த்யதீதேதி பஞ்சீக்ருதாபி: .
கலாபி: பரே பஞ்சவிம்ஶாத்மிகாபி–
ஸ்த்வமேகைவ ஸேவ்யா ஶிவாபிந்நரூபா || 9 ||

nivṛtti: pratiṣṭhā ca vidyā ca śānti -
stathā śāntyatītēti pañcīkṛtābhi: .
kalābhi: parē pañcaviṃśātmikābhi-
stvamēkaiva sēvyā śivābhinnarūpā .. 9 ..

ஹே பரே! (அப்பாலுக்கும் அப்பாலாக விளங்கும் தேவியே!) நிவ்ருத்தி, ப்ரதிஷ்டை, வித்யை, சாந்தி மற்றும் சாந்தியதீதை என்று ஐந்து விதமாக செய்யப்பட்ட பஞ்ச விம்சன் என்கிற ஜீவஸ்வரூபமாக இருக்கிற கலைகளால், சிவனுடன் ஒன்றாயுள்ள ரூபமான நீ ஒருத்தியே ஸேவிக்கத்தகுந்தவள்.

O! The Supreme One! Being non-different from Siva's form, you alone are to be worshipped due to having the five kalas and also the twenty-five tattvas.*

निवृत्तिः - liberation | प्रतिष्ठा – leading to the liberated state | च - and | विद्या - knowledge | च – and शान्तिः - inner peace by calming down turbulent elements | तथा - in the same manner | शान्त्यतीता – the state of inner peace by destroying turbulent elements | इति - thus | पञ्चीकृताभिः - rendered into five parts | कलाभिः - by the parts | परे – O! The Superior One ! | पञ्चविंशात्मिकाभिः - with the 25 (tattvas) त्वम् - you | एका - alone | एव – also | सेव्या – to be worshipped | शिवाभिन्नरूपा – non-different from the form of Siva

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

अगाधेऽत्र संसारपङ्के निमग्नं
कलत्रादिभारेण खिन्नं नितान्तम्।
महामोहपाशौघबद्धं चिरान्मां
समुद्धर्तुमम्ब त्वमेकेव शक्ता ॥ १० ॥

அகாதேऽத்ர ஸம்ஸாரபங்கே நிமக்நம்
கலத்ராதிபாரேண கிந்நம் நிதாந்தம்.
மஹாமோஹபாசௌகபத்தம் சிராந்மாம்
ஸமுத்தர்துமம்ப த்வமேகேவ சக்தா ॥ 10 ॥

agādhēatra saṃsārapaṅkē nimagnaṃ
kalatrādibhārēṇa khinnaṃ nitāntam.
mahāmōhapāśaughabaddhaṃ cirānmāṃ
samuddhartumamba tvamēkēva śaktā .. 10 ..

ஹே தாயே! இங்கு, மிக்க ஆழமான ஸம்ஸாரமாகிய சேற்றில் மூழ்கிய, மனைவி, மக்கள் முதலிய சுமையினால் மிகவும் நொந்துவிட்ட, வெகு காலமாக பெரும் மோஹம் என்கிற கயிற்றால் கட்டப்பட்ட என்னை கரையேற்றுவதற்கு நீ ஒருத்தியே திறமையுள்ளவள்.

Here, (in this world), I am caught in the abysmal quagmire of samsara (cyclic existence of the soul). Submerged by the weight of consort and others, I am in great suffering. I am tied down by countless ropes of delusion for long. O! Mother! You alone are capable of lifting me up.

अगाधे - in the abysmal | अत्र - here (in this world) | संसारपङ्के – in the quagmire of samsara (cyclic existence of the soul) | निमग्नं - submerged | कलत्रादिभारेण - by the weight of consort and the like खिन्नम् - suffering | नितान्तम् - greatly | महामोह - great delusion | पाशौघ - by countless ropes | बद्धम् - tied down | चिरात् - for long | माम् - me | समुद्धर्तुम् - lift up | अम्ब - O! Mother! | त्वम् - you एका - alone | एव - only | शक्ता - capable

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

समारभ्य मूलं गतो ब्रह्मचक्रं
भवद्दिव्यचक्रेश्वरीधामभाजः ।
महासिद्धिसंघातकल्पद्रुमाभा-
नवाप्याम्ब नादानुपास्ते च योगी ॥ ११ ॥

ஸமாரப்ய மூலம் கதோ ப்ரஹ்மசக்ரம்
பவத்திவ்யசக்ரேஶ்வரீதாமபாஜ: .
மஹாஸித்திஸம்காதகல்பத்ருமாபா–
நவாப்யாம்ப நாதாநுபாஸ்தே ச யோகீ || 11 ||

samārabhya mūlaṃ gatō brahmacakraṃ
bhavaddivyacakrēśvarīdhāmabhājaḥ .
mahāsiddhisaṃghātakalpadrumābhā-
navāpyāmba nādānupāstē ca yōgī .. 11 ..

ஹே அம்ப! யோகஸித்தி பெற்றவன், மூலாதாரத்தில் ஆரம்பித்து, பிரஹ்ம சக்ரத்திற்கு சென்று, உனது திவ்ய சக்ரங்களை அடைந்து, அங்கு அந்த ஆறு சக்ரங்களில் கற்பக விருக்ஷம் போல் விளங்குகிற நாதங்களை உபாஸிக்கிறான், அஷ்ட மஹாசித்திகளையும் பெறுகிறான்.

O! Mother! The one who is on the path to attaining the state of yoga (non-modification of mind - yoga is defined as 'citta vritti nirodhah', i.e. stopping or blocking the modification of mind), having commenced his yogic practice from the base (moolahdara chakra) gradually goes beyond all the chakras one by one, the hurdles to attaining the mahasiddhi, reaches the brahmachakra, which is Your residence and stays there, listening to the (nine) sounds emanating from them, which are on par with the wish-yielding tree.*

समारभ्य – starting from | मूलम् - the base (mooladhara chakra) | गतः - having gone | ब्रह्मचक्रं - the brahma chakra (sahasraara padmam, the lotus with a thousand petals) | भवत् - Your | दिव्यचक्रेश्वरीधामभाजः - those who resort to the residence of the divine chief of chakras (You) | महासिद्धिसंघात - the hurdles to mahasiddhi (the greatest of all siddhis – liberation) कल्पद्रुमाभान् - glowing brilliantly like the celestial wish-yielding tree | अवाप्य - having reached | अम्ब - O! Mother! | नादान् - sounds | उपास्ते - stays | च - and | योगी - the one who has attained the state of yoga

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

गणेशैः ग्रहैरम्ब नक्षत्रपङ्क्त्या ।
तथा योगिनीराशिपीठैरभिन्नम् ।
महाकालमात्मानमामृश्य लोकं
विधत्से कृतिं वा स्थितिं वा महेशि ॥ १२ ॥

கணேஶை: க்ரஹைரம்ப நக்ஷத்ரபங்க்த்யா .
ததா யோகிநீராஶிபீடைரபிந்நம் .
மஹாகாலமாத்மாநமாம்ருஶ்ய லோகம்
விதத்ஸே க்ருதிம் வா ஸ்திதிம் வா மஹேஶி ‖ 12 ‖

gaṇēśai: grahairamba nakṣatrapaṅktyā .
tathā yōginīrāśipīṭhairabhinnam .
mahākālamātmānamāmṛśya lōkaṃ
vidhatsē kṛtiṃ vā sthitiṃ vā mahēśi .. 12 ..

ஹே தாயே! கணேசர்களோடும், க்ரஹங்களோடும், நக்ஷத்திரங்களோடும், யோகினீகளோடும், ராசிகளுடனும், பீடதேவதைகளுடனும் ஒன்றாக உள்ள, மஹாகாலரூபியான உனது ஆத்மஸ்வரூபத்தை வெளிப்படுத்தி உலகத்தை ஸ்ருஷ்டிக்கிறாய். காக்கவும் செய்கிறாய்.

குறிப்பு:- 51 கணேசர்கள், 9 க்ரஹங்கள், 27 நக்ஷத்திரங்கள், 7 யோகினீக்கள், 12 ராசிகள், 51 பீடங்கள், ஆகிய மொத்தம் 157 தேவதைகள் ரூபமாக அம்பாள் ஸ்ரீ சக்ரத்தில் பூஜிக்கப்படுகிறாள்.

O! Mother! In your revealed form as Mahakala which is non –different from the chieftains of groups, the planets, the row of stars, the yoginis, the rasis and the peeta devatas, you create and sustain the universe.

गणेशैः - by the chieftains of the groups | ग्रहैः - by the planets | अम्ब - O! Mother! | नक्षत्रपङ्क्त्या – by the row of stars | तथा - similarly | योगिनीराशिपीठैः - yoginis, rasis and peeta devatas | अभिन्नम् - non-different | महाकालम् - Goddess Durga in her terrific form –(reference in Mahabharata) | आत्मानम् - oneself | आमृश्य – touching (revealing) | लोकम् - world | विधत्से - (You) give | कृतिम् - creation वा - or | स्थितिम् - sustenance | वा - or | महेशि - O! Great goddess!

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

लसत्तारहारामतिस्वच्छचेलां
वहन्तीं करे पुस्तकं चाक्षमालाम् ।
शरच्चन्द्रकोटिप्रभाभासुरां त्वां
सकृद्भावयन्भारतीवल्लभः स्यात् ॥ १३ ॥

லஸத்தாரஹாராமதிஸ்வச்சசேலாம்
வஹந்தீம் கரே புஸ்தகம் சாக்ஷமாலாம் .
ஶரச்சந்த்ரகோடிப்ரபாபாஸுராம் த்வாம்
ஸக்ருத்பாவயந்பாரதீவல்லப: ஸ்யாத் || 13 ||

lasattārahārāmatisvacchacēlāṃ
vahantīṃ karē pustakaṃ cākṣamālām .
śaraccandrakōṭiprabhābhāsurāṃ tvāṃ
sakṛdbhāvayanbhāratīvallabhaḥ syāt .. 13 ..

நன்கு ஒளிர்கின்ற ஹாரத்தை அணிந்திருக்கும், மிக வெண்மையான ஆடை அணிந்திருக்கும், கையில் புஸ்தகமும் ருத்ராக்ஷமாலையும் வைத்திருக்கும், சரத்கால கோடி சந்திரர்களின் பிரகாசம் போல் ஒளிரும் உன்னை ஒரு தடவை, தியானம் செய்பவன் ஸரஸ்வதி கடாக்ஷம் பெற்று சிறந்த பண்டிதனாக ஆவான்.

(Whoever) meditates even once upon you, who wears a highly lustrous garland, is draped in extremely white robes, holding a rosary of rudraksha beads in the hand and brilliantly shining like a crore of autumnal moons, is bestowed with the blessings of goddess Saraswati (thus acquiring mastery over all knowledge).

लसत्तारहाराम् - wearing a highly lustrous garland | अतिस्वच्छचेलाम् - draped in extremely white robes | वहन्तीम् - holding | करे - in the hand | पुस्तकम् - a book | च - and | अक्षमालाम् - rosary of rudraksha beads | शरच्चन्द्रकोटिप्रभाभासुराम् - brilliantly shining like a crore of autumnal moons | त्वाम् - You | सकृत् - once | भावयन् - meditating upon | भारतीवल्लभः - bestowed with the blessings of goddess Saraswati (thus acquiring mastery over language) | स्यात् - becomes

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

समुद्यत्सहस्रार्कबिम्बाभवक्त्रां
स्वभासैव सिन्दूरिताजाण्डकोटिम् ।
धनुर्बाणपाशाङ्कुशान्धारयन्तीं
स्मरन्तः स्मरं वापि संमोहयेयुः ॥ १४ ॥

ஸமுத்யத்ஸஹஸ்ரார்கபிம்பாபவக்த்ராம்
ஸ்வபாஸைவ ஸிந்தூரிதாஜாண்டகோடிம் .
தநுர்பாணபாஶாங்குஶாந்தாரயந்தீம்
ஸ்மரந்த: ஸ்மரம் வாபி ஸம்மோஹயேயு: || 14 ||

samudyatsahasrārkabimbābhavaktrāṃ
svabhāsaiva sindūritājāṇḍakōṭim .
dhanurbāṇapāśāṅkuśāndhārayantīṃ
smarantaḥ smaraṃ vāpi saṃmōhayēyu: .. 14 ..

உதிக்கின்ற ஆயிரக்கணக்கான ஸூர்யபிம்பம் போல் காந்தியுள்ள முகமுடையவளும், தனது காந்தியினாலேயே ஸிந்தூரம் பூசப்பட்டது போன்ற பிரம்மாண்ட கோடியையுடையவளும், வில், அம்பு, பாசம், அங்குசம் ஆகியவற்றை தரிப்பவளுமான உன்னை நினைப்பவர்கள் மன்மதனையும் மோகமடையும்படி செய்வர்.

Those who meditate upon You, with Your face rivalling the radiance of a thousand rising Suns, holding bow, arrow, rope and goad (in Your hands), and exuding the lustre of crores of universes smeared with saffron, verily are capable of deluding even the god of love Manmatha (cupid).

समुद्यत् - rising | सहस्रार्कबिम्बाभवक्त्राम् - having the face rivaling the radiance of a thousand Suns | स्वभासा - by Her own luminosity | एव - alone | सिन्दूरिताज - appearing as if smeared with saffron | अण्डकोटिम् - crores of universes | धनुर्बाणपाशाङ्कुशान् - bow, arrow, rope and goad | धारयन्तीम् - bearing (holding) | स्मरन्तः - for those who meditate | स्मरम् - Manmatha (Cupid) | वा - or | अपि - even | संमोहयेयुः - will delude

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

मणिस्यूत ताटङ्कशोणास्यबिम्बां
हरित्पट्टवस्त्रां त्वगुल्लासिभूषाम् ।
हृदा भावयंस्तप्तहेमप्रभां त्वां
श्रियो नाशयत्यम्ब चाञ्चल्यभावम् ॥ १५ ॥

மணிஸ்யூத தாடங்கஶோணாஸ்யபிம்பாம்
ஹரித்பட்டவஸ்த்ராம் த்வகுல்லாஸிபூஷாம் .
ஹ்ருதா பாவயம்ஸ்தப்தஹேமப்ரபாம் த்வாம்
ஶ்ரியோ நாஶயத்யம்ப சாஞ்சல்யபாவம் || 15 ||

maṇisyūta tāṭaṅkaśōṇāsyabimbāṃ
haritpaṭṭavastrāṃ tvagullāsibhūṣām .
hṛdā bhāvayaṃstaptahēmaprabhāṃ tvāṃ
śriyō nāśayatyamba cāñcalyabhāvam .. 15 ..

ஹே அம்ப! மணிகள் இழைத்த காதணியால் சிவந்த முகமுடையவளும், பச்சை நிறப் பட்டாடையை தரித்தவளும், சரீரத்தில் பிரகாசிக்கின்ற ஆபரணங்களை அணிந்தவளும், உருக்கிய தங்கம் போன்ற காந்தியுடையவளுமான உன்னை மனதால் தியானிப்பவன், லக்ஷ்மியின் சஞ்சல ஸ்வபாவத்தை நீக்குகிறான். (அதாவது அவனிடம் லக்ஷ்மி நிலைத்து இருக்கிறாள்.)

O! Divine mother! Whoever meditates on You, whose face has reddish radiance due to the precious stones in Your ear studs, who is draped in green silken raiment, who is of the complexion of molten gold, and on whose person are sparkling ornaments, is able to overcome the unsteady nature of goddess Lakshmi. (Such a one goddess Lakshmi never forsakes, i.e. he remains ever prosperous). *

मणिस्यूत - set with precious stones | ताटङ्क - ear ring | शोणास्यबिम्बाम् - having face with a reddish hue | हरित् - green | पट्टवस्त्राम् - silken raiment | त्वक् - skin (body) | उल्लासिभूषाम् - sparkling ornaments | हृदा - in the heart | भावयन् - meditating | तप्तहेमप्रभाम् - of the effulgence of molten gold त्वाम् - You | श्रियः - of goddess Lakshmi | नाशयति - remove | अम्ब - O! Mother! | चाञ्चल्यभावम् - unsteady by nature

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

महामन्त्रराजान्तबीजं पराख्यं
स्वतोन्यस्तबिन्दु स्वयं न्यस्तहार्दम् ।
भवद्वक्त्रवक्षोजगुह्याभिधानं
स्वरूपं सकृद्भावयेत्स त्वमेव ॥ १६ ॥

மஹாமந்த்ரராஜாந்தபீஜம் பராக்யம்
ஸ்வதோந்யஸ்தபிந்து ஸ்வயம் ந்யஸ்தஹார்தம் .
பவத்வக்த்ரவக்ஷோஜகுஹ்யாபிதாநம்
ஸ்வரூபம் ஸக்ருத்பாவயேத்ஸ த்வமேவ ॥ 16 ॥

mahāmantrarājāntabījaṃ parākhyaṃ
svatōnyastabindu svayaṃ nyastahārdam .
bhavadvaktravakṣōjaguhyābhidhānaṃ
svarūpaṃ sakṛdbhāvayētsa tvamēva .. 16 ..

மஹாமந்த்ரராஜத்தின் முடிவில் பர என்று சொல்லப்படும் பீஜாக்ஷரத்தை தனக்குள் வைத்துள்ள பிந்துவும், தன்னடக்கிய இதயமும் கொண்டதாய், உனது முகம், மார்பகம், குஹ்யம் என்கிற ஸ்வரூபத்தை ஒரு தடவை தியானித்தால் அவன் ஸாரூப்யமடைவான். (ஸௌந்தர்யலஹரி ஸ்லோகம் முகம் பிந்தும் க்ருத்வா)

One who meditates even once upon the terminal syllable 'para' (supreme) occuring at the end of the highest mahamantra, which is the seed syllable (bijakshara) within You as a bindu (point inlaid), becomes identical with You.

महामन्त्रराजान्तवीजम् - the bijakshara at the terminating portion of mahamantra raja | पराख्यम् - known as "para" | स्वतः - by itself | न्यस्तबिन्दुः - inlaid point | स्वयम् - Your own | न्यस्तहार्दम् - pledged in the heart | भवत् - Your | वक्त्र - face | वक्षोज - breast(s) | गुह्याभिधानम् - known as secret (known as source) | स्वरूपम् - real form | सकृत् - once | भावयेत् - if (one) meditates | सः - he | त्वम् - You | एव - alone

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

तथाऽन्ये विकल्पेषु निर्विण्णचित्ता-
स्तदेवं समाधाय बिन्दुत्रयं ते ।
परानन्दसंधानसिंधौ निमग्नाः
पुनर्गर्भरन्ध्रं न पश्यन्ति धीराः ॥ १७ ॥

ததாஅந்யே விகல்பேஷு நிர்விண்ணசித்தா-
ஸ்ததேவம் ஸமாதாய பிந்துத்ரயம் தே .
பராநந்தஸம்தாநஸிம்தெள நிமக்நா:
புநர்கர்பரந்த்ரம் ந பஶ்யந்தி தீரா: || 17 ||

tathāanyē vikalpēṣu nirviṇṇacittā-
stadēvaṃ samādhāya bindutrayaṃ tē .
parānandasaṃdhānasiṃdhau nimagnā:
punargarbharandhraṃ na paśyanti dhīrā: .. 17 ..

வேறு சிலர், பல்வேறு வழிகளில் சென்று சோர்வடைந்த மனதுடையவர்கள், இந்த உனது பிந்துத்ரயத்தை மனதிலிறுத்தி, பேரானந்தக்கடலில் மூழ்கித் திளைத்த அனுபூதிமான்கள் மறுபடியும் கர்ப்பத்தைப் பார்க்கமாட்டார்கள். (மறுபிறவி அடையமாட்டார்கள்.)

Similarly, some others resorting to different paths become despondent (due to inability to attain liberation). Establishing their minds in Your bindu traya, they get submerged in the ocean of infinite bliss, become realized ones and consequently do not again enter another womb (i.e. they get liberated from the cycle of births and deaths).

तथा - in the same manner | अन्ये - others | विकल्पेषु - in different ways | निर्विण्णचित्ताः - having despondent mental states | तत् - that | एवम् - in this way | समाधाय - having installed | बिन्दुत्रयम् - the triad of bindus | ते - they | परानन्दसंधानसिन्धौ - in the ocean of infinite bliss | निमग्नाः - submerged | पुनः - again | गर्भरन्ध्रम् - the womb | न - not | पश्यन्ति - see | धीराः - realized persons

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

त्वदुन्मेषलीलानुबन्धाधिकारा-
न्विरिञ्च्यादिकांस्त्वद्गुणाम्भोधिबिन्दून् ।
भजन्तस्तितीर्षन्ति संसारसिन्धुं
शिवे तावकीना सुसंभावनेयम् ॥ १८ ॥

த்வதுந்மேஷலீலாநுபந்தாதிகாரா–
ந்விரிஞ்ச்யாதிகாம்ஸ்த்வத்குணாம்போதிபிந்தூந் .
பஜந்தஸ்திதீர்ஷந்தி ஸம்ஸாரஸிந்தும்
ஶிவே தாவகீநா ஸுஸம்பாவநேயம் || 18 ||

tvadunmēṣalīlānubandhādhikārā-
nviriñcyādikāṃstvadguṇāmbhōdhibindūn .
bhajantastitīrṣanti saṃsārasindhuṃ
śivē tāvakīnā susaṃbhāvanēyam .. 18 ..

ஹே சிவே! உன் கண்களை திறக்கும் விளையாட்டால் கிடைத்த அதிகாரத்தையுடைய, உன் குணங்களாகிய கடலின் துளிகள் போன்ற பிரம்மா முதலியவர்களை பூஜிப்பவர்கள் ஸம்ஸாரக்கடலை கடக்க விரும்புகின்றனர். இது உனக்கான மதிப்பல்லவா?

O! Auspicious One! Those who wish to cross the ocean of samsara (cyclic existence of the soul) worship Lord Brahma and other gods, who are empowered through Your sporting glance and who are like drops in the mighty ocean of Your noble virtues. Is this not a handsome compliment to You?

Note: The Acharya has employed the "kaumutika nyaya".

त्वत् - Your | उन्मेषलीला - the sport of opening Your eyes (glance) | अनुबन्धाधिकारान् - with such empowerment | विरिञ्च्यादिकान् - Lord Brahma and others | त्वत् - Your | गुणाम्भोधि - ocean of noble virtues | विन्दून् - drops | भजन्तः - worshipping | तितीर्षन्ति - wish to cross | संसारसिन्धुम् - the ocean of samsara (cyclic existence of the soul) | शिवे - O! Auspicious One! | तावकीना - Yours | सुसंभावना - handsome compliment | इयम् - this

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

कदा वा भवत्पादपोतेन तूर्णं
भवाम्भोधिमुत्तीर्य पूर्णान्तरङ्गः ।
निमज्जन्तमेनं दुराशाविषाब्धौ
समालोक्य लोकं कथं पर्युदास्से ॥ १९ ॥

கதா வா பவத்பாதபோதேந தூர்ணம்
பவாம்போதிமுத்தீர்ய பூர்ணாந்தரங்க: .
நிமஜ்ஜந்தமேநம் துராஶாவிஷாப்தௌ
ஸமாலோக்ய லோகம் கதம் பர்யுதாஸ்ஸே || 19 ||

kadā vā bhavatpādapōtēna tūrṇaṃ
bhavāmbhōdhimuttīrya pūrṇāntaraṅgaḥ .
nimajjantamēnaṃ durāśāviṣābdhau
samālōkya lōkaṃ kathaṃ paryudāssē .. 19 ..

உனது பாதமாகிய படகினால் ஸம்ஸாரக் கடலை விரைவாக கடந்து நிரம்பிய மனதுடன் (கவலையற்றவனாக) எப்பொழுது (ஆவேன்) ஆகும் இந்த உலகம்? கெட்ட ஆசையாகிய விஷக்கடலில் மூழ்குகிற இந்த உலகத்தைப் (என்னைப்) பார்த்து எப்படி உதாசீனமாக இருக்கிறாய்?

When will (I) quickly cross this ocean of birth and death taking refuge in the ferry of your lotus feet and remain with a fulfilled mind? When will this world with all sorts of ill designs and submerged in the ocean of poison redeem itself? Observing all these, how do you remain indifferent?

कदा -when | वा - or | भवत् - Your | पादपोतेन - feet being the ferry | तूर्णम् - quickly | भवाम्भोधिम् - bhava sagara (the ocean of samsara) | उत्तीर्य -having crossed | पूर्णान्तरङ्गः - fulfilled mind | निमज्जन्तम् - submerged | एनम् - this | दुराशा - wicked desires | विषाब्धौ - ocean of poison | समालोक्य - having seen | लोकम् - world | कथम् - how | पर्युदास्से - remain indifferent

---

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

कदा वा हृषीकाणि साम्यं भजेयुः
  कदा वा न शत्रुर्न मित्रं भवानि ।
कदा वा दुराशाविषूची विलोपः
  कदा वा मनो मे समूलं विनश्येत् ॥ २० ॥

கதா வா ஹ்ருஷீகாணி ஸாம்யம் பஜேயு:
  கதா வா ந ஶத்ருர்ந மித்ரம் பவாநி .
கதா வா துராஶாவிஷூசீ விலோப:
  கதா வா மநோ மே ஸமூலம் விநஶ்யேத் ॥ 20 ॥

kadā vā hṛṣīkāṇi sāmyaṃ bhajēyu:
  kadā vā na śatrurna mitraṃ bhavāni .
kadā vā durāśāviṣūcī vilōpaḥ
  kadā vā manō mē samūlaṃ vinaśyēt .. 20 ..

எப்பொழுது (என்) விஷயேந்திரியங்கள் சமநிலையை அடையும்? (அடங்கும்) ஹே பவானி! எப்பொழுது பகைவரும் இல்லை, நண்பரும் இல்லை என்றாகும்? எப்பொழுது கெட்ட ஆசையாகிய விஷூசீ (பேதி) ரோகம் அழியும்? எப்பொழுது என் மனம் வேரோடு நாசமடையும்? (அடியோடு செயலிழக்கும்)

When will (my) senses of knowledge attain the state of quietude? O! Bhavani! When will (I) reach the state of having neither friends nor foes? When will my disease of evil desires disappear? When will my mind (thinking process) get uprooted and thoughts will get extinguished? *

कदा - when | वा - or | हृषीकाणि – (the five) instruments of knowledge (pancha indriyas) | साम्यम् - state of quietude | भजेयुः - will attain | कदा - when | वा - or | न - not | शत्रुः - enemy | न - not मित्रम् - friend | भवानि - O! Goddess Bhavani! | कदा - when | वा - or | दुराशाविषूची - the disease of bad desires | विलोपः - will get extinguished | कदा - when | वा - or | मनः - mind | मे - my | समूलम् - along with the root | विनश्येत् - will be destroyed

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

नमोवाकमाशास्महे देवि युष्म -
त्पदाम्भोजयुग्माय तिग्माय गौरि ।
विरिञ्च्यादिभास्वत्किरीटप्रतोली-
प्रदीपायमान प्रभाभास्वराय ॥ २१ ॥

நமோவாகமாஶாஸ்மஹே தேவி யுஷ்ம -
த்பதாம்போஜயுக்மாய திக்மாய கௌரி .
விரிஞ்ச்யாதிபாஸ்வத்கிரீடப்ரதோலீ-
ப்ரதீபாயமாந ப்ரபாபாஸ்வராய ॥ 21 ॥

namōvākamāśāsmahē dēvi yuṣma -
tpadāmbhōjayugmāya tigmāya gauri .
viriñcyādibhāsvatkirīṭapratōlī-
pradīpāyamāna prabhābhāsvarāya .. 21 ..

ஹே தேவி கௌரியே! பிரம்மதேவன் முதலியவர்களின் பிரகாசிக்கும் கிரீடங்களை வீதிவிளக்கென பிரகாசித்துக் கொண்டிருக்கிற காந்தியுடன் விளங்கி நன்கு பிரகாசிக்கும், உனது தாமரை போன்ற இரு ஜொலிக்கும் பாதங்களுக்கு நமஸ்காரச் சொல்லை (அளிக்க) விரும்புகிறோம்.(நமஸ்காரம் செய்கிறோம்)

O! Goddess Gauri! (We) pay obeisance to Your glowing pair of lotus feet which outshines the (precious stones set in the) numerous brilliantly shining crowns worn by Brahma and other gods which appear like a row of brightly blazing lamps, when they bow down to worship You.

नमः - bow down | वाकम् - words | आशास्महे - (we) pay obeisance to | देवि - O! Goddess! | युष्मत् - Your | पदाम्भोजयुग्माय - to the pair of Your lotus feet | तिग्माय - glowing | गौरि - O! Golden coloured one! (Parvati) | विरिञ्च्यादि - Lord Brahma and others | भास्वत् - shining | किरीटप्रतोली - a number of crowns | प्रदीपायमान - appearing like brightly burning lamps | प्रभा - glow | भास्वराय - for the brilliantly shining

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

कचे चन्द्ररेखं कुचे तारहारं
    करे स्वादुचापं शरे षट्पदौघम् ।
स्मरामि स्मरारेरभिप्रायमेकं
    मदाघूर्णनेत्रं मदीयं निधानम् ॥ २२ ॥

கசே சந்த்ரரேகம் குசே தாரஹாரம்
    கரே ஸ்வாதுசாபம் ஶரே ஷட்பதௌகம் .
ஸ்மராமி ஸ்மராரேரபிப்ராயமேகம்
    மதாகூர்ணநேத்ரம் மதீயம் நிதாநம் || 22 ||

kacē candrarēkhaṃ kucē tārahāraṃ
    karē svāducāpaṃ śarē ṣaṭpadaugham .
smarāmi smarārērabhiprāyamēkaṃ
    madāghūrṇanētraṃ madīyaṃ nidhānam .. 22 ..

கேசத்தில் பிறை சந்திரனும், மார்பில் உயர்ந்த ஹாரமும், கையில் இனிமையான (கரும்பு) வில்லும், அம்பில் (புஷ்பபாணங்களில்) வண்டுக் கூட்டமும், பரமசிவனின் அன்புக்கு ஒரே பாத்திரமாயும், மதத்தினால் சுழலும் கண்களும் உள்ள என்னுடைய பொக்கிஷத்தை நினைக்கிறேன்.

I meditate upon that one whose tresses bear the crescent moon, whose chest has exquisite garland, in whose hand is held the sweet (sugar cane) bow and the arrow (of flowers) having a swarm of bees, who is the beloved of Lord Siva and whose eyes are rolling due to intoxication.

कचे - in the tresses | चन्द्ररेखम् - crescent moon | कुचे - in the chest | तारहारम् - exquisite garland | करे - in the hand | स्वादुचापम् - sweet bow (sugar cane) | शरे - in the arrow (of flowers) | षट्पदौघम् - a swarm of bees | स्मरामि - (I) meditate upon | स्मरारेः - the enemy of Cupid (i.e. Lord Siva) | अभिप्रायम् - love | एकम् - the one (and one only) | मदाघूर्णनेत्रम् - eyes rolling, due to intoxication (consumption of madhu, as narrated in the Devi Mahatmya in the context of Her incarnation as Mahishasura mardhani) | मदीयम् - mine | निधानम् - (mental) abode

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

शरेष्वेव नासा धनुष्वेव जिह्वा
जपापाटले लोचने ते स्वरूपे ।
त्वगेषा भवच्चन्द्रखण्डे श्रवो मे
गुणे ते मनोवृत्तिरम्ब त्वयि स्यात् ॥ २३ ॥

ஶரேஷ்வேவ நாஸா தநுஷ்வேவ ஜிஹ்வா
ஜபாபாடலே லோசநே தே ஸ்வரூபே .
த்வகேஷா பவச்சந்த்ரகண்டே ஶ்ரவோ மே
குணே தே மநோவ்ருத்திரம்ப த்வயி ஸ்யாத் || 23 ||

śarēṣvēva nāsā dhanuṣvēva jihvā
japāpāṭalē lōcanē tē svarūpē .
tvagēṣā bhavaccandrakhaṇḍē śravō mē
guṇē tē manōvṛttiramba tvayi syāt .. 23 ..

அம்ப! என்னுடைய மூக்கு உனது அம்புகளாகிய புஷ்பங்களில் மட்டும், நாக்கு வில்லாகிய கரும்புகளில் மட்டும், கண்கள் செம்பருத்திப்புஷ்பம் போல் சிவந்த உனது ஸ்வரூபத்தில் மட்டும், இந்த தோல் உனது நிர்மால்யமான பச்சைக் கற்பூரத்தில் மட்டும், காது உன் குணங்களைக் கேட்பதில் மட்டும், மனம் முழுவதும் உன்னிடம் மட்டும் பதிந்திருக்கட்டும்.

O! Mother! May my nose be on your flowery arrows, my tongue be on the sweet sugarcane bow, eyes be on your physical frame having the reddish hue of hibiscus, my skin be on the camphor which is the nirmalya, my ears in listening to your glories and auspicious qualities and my mind totally absorbed in you.

शरेषु - in the arrows | एव - only | नासा - nose | धनुषु - in the bows | एव - alone | जिह्वा - tongue | जपापाटले - in the red hibiscus | लोचने - eyes | ते - Your | स्वरूपे - form | त्वक् - skin | एषा - this भवत् - Your | चन्द्रखण्डे - crescent moon | श्रवः - ear | मे - mine | गुणे - (auspicious) qualities | ते - Your | मनोवृत्तिः - mental state | अम्ब - O! Mother! | त्वयि - in You | स्यात् - may it be

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

जगत्कर्मधीरान्वचोधूतकीरान्
कुचन्यस्तहारान्कृपासिन्धुपूरान् ।
भवाम्भोधिपारान्महापापदूरान्
भजे वेदसारान्शिवप्रेमदारान् ॥ २४ ॥

ஜகத்கர்மதீராந்வசோதூதகீராந்
குசந்யஸ்தஹாராந்க்ருபாஸிந்துபூராந் .
பவாம்போதிபாராந்மஹாபாபதூராந்
பஜே வேதஸாராந்ஷிவப்ரேமதாராந் || 24 ||

jagatkarmadhīrānvacōdhūtakīrān
kucanyastahārānkṛpāsindhupūrān .
bhavāmbhōdhipārānmahāpāpadūrān
bhajē vēdasārānśivaprēmadārān .. 24 ..

உலகவேலைகளில் திறமை மிக்கவளும், பேச்சில் கிளியையும் மிஞ்சுபவளும், மார்பில் ஹாரங்கள் அணிந்தவளும், கருணைக்கடல் போன்றவளும், ஸம்ஸாரக்கடலுக்கு அப்பாற்ப்பட்டவளும், பெரும் பாவங்களைப் போக்கடிப்பவளும், வேதங்களின் ஸாரமாக உள்ளவளும், பரமசிவனின் அன்பான மனைவியுமான தேவியை ஸேவிக்கிறேன்.

I bow down in reverential salutations to the one engaged in performing duties rightly in the world, whose voice excels that of the parrots, who has garlands on (Her) chest, is an ocean brimful of compassion, is beyond the ocean of birth and death, is the quintessence of scriptures (one who has to be reached only through Upanishads), who banishes great sins and is the beloved of Lord Siva (Parvati).

जगत्कर्मधीरान् - the one engaged in performing duties rightly in the world | वचोधूतकीरान् - (Her) voice excelling that of the parrots | कुचन्यस्तहारान् - having garlands on (Her) chest | कृपासिन्धुपूरान् - one who is an ocean brimful of compassion | भवाम्भोधिपारान् - beyond the ocean of birth and death महापापदूरान् - one who banishes great sins | भजे - (I) worship | वेदसारान् - the quintessence of the scriptures | शिवप्रेमदारान् - the beloved of Lord Siva

---

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

सुधासिन्धुसारे चिदानन्दनीरे
समुत्फुल्लनीपे सुरत्नान्तरीपे ।
मणिव्यूहसाले स्थिते हैमशाले
मनोजारिवामे निषण्णं मनो मे ॥ २५ ॥

ஸுதாஸிந்துஸாரே சிதாநந்தநீரே
ஸமுத்ஃபுல்லநீபே ஸுரத்நாந்தரீபே .
மணிவ்யூஹஸாலே ஸ்திதே ஹைமஶாலே
மநோஜாரிவாமே நிஷண்ணம் மநோ மே || 25 ||

sudhāsindhusārē cidānandanīrē
samutphullanīpē suratnāntarīpē .
maṇivyūhasālē sthitē haimaśālē
manōjārivāmē niṣaṇṇaṃ manō mē .. 25 ..

அமுதக் கடலின் நடுவில், அறிவும், ஆனந்தமுமாகிய நீரில், நன்கு மலர்ந்த கடம்ப மரங்களின் நடுவில், ரத்தினமயமான தீவில், மணிமயமான கோட்டையில், ஸுவர்ணமயமான மண்டபத்தில் இருக்கும், காமனின் எதிரியின் (பரமசிவனின்) இடது பாகத்தில் (அம்பாளிடத்தில்), என் மனம் நிலைத்திருக்கட்டும்.

May my mind be firmly seated (on that goddess) who is in the midst of the ocean of nectar, in the waters of consciousness and bliss, amidst the Kadamba trees in full bloom, in the island full of precious stones, in the fortress studded with gems, in the golden auditorium and occupying the left half of the body of the enemy (Lord Siva) of the "mind-born" (cupid).

सुधासिन्धुसारे - in the ocean of nectar | चिदानन्दनीरे - in the waters of consciousness and bliss | समुत्फुल्लनीपे - Kadamba trees in full bloom | सुरत्नान्तरीपे - in the island of precious stones (see reference to manidvipa in saundarya lahari) | मणिव्यूहसाले - in the fort of gems | स्थिते - staying हैमशाले - golden hall | मनोजारिवामे - occupying the left half of the enemy of the 'mind-born', (i.e. Manmatha, born from the mind of Brahma), i.e. Lord Siva | निषण्णम् - seated | मनः - mind | मे - my

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

दृगन्ते विलोला सुगन्धीषुमाला
प्रपञ्चेन्द्रजाला विपत्सिन्धुकूला ।
मुनिस्वान्तशाला नमल्लोकपाला
हृदि प्रेमलोलामृतस्वादुलीला ॥ २६ ॥

த்ருகந்தே விலோலா ஸுகந்தீஷுமாலா
ப்ரபஞ்சேந்த்ரஜாலா விபத்ஸிந்துகூலா .
முநிஸ்வாந்தஶாலா நமல்லோகபாலா
ஹ்ருதி ப்ரேமலோலாம்ருதஸ்வாதுலீலா || 26 ||

dṛgantē vilōlā sugandhīṣumālā
prapañcēndrajālā vipatsindhukūlā .
munisvāntaśālā namallōkapālā
hṛdi prēmalōlāmṛtasvādulīlā .. 26 ..

கடைக்கண்ணில் குறுகுறுப்பும், நறுமணமுள்ள புஷ்பங்களாலான அம்புகளின் வரிசையும், பிரபஞ்சம் என்கிற இந்திரஜாலமும், ஆபத்து எனும் கடலின் கரையும், முனிவர்களின் மனதை இருப்பிடமாகவும், லோகபாலர்கள் (இந்திராதி தேவர்கள்) வணங்கும், இதயத்தில் அன்பும், அமுதம் போல் இனிக்கும் லீலைகளும் (உள்ள அம்பாள் என் மனதில் விளங்கட்டும்).

(May the Goddess) whose eyes are tremulous at the corners (sidelong glances blessing devotees), who has a row of arrows of flowers with alluring fragrance, treats the universe as Her plaything, is the other shore of the ocean of samsara (the cycle of birth and death), resides in the minds of the sages, protecting the universe, loves the devotion of the devotees and whose exploits are as sweet as nectar, be in my thoughts at all times.

Note: Reference to the universe being a plaything for the goddess recalls to the mind the Brahmasutra "lokavattu leela kaivalyam".

दृक् - eye | अन्ते - at the corner | विलोला - tremulous | सुगन्धीषुमाला - row of arrows of flowers with alluring fragrance | प्रपञ्चेन्द्रजाला - the universe which is Her plaything. | विपत् - danger (samsara) | सिन्धुकूला - the other shore of the ocean (of samsara) | मुनिस्वान्तशाला – residing in the minds of the sages (the word 'muni' means 'one given to contemplation - 'manana seelah') | नमन् - worshipping लोकपाला – one who protects the universe | हृदि – in the heart | प्रेमलोला – loves the devotion of the devotees | अमृतस्वादुलीला – her exploits are as sweet as nectar

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

जगज्जालमेतत्त्वयैवाम्ब सृष्टं
त्वमेवाद्य यासीन्द्रियैरर्थजालम् ।
त्वमेकैव कर्त्री त्वमेकैव भोक्त्री
न मे पुण्यपापे न मे बन्धमोक्षौ ॥ २७ ॥

ஜகஜ்ஜாலமேதத்த்வயைவாம்ப ஸ்ருஷ்டம்
த்வமேவாத்ய யாஸீந்த்ரியைரர்தஜாலம் .
த்வமேகைவ கர்த்ரீ த்வமேகைவ போக்த்ரீ
ந மே புண்யபாபே ந மே பந்தமோக்ஷௌ || 27 ||

jagajjālamētattvayaivāmba sṛṣṭaṃ
tvamēvādya yāsīndriyairarthajālam .
tvamēkaiva kartrī tvamēkaiva bhōktrī
na mē puṇyapāpē na mē bandhamōkṣau .. 27 ..

ஹே அம்ப! உன்னால் தான் இந்த இந்திரஜாலம் போன்ற உலகம் ஸ்ருஷ்டிக்கப்பட்டது. இப்பொழுது நீயே இந்திரியங்களால் உலக விஷயங்களை அனுபவிக்கிறாய். நீ ஒருத்தியே உலக வியவகாரங்களை செய்பவள். நீ ஒருத்தியே விஷய போகங்களை அனுபவிப்பவள். ஆகவே எனக்கு புண்ணியமோ பாபமோ இல்லை. எனக்கு பந்தமும் மோக்ஷமும் இல்லை.

O!Mother! By you alone this illusory universe has been created. You yourself enjoy the world using senses as the means. You are the one treating the world as a plaything. You alone are the doer and the enjoyer. Therefore, I do not acquire any merit or demerit nor do I have bondage or liberation.*

जगज्जालम् - illusory universe | एतत् - this | त्वया - by you | एव - only (simply) | अम्ब - O! Mother! सृष्टम् - created | त्वम् - You | एव – only (alone) | अद्य - now | यासि - means | इन्द्रियैः - by the senses | अर्थजालम् - the worldly drama | त्वम् -You | एका – (one and) only | एव - only (alone) | कर्त्री - doer | त्वम् - You | एका - alone | एव – only (alone) | भोक्त्री - enjoyer | न - not | मे - me | पुण्यपापे - merits and demerits | न - not | मे - for me | बन्धमोक्षौ - bondage and liberation

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

इति प्रेमभारेण किञ्चिन्मयोक्तं
न बुद्ध्वैव तत्त्वं मदीयं त्वदीयम् ।
विनोदाय बालस्य मौर्ख्यं हि मात -
स्तदेतत्प्रलापस्तुतिं मे गृहाण ॥ २८ ॥

இதி ப்ரேமபாரேண கிஞ்சிந்மயோக்தம்
ந புத்த்வைவ தத்த்வம் மதீயம் த்வதீயம் .
விநோதாய பாலஸ்ய மௌர்க்யம் ஹி மாத:
ததேதத் ப்ரலாபஸ்துதிம் மே க்ருஹாண ॥ 28 ॥

iti prēmabhārēṇa kiñcinmayōktaṃ
na buddhvaiva tattvaṃ madīyaṃ tvadīyam .
vinōdāya bālasya maurkhyaṃ hi mātaḥ
tadētat pralāpastutiṃ mē gṛhāṇa .. 28 ..

இவ்வாறு அன்பின் மிகுதியால், என்னுடைய உண்மையான நிலையையும், உன்னுடைய உண்மையான தத்துவத்தையும் அறியாமல், என்னால் ஏதோ கொஞ்சம் சொல்லப்பட்டது. ஹே மாதா! விளையாட்டிற்காக செய்யப்பட்ட குழந்தையான என்னுடைய அறியாமை தான். அதனால் இந்த என்னுடைய பிதற்றலாகிய ஸ்துதியை ஏற்றுக்கொள்வாயாக.

O! Mother! Due to loving devotion, without knowing my real state and Your real status, something has been said by me here. Though unenlightened, I have had the audacity to prattle by way of praise. May you deign to accept it.

इति – thus | प्रेमभारेण – out of loving devotion | किञ्चित् - something | मया - by me | उक्तम् - has been said | न - not | बुद्ध्वा - having realized | एव - only | तत् - that | त्वम् - you | मदीयम् - my (mine) त्वदीयम् - relating to you | विनोदाय – for sport | बालस्य – of the child (unenlightened) | मौर्ख्यम् - audacity | हि – indeed | मातः - O! Mother! | तत् - that | एतत् - this | प्रलापस्तुतिम् - prayer in the form of prattling | मे – my | गृहाण – (may you) deign to accept

---

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

Ayodhya Ram

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

श्री रामभुजङ्गप्रयातस्तोत्रम्
Sri Rama Bhujanga Prayata Stotra

विशुद्धं परं सच्चिदानन्दरूपं
गुणाधारमाधारहीनं वरेण्यम् ।
महान्तं विभान्तं गुहान्तं गुणान्तं
सुखान्तं स्वयं धाम रामं प्रपद्ये ॥१॥

விஶுத்தம் பரம் ஸச்சிதாநந்தரூபம்
குணாதாரமாதாரஹீநம் வரேண்யம் .
மஹாந்தம் விபாந்தம் குஹாந்தம் குணாந்தம்
ஸுகாந்தம் ஸ்வயம் தாம ராமம் ப்ரபத்யே ||1||

viśuddhaṃ paraṃ saccidānandarūpaṃ
guṇādhāramādhārahīnaṃ varēṇyam .
mahāntaṃ vibhāntaṃ guhāntaṃ guṇāntaṃ
sukhāntaṃ svayaṃ dhāma rāmaṃ prapadyē ..1..

மிகப் பரிசுத்தனான, எல்லாவற்றிற்கும் மேலானவனான, ஸத்–சித்–ஆனந்த ஸ்வரூபமான, அனைத்து குணங்களுக்கும் ஆதாரமான, ஆனால் தனக்கேதும் ஆதாரமில்லாதவனான, போற்றத்தக்கவனான, மிகப் பெரியவனான, (இதய) குஹைக்குள் விளங்குபவனான, குணங்களின் முடிவானவனான, சுகத்தின் எல்லையானவனான, ஸ்வயம் பிரகாசமானவனான ராமனை சரணடைகிறேன்.

I supplicate before the adorable (Lord) Rama who is free from Maya, the Supreme One, of the nature of existence, consciousness and bliss, repository of all auspicious qualities, not in need of any support whatsoever, great, residing in the recess of the heart (of beings), self-effulgent, the boundary of all good qualities and also the limit of bliss.

विशुद्धम् - pure (not associated with maya) | परम् - supreme | सच्चिदानन्दरूपम् - of the form of existence (sat), consciousness (chit) and bliss (ananda) | गुणाधारम् - substratum for all auspicious qualities आधारहीनम् - not needing support (independent) | वरेण्यम् - adorable | महान्तम् - great | विभान्तम् - brilliantly shining | गुहान्तम् - harbour in the cave (of the heart - dahara) | गुणान्तम् - harbour of all auspicious qualities (no quality remains left out) | सुखान्तम् - import of all bliss (no bliss remains left out) | स्वयम् - self | धाम - residence | रामम् - Rama | प्रपद्ये - supplicate

---

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

शिवं नित्यमेकं विभुं तारकाख्यं
सुखाकारमाकारशून्यं सुमान्यम्।
महेशं कलेशं सुरेशं परेशं
नरेशं निरीशं महीशं प्रपद्ये ॥२॥

ஶிவம் நித்யமேகம் விபும் தாரகாக்யம்
ஸுகாகாரமாகாரஶூந்யம் ஸுமாந்யம்.
மஹேஶம் கலேஶம் ஸுரேஶம் பரேஶம்
நரேஶம் நிரீஶம் மஹீஶம் ப்ரபத்யே ||2||

śivaṃ nityamēkaṃ vibhuṃ tārakākhyaṃ
sukhākāramākāraśūnyaṃ sumānyam.
mahēśaṃ kalēśaṃ surēśaṃ parēśaṃ
narēśaṃ nirīśaṃ mahīśaṃ prapadyē ..2..

மங்களரூபமான, நித்யமான, தனியொருவனான, எங்கும் வியாபித்தவனான, ஆனந்தத்தையே உருவமாகக் கொண்டவனான, உருவமற்றவனான, நன்கு மதிக்கப்படப்பட்டவனான, மஹேச்வரனான, கலைகளுக்கு அதிபதியான, தேவர்களுக்கு ஈசனான, சிறந்த ஈசனான, மனிதர்களுக்குத் தலைவனான, தனக்கு வேறு தலைவனற்றவனான, பூமிக்கு நாதனான, தாரக நாமனான ராமனை சரணமடைகிறேன்.

I take refuge in Rama who is auspicious, eternal, the one (and one only), all pervasive, known by the Taraka mantra (Rama), of the form of bliss, one without form, to be revered, great, master of all arts and sciences, beyond all restraints, chief of the celestials, the ultimate divinity, best among men, who needs no control and who is the king of the earth.

शिवम् - auspicious | नित्यम् - eternal | एकम् - one (and one only) | विभुम् - all pervasive | तारकाख्यम् - known by (the mantra) Taraka | सुखाकारम् - of the form of bliss | आकारशून्यम् - formless | सुमान्यम् - extremely reverential | महेशम् - great God | कलेशम् - master of all arts and science (sixty four kalas) | सुरेशम् - chief of the celestials | परेशम् - the ultimate divinity | नरेशम् - best among men | निरीशम् - one needing no controller (He is the supreme one) | महीशम् - king | प्रपद्ये - (I) supplicate

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

यदावर्णयत्कर्णमूलेऽन्तकाले
    शिवो राम रामेति रामेति काश्याम्।
तदेकं परं तारकब्रह्मरूपं
    भजेऽहं भजेऽहं भजेऽहं भजेऽहम्॥३॥

யதாவர்ணயத்கர்ணமூலேऽந்தகாலே
    ஶிவோ ராம ராமேதி ராமேதி காஶ்யாம்.
ததேகம் பரம் தாரகப்ரஹ்மரூபம்
    பஜேஅஹம் பஜேஅஹம் பஜேஅஹம் பஜேஅஹம்॥3॥

yadāvarṇayatkarṇamūlēantakālē
    śivō rāma rāmēti rāmēti kāśyām.
tadēkaṃ paraṃ tārakabrahmarūpaṃ
    bhajēahaṃ bhajēahaṃ bhajēahaṃ bhajēaham..3..

காசியில், மரண தருவாயில், பிராணிகளின் காதில், பரமசிவன் ராம, ராம, ராம என்று எந்த நாமத்தை உபதேசிக்கிறாரோ, அந்த ஒன்றான, எல்லாவற்றிற்கும் மேலான, (ஸம்ஸாரக்கடலை தாண்டுவிக்கும்) பிரம்ம ஸ்வரூபமான ராமரை நான் ஸேவிக்கிறேன், நான் ஸேவிக்கிறேன், நான் ஸேவிக்கிறேன், நான் ஸேவிக்கிறேன்.

I worship again and again that supreme formula (Rama) which is the significatory sign of the Brahman, which again is whispered into the ears of beings at the time of departure from this world by Lord Siva, in Kashi (and which cuts asunder the soul's transmigratory existence).

यदा - when | वर्णयत् - recites | कर्णमूले - into the ear | अन्तकाले - at the time of departure (of the being from this world) | शिवो - Lord Siva | राम - "Rama" | राम - "Rama" | इति - thus | राम -"Rama" | इति - thus | काश्याम् - in Kashi (varanasi) | तदेकम् - that one | परम् - supreme | तारकब्रह्मरूम् - the taraka mantra signifying Brahman | भजे - worship | अहम् - I | भजे - worship | अहम् - I | भजे - worship | अहम् - I | भजे - worship | अहम् - I

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

महारत्नपीठे शुभे कल्पमूले
सुखासीनमादित्य कोटिप्रकाशम् ।
सदा जानकीलक्ष्मणोपेतमेकं
सदा रामचन्द्रं भजेऽहं भजेऽहम् ॥४ ॥

மஹாரத்நபீடே ஶுபே கல்பமூலே
ஸுகாஸீநமாதித்ய கோடிப்ரகாஶம்.
ஸதா ஜாநகீலக்ஷ்மணோபேதமேகம்
ஸதா ராமசந்த்ரம் பஜேஅஹம் பஜேஅஹம்||4||

mahāratnapīṭhē śubhē kalpamūlē
sukhāsīnamāditya kōṭiprakāśam.
sadā jānakīlakṣmaṇōpētamēkaṃ
sadā rāmacandraṃ bhajēahaṃ bhajēaham..4..

கற்பக மரத்தடியில், மங்களகரமான சிறந்த ரத்தின பீடத்தில், சுகமாக அமர்ந்திருப்பவரும், கோடி சூர்யர்களைப் போல காந்தி உள்ளவரும், எப்பொழுதும் ஸீதை மற்றும் லக்ஷ்மணரோடு சேர்ந்திருப்பவரும், ஒப்புயர்வற்று விளங்குபவருமான ஸ்ரீராமசந்திரனை நான் ஸேவிக்கிறேன், எப்பொழுதும் ஸேவிக்கிறேன்.

I always worship (Lord) Ramachandra, the auspicious and unique one, who is ever in the company of Janaki and Lakshmana, shines resplendent like a crore of Suns and seated comfortably on a majsetic throne studded with precious stones, under the wish-yielding tree (Kalpaka tree).

महारत्नपीठे - on the majestic throne, (brilliant) with precious stones | शुभे - auspicious | कल्पमूले - under the wish-yielding tree (kalpaka vriksha) | सुखासीनम् - seated comfortably | आदित्य कोटिप्रकाशम् - resplendent like a crore Suns | सदा - always | जानकीलक्ष्मणोपेतम् - in the company of Janaki and Lakshmana | एकम् - the one (and one only) | सदा - always | रामचन्द्रम् - (Lord) Ramachandra | भजे - worship | अहम् - I | भजे - worship | अहम् - I

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

क्वणद्रत्नमञ्जीरपादारविन्दं
लसन्मेखलाचारुपीताम्बराढ्यम् ।
महारत्नहारोल्लसत्कौस्तुभाङ्गं
नदच्चञ्चरीमञ्जरीलोलमालम् ॥५॥

க்வணத்ரத்நமஞ்ஜீரபாதாரவிந்தம்
லஸந்மேகலாசாருபீதாம்பராட்யம்.
மஹாரத்நஹாரோல்லஸத்கௌஸ்துபாங்கம்
நதச்சஞ்சரீமஞ்ஜரீலோலமாலம்||5||

kvaṇadratnamañjīrapādāravindaṃ
lasanmēkhalācārupītāmbarāḍhyam.
mahāratnahārōllasatkaustubhāṅgaṃ
nadaccañcarīmañjarīlōlamālam..5..

ஒலிக்கின்ற ரத்தினங்கள் பதித்த சதங்கைகளுடன் கூடிய பாதாரவிந்தங்களை, பிரகாசிக்கும் ஒட்டியாணத்தாலும், அழகான பீதாம்பரத்தாலும், கௌஸ்துப மணியுள்ள சிறந்த ரத்தினமாலையாலும் பிரகாசிக்கும் சரீரத்தை, ரீங்காரம் செய்யும் கருவண்டுகளுடன் கூடிய பூக்களாலான அசைந்தாடும் மாலைகளை (உடைய ஸ்ரீராமரை நான் ஸேவிக்கிறேன்.)

(I worship that Lord Sri Rama) on whose lotus feet the anklet studded with precious stones produce jingling sounds, who shines with the beautiful yellow raiment draped round the waist, who shines with the grand necklace studded with diamonds which emit brilliant rays, and who wears the sparkling gem called Kaustuba on His chest with bees hovering around the flowers in the garlands worn by Him.

क्वणद्रत्नमञ्जीर - which produces the jingling sound arising from the anklet studded with precious stones | पादारविन्दम् - the lotus-like feet | लसन् - Shining | मेखलाचारुपीताम्बराढ्यम् - due to the beautiful yellow raiment draped round the waist | महारत्नहार - the grand necklace studded with diamonds | उल्लसत् - brilliant rays scintillating | कौस्तुभाङ्गम् - wearing the brilliant gem called kaustuba on the chest | नदच्चञ्चरीमञ्जरीलोलमालम् - having garlands with humming bees hovering around the flowers in it

---

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

लसच्चन्द्रिकास्मेरशोणाधराभं
समुद्यत्पतङ्गेन्दुकोटिप्रकाशम्।
नमद्ब्रह्मरुद्रादिकोटीररत्न-
स्फुरत्कान्तिनीराजनाराधिताङ्घ्रिम् ॥६॥

லஸச்சந்த்ரிகாஸ்மேரஶோணாதராபம்
ஸமுத்யத்பதங்கேந்துகோடிப்ரகாஶம்.
நமத்ப்ரஹ்மருத்ராதிகோடீரரத்ந-
ஸ்ஃபுரத்காந்திநீராஜநாராதிதாங்க்ரிம்||6||

lasaccandrikāsmēraśōṇādharābhaṃ
samudyatpataṅgēndukōṭiprakāśam.
namadbrahmarudrādikōṭīraratna-
sphyuratkāntinīrājanārādhitāṅghrim..6..

பிரகாசிக்கும் நிலவு போன்ற புன்சிரிப்புடன் கூடிய சிவந்த உதடுகளை, உதிக்கின்ற கோடி சூர்யசந்திரர்களின் பிரகாசத்தை, வணங்குகின்ற பிரம்மா, ருத்ரன் முதலானவர்களின் கிரீடத்திலுள்ள ரத்தினங்களிலிருந்து வீசும் ஒளிகளால் நீராஜனம் செய்து ஆராதிக்கப்படும் திருவடிகளை (உடைய ஸ்ரீராமரை நான் ஸேவிக்கிறேன்.)

(I pay homage to Lord Rama) whose lower lip is of reddish hue, who exudes the brilliance of the shining moon through His smile, whose effulgence is on par with that of a crore of rising Suns and moons and whose feet are adored by Lord Brahma, Lord Siva and others through the brilliant light issuing forth from the precious stones set on the crowns worn by them, which simulates the worship by waving camphor.

लसत् - shining (pleasant) | चन्द्रिका - moonlight | स्मेर - smiling | शोण - red | अधर - lower lip | आभम् - having the radiance | समुद्यत् - rising | पतङ्ग - Sun | इन्दु - moon | कोटि - a crore | प्रकाशम् - brilliance नमत् - prostrating | ब्रह्म - Lord Brahma | रुद्र - Lord Siva | आदि - and others | कोटीररत्न - gems studded on the crowns | स्फुरत्कान्ति - emitting brilliant light | नीराजन - act of worship by waving camphor in front of the deity | आराधित - adored | अङ्घ्रिम् - feet

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

पुरः प्राञ्जलीनाञ्जनेयादिभक्ता-
न्स्वचिन्मुद्रया भद्रया बोधयन्तम्।
भजेऽहं भजेऽहं सदा रामचन्द्रं
त्वदन्यं न मन्ये न मन्ये न मन्ये ॥७॥

புர: ப்ராஞ்ஜலீநாஞ்ஜநேயாதிபக்தா-
ந்ஸ்வசிந்முத்ரயா பத்ரயா போதயந்தம்.
பஜேஅஹம் பஜேஅஹம் ஸதா ராமசந்த்ரம்
த்வதந்யம் ந மந்யே ந மந்யே ந மந்யே||7||

pura: prāñjalīnāñjanēyādibhaktā-
nsvacinmudrayā bhadrayā bōdhayantam.
bhajēahaṃ bhajēahaṃ sadā rāmacandraṃ
tvadanyaṃ na manyē na manyē na manyē..7..

எதிரில் கை கூப்பியவண்ணம் நிற்கும் ஆஞ்சனேயர் முதலிய பக்தர்களுக்கு, மங்களகரமான தனது சின்முத்ரையால், தத்வத்தை போதித்துக் கொண்டிருக்கிற ராமசந்திரனை எப்பொழுதும் நான் ஸேவிக்கிறேன், நான் ஸேவிக்கிறேன். உம்மை (ராமனை) தவிர வேறு எவரையும் எண்ணுவதில்லை, எண்ணுவதில்லை, எண்ணுவதில்லை.

I worship and I always worship Lord Ramachandra, who makes Lord Anjaneya and other devotees standing in front of Him with folded palms realize (the ultimate reality) through communication of the auspicious symbol of consciousness and whom I deem as the sole refuge and none else.

पुरः - in front | प्राञ्जलीन् - with folded palms | आञ्जनेयादि - Anjaneya and others | भक्तान् - devotees | स्व - (His) own | चिन्मुद्रया - symbol of consciousness | भद्रया - auspicious | बोधयन्तम् - communicating (making them realize the ultimate reality) | भजे - worship | अहम् - I | भजे - worship | अहम् - I | सदा - always | रामचन्द्रम् - Lord Ramachandra | त्वत् - from you | अन्यम् - (an)other | न - not | मन्ये - reckon | न - not | मन्ये - reckon | न - not | मन्ये - reckon

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

यदा मत्समीपं कृतान्तः समेत्य
प्रचण्डप्रकोपैर्भटैर्भीषयेन्माम्।
तदाविष्करोषि त्वदीयं स्वरूपं
सदापत्प्रणाशं सकोदण्डबाणम्॥८॥

யதா மத்ஸமீபம் க்ருதாந்த: ஸமேத்ய
ப்ரசண்டப்ரகோபைர்படைர்பீஷயேந்மாம்.
ததாவிஷ்கரோஷி த்வதீயம் ஸ்வரூபம்
ஸதாபத்ப்ரணாஶம் ஸகோதண்டபாணம்||8||

yadā matsamīpaṃ kṛtānta: samētya
pracaṇḍaprakōpairbhaṭairbhīṣayēnmām.
tadāviṣkarōṣi tvadīyaṃ svarūpaṃ
sadāpatpraṇāśaṃ sakōdaṇḍabāṇam..8..

எப்பொழுது யமதர்மராஜன், என் அருகில் வந்து பயங்கர கோபத்துடன் இருக்கும் கிங்கரர்களால் என்னை பயமுறுத்துவானோ, அப்பொழுது, வில், அம்புடன் கூடிய, எப்பொழுதும் ஆபத்துகளை அழிக்கும் உனது ஸ்வரூபத்தை வெளிப்படுத்துவீர்.

At the time when the servants of Lord Yama approach me in great anger and threaten me, then you, the destroyer of all dangers at all times, should appear before me in Your real form (God Almighty), armed with Kodanda (bow) and arrows.

यदा - when | मत् - my | समीपम् - near | कृतान्तः - the one who brings about the end of everything (Lord Yama) | समेत्य - having come | प्रचण्डप्रकोपैः - in great rage and with terrifying sounds | भटैः - servants | भीषयेत् - threaten | माम् - me | तदा - then | आविष्करोषि - You reveal | त्वदीयम् - your | स्वरूपम् - real nature | सदा - always | आपत्प्रणाशम् - destroyer of all dangers | सकोदण्डबाणम् - with arrows and the kodanda bow

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

निजे मानसे मन्दिरे सन्निधेहि
प्रसीद प्रसीद प्रभो रामचन्द्र ।
ससौमित्रिणा कैकयीनन्दनेन
स्वशक्तयानुभक्तया च संसेव्यमान ॥९॥

நிஜே மாநஸே மந்திரே ஸந்நிதேஹி
ப்ரஸீத ப்ரஸீத ப்ரபோ ராமசந்த்ர.
ஸஸௌமித்ரிணா கைகயீநந்தநேந
ஸ்வஶக்த்யாநுபக்த்யா ச ஸம்ஸேவ்யமாந||9||

nijē mānasē mandirē sannidhēhi
prasīda prasīda prabhō rāmacandra.
sasaumitriṇā kaikayīnandanēna
svaśaktyānubhaktyā ca saṃsēvyamāna..9..

லக்ஷ்மணனாலும் பரதனாலும் அவரவர் சக்திக்குத் தகுந்தபடியும், பக்தியை அனுஸரித்தும் நன்கு ஸேவிக்கப்படுகிற ஹே ராமசந்திர பிரபோ! என் மனதாகிய கோவிலில் ஸாந்நித்யம் செய்வாயாக. அருள் புரிவாயாக.

O Lord Ramachandra! May you manifest in my mind, which verily is a temple, and bless (me), You who are reverentially attended upon by the son of Sumitra (Lakshmana) and the delight of Kaikeyi (Bharata), with attachment and devotion according to their own ability.

निजे – real | मानसे - in the mind | मन्दिरे - in the temple | सन्निधेहि - may you be pleased to manifest प्रसीद - be pleased | प्रसीद - be pleased | प्रभो - O Lord! | रामचन्द्र- O Ramachandra! | ससौमित्रिणा - along with the son of Sumitra (Lakshmana) | कैकयीनन्दनेन - along with the delight of Kaikeyi (Bharata) | स्वशक्तया - own strength | अनु भक्तया - attachment (devotion) | च - and | संसेव्यमान - reverentially attended upon

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

स्वभक्ताग्रगण्यैः कपीशैर्महीशै-
रनीकैरनेकैश्च राम प्रसीद।
नमस्ते नमोऽस्त्वीश राम प्रसीद
प्रशाधि प्रशाधि प्रकाशं प्रभो माम् ॥१०॥

ஸ்வபக்தாக்ரகண்யை: கபீஶைர்மஹீஶை-
ரநீகைரநேகைஶ்ச ராம ப்ரஸீத.
நமஸ்தே நமோऽஸ்த்வீஶ ராம ப்ரஸீத
ப்ரஶாதி ப்ரஶாதி ப்ரகாஶம் ப்ரபோ மாம்||10||

svabhaktāgragaṇyai: kapīśairmahīśai-
ranīkairanēkaiśca rāma prasīda.
namastē namōastvīśa rāma prasīda
praśādhi praśādhi prakāśaṃ prabhō mām..10..

தனது பக்தர்களில் சிறந்தவர்களான வானரத்தலைவர்களாலும், அரசர்களாலும், அநேக சைன்யங்களாலும் (போற்றப்படும்) ஹே ராம! அருள் புரிவாயாக. உமக்கு நமஸ்காரம். ஈசனே! நமஸ்காரம். ராமா! அருள் புரிவாயாக. பிரபோ! என்னை வெளிப்படையாகவே அருள்புரிந்து (கட்டுப்படுத்தி) ஆளவேண்டும்.

O Rama, adored by the best among devotees such as the chieftains among apes, chiefs among kings, and their armies and others, obeisance unto You. May you bless me. Through instructions, may you also enlighten me (one who has taken refuge in You).

स्वभक्ताग्रगण्यैः - with the foremost among His (your) own devotees | कपीशैः - by chiefs among apes | महीशैः - by kings | अनीकैः - armies | अनेकैः - several | च - and | राम - O! Rama! | प्रसीद - be pleased नमः - salutation | ते -to you | नमः - salutation | अस्तु - so be it | ईश - O! Controller! | राम - O Rama! प्रसीद - be pleased | प्रशाधि - instruct | प्रशाधि - instruct | प्रकाशम् - light (real knowledge) | प्रभो - O Lord! | माम् - me

---

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

त्वमेवासि दैवं परं मे यदेकं
सुचैतन्यमेतत्त्वदन्यं न मन्ये ।
यतोऽभूदमेयं वियद्वायुतेजो-
जलोर्व्यादिकार्यं चरं चाचरं च ॥११॥

த்வமேவாஸி தைவம் பரம் மே யதேகம்
ஸுசைதந்யமேதத்த்வதந்யம் ந மந்யே.
யதோऽபூதமேயம் வியத்வாயுதேஜோ-
ஜலோர்வ்யாதிகார்யம் சரம் சாசரம் ச||11||

tvamēvāsi daivaṃ paraṃ mē yadēkaṃ
sucaitanyamētattvadanyaṃ na manyē.
yatōabhūdamēyaṃ viyadvāyutējō-
jalōrvyādikāryaṃ caraṃ cācaraṃ ca..11..

எதனிடமிருந்து ஜங்கமமாகவும், ஸ்தாவரமாகவும் உள்ள ஆகாசம், வாயு, அக்னி, நீர், பிருதிவி முதலிய அளவிட முடியாத கார்யங்கள் தோன்றியுள்ளதோ, எது ஒன்றாகவும் சைதன்ய ஸ்வரூபமாகவும் உள்ளதோ, அந்த உயர்ந்த தெய்வமாக எனக்கு நீ மட்டும் தான் இருக்கிறாய். உம்மைத்தவிர வேறு யாரையும் நினையேன்.

Apart from That which is the cause for the movables and the immovables in this universe like space, earth, air, fire and water and which is the one and only consciousness, I do not consider anything existing, as my supreme Lord.

त्वम् एव असि - You are the only one | दैवम् - God | परम् - Supreme | मे - mine (my) | यत् - which एकम् - one (only) | सुचैतन्यम् - consciousness | एतत् - this | त्वत् - Your | अन्यम् - other | न मन्ये - I do not deem | यतः - whence | अभूत् - arose | अमेयम् - beyond cognition | वियत् - ether (space) वायु - air | तेजः - fire | जल - water | उर्वी - earth | आदि - and | कार्यम् - result | चरम् - movable | च - and | अचरम् - immovable | च - and

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

नमः सच्चिदानन्दरूपाय तस्मै
नमो देवदेवाय रामाय तुभ्यम्।
नमो जानकीजीवितेशाय तुभ्यं
नमः पुण्डरीकायताक्षाय तुभ्यम्॥१२॥

நம: ஸச்சிதாநந்தரூபாய தஸ்மை
நமோ தேவதேவாய ராமாய துப்யம்.
நமோ ஜாநகீஜீவிதேஶாய துப்யம்
நம: புண்டரீகாயதாக்ஷாய துப்யம்||12||

nama: saccidānandarūpāya tasmai
namō dēvadēvāya rāmāya tubhyam.
namō jānakījīvitēśāya tubhyaṃ
nama: puṇḍarīkāyatākṣāya tubhyam..12..

ஸத்–சித்–ஆனந்த ஸ்வரூபமான அவருக்கு (ராமருக்கு) நமஸ்காரம். தேவர்களுக்கெல்லாம் தேவனான ராமனாகிய உமக்கு நமஸ்காரம். ஸீதையின் பிராணநாயகனான உமக்கு நமஸ்காரம். வெண்தாமரை போன்ற நீண்ட கண்களையுடைய உமக்கு நமஸ்காரம்.

I bow down in salutation to Lord Rama who is of the nature of existence, consciousness and bliss, who is the god of gods and the lord of Sita and possessing eyes that are long like the petals of the white lotus.

नमः - I bow down | सच्चिदानन्दरूपाय - of the form of existence, consciousness and bliss | तस्मै - to Him | नमः - I bow down | देवदेवाय - to the god of gods | रामाय - to Rama | तुभ्यम् - to You | नमः - I salute | जानकीजीवितेशाय - the one who is the Lord of the life of Janaka's daughter (Sita) | तुभ्यम् - to You | नमः - I salute | पुण्डरीकायताक्षाय - eyes resembling the petals of the white lotus | तुभ्यम् - to You

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

नमो भक्तियुक्तानुरक्ताय तुभ्यं
        नमः पुण्यपुञ्जैकलभ्याय तुभ्यम् ।
नमो वेदवेद्याय चाद्याय पुंसे
        नमः सुन्दरायेन्दिरावल्लभाय ॥१३॥

நமோ பக்தியுக்தாநுரக்தாய துப்யம்
        நம: புண்யபுஞ்ஜைகலப்யாய துப்யம்.
நமோ வேதவேத்யாய சாத்யாய பும்ஸே
        நம: ஸுந்தராயேந்திராவல்லபாய||13||

namō bhaktiyuktānuraktāya tubhyaṃ
        nama: puṇyapuñjaikalabhyāya tubhyam.
namō vēdavēdyāya cādyāya puṃsē
        nama: sundarāyēndirāvallabhāya..13..

பக்தியுள்ளவர்களிடம் அன்புகொண்ட உமக்கு நமஸ்காரம். புண்ணியங்களால் மட்டுமே அடையக்கூடிய உமக்கு நமஸ்காரம். வேதங்களால் அறியத்தக்கவரும் ஆதிபுருஷருமான உமக்கு நமஸ்காரம். அழகானவரும் லக்ஷ்மியின் மணாளருமான உமக்கு நமஸ்காரம்.

My obeisance to You who is fond of His devotees, who can be realized only by acquiring inestimable merits, who can be comprehended only through the Vedas (scriptures), who is the First Purusha and who is the handsome consort of Lakshmi.*

नमः - I worship | भक्तियुक्तानुरक्ताय - who loves His devotees | तुभ्यम् - to You | नमः - I salute पुण्यपुञ्जैकलभ्याय - attainable only by one having multitudinous punyas (merits) | तुभ्यम् - to You नमः - I salute | वेदवेद्याय - one who is to be realized through the Scriptures | च - and | आद्याय - the primordial one | पुंसे - Purusha | नमः - I worship | सुन्दराय - the Charming one | इन्दिरावल्लभाय - the husband of Indira (Lakshmi)

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

नमो विश्वकर्त्रे नमो विश्वहर्त्रे
नमो विश्वभोक्त्रे नमो विश्वमात्रे ।
नमो विश्वनेत्रे नमो विश्वजेत्रे
नमो विश्वपित्रे नमो विश्वमात्रे ॥१४॥

நமோ விஶ்வகர்த்ரே நமோ விஶ்வஹர்த்ரே
நமோ விஶ்வபோக்த்ரே நமோ விஶ்வமாத்ரே.
நமோ விஶ்வநேத்ரே நமோ விஶ்வஜேத்ரே
நமோ விஶ்வபித்ரே நமோ விஶ்வமாத்ரே||14||

namō viśvakartrē namō viśvahartrē
namō viśvabhōktrē namō viśvamātrē.
namō viśvanētrē namō viśvajētrē
namō viśvapitrē namō viśvamātrē..14..

உலகைப் படைக்கிற உமக்கு நமஸ்காரம். உலகை அழிக்கிற உமக்கு நமஸ்காரம். உலகைப் போஷிப்பவரும், அளப்பவரும், உலகின் தலைவரும், உலகை ஜயித்தவருமான உமக்கு நமஸ்காரம். உலகத்தின் தாயும் தந்தையுமான உமக்கு நமஸ்காரம்.

Salutations to the one who is the creator, dissolver, enjoyer, measurer (Vamana avatara), leader (who is witness) subjugator, father and mother of the universe.*

नमः - I salute | विश्वकर्त्रे - One who creates the universe | नमः - I salute | विश्वहर्त्रे - One who dissolves the universe | नमः - I salute | विश्वभोक्त्रे - one who enjoys the universe (one who consumes the entire universe at the time of pralaya, the great deluge) | नमः - I salute | विश्वमात्रे - one who has measured the universe (allusion to Vamanavatara) | नमः - I salute | विश्वनेत्रे - One who leads (one who is witness of) the universe | नमः - I salute | विश्वजेत्रे - one who subjugates the universe | नमः - I salute विश्वपित्रे - One who is the father (protector) of the universe | नमः - I salute | विश्वमात्रे - one who is the mother of the universe

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

नमस्ते नमस्ते समस्तप्रपञ्च-
प्रभोग-प्रयोग-प्रमाण-प्रवीण ।
मदीयं मनस्त्वत्पदद्वन्द्वसेवां
विधातुं प्रवृत्तं सुचैतन्यसिद्ध्यै ॥१५॥

நமஸ்தே நமஸ்தே ஸமஸ்தப்ரபஞ்ச-
ப்ரபோக-ப்ரயோக-ப்ரமாண-ப்ரவீண.
மதீயம் மநஸ்த்வத்பதத்வந்த்வஸேவாம்
விதாதும் ப்ரவ்ருத்தம் ஸுசைதந்யஸித்த்யை||15||

namastē namastē samastaprapañca-
prabhōga-prayōga-pramāṇa-pravīṇa.
madīyaṃ manastvatpadadvandvasēvāṃ
vidhātuṃ pravṛttaṃ sucaitanyasiddhyai..15..

உலகிலுள்ள அனைத்து பிராணிகளுக்கும் சுக துக்க போகங்களை தகுதிக்கேற்ப கொடுப்பதில் திறமையுள்ளவரே! உமக்கு நமஸ்காரம், நமஸ்காரம். சிறந்த ஆத்மஞானம் பெறுவதற்காக உமது இரு பாதங்களின் சேவையை செய்வதற்கு என் மனம் முனைந்துவிட்டது.

You (the principle) that are an adept in appropriately delivering the good (and bad) experiences for (all the beings) in the entire universe, to such a one, I bow down again and again. I am poised to place my mind in the service to Your pair of feet as a means for attaining (the experience) of the Self.

नमः - (I) bow down | ते - to You | नमः - (I) bow down | ते - to You | समस्तप्रपञ्च - the entire universe प्रभोग - the good (and bad) enjoyments | प्रयोग - appropriately | प्रमाण - the principle | प्रवीण - adept | मदीयम् - my | मनः - mind | त्वत् - Your | पदद्वन्द्वसेवाम् - in the service of your pair of feet विधातुम् - to place | प्रवृत्तम् - is poised | सुचैतन्यसिद्ध्यै - for attainment of the Self

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

शिलापि त्वदङ्घ्रिक्षमासङ्गिरेणु-
प्रसादाद्धि चैतन्यमाधत्त राम ।
नरस्त्वत्पदद्वन्द्वसेवाविधाना-
त्सुचैतन्यमेतीति किं चित्रमत्र ॥१६ ॥

ஶிலாபி த்வதங்க்ரிக்ஷமாஸங்கிரேணு-
ப்ரஸாதாத்தி சைதந்யமாதத்த ராம.
நரஸ்த்வத்பதத்வந்த்வஸேவாவிதாநா-
த்ஸுசைதந்யமேதீதி கிம் சித்ரமத்ர||16||

śilāpi tvadaṅghrikṣamāsaṅgirēṇu-
prasādāddhi caitanyamādhatta rāma.
narastvatpadadvandvasēvāvidhānā-
tsucaitanyamētīti kiṃ citramatra..16..

ஹே ராம! கல்லும் உமது பாதங்களின் மண்துகளின் அருளால் சுய உணர்வை அடைந்தது அல்லவா! (கல்லாய் இருந்த அஹல்யை சுய உணர்வு பெற்றாள்) இவ்வாறிருக்க மனிதன் உமது இரு பாதங்களை ஸேவிப்பதால் சுய உணர்வை (பரம ஞானத்தை) அடைகிறான் என்பதில் என்ன ஆச்சரியம் இருக்கிறது.

O Rama! If even a stone (Ahalya under curse) could indeed attain consciousness by the mere contact of the dust sticking to Your foot, what is the wonder when one worshipping Your feet will attain supreme consciousness here (in this world).

शिला - stone (allusion to Ahalya freed from curse) | अपि - even | त्वत् - Your | अङ्घ्रिक्षमासङ्गिरेणु - the power of the dust sticking to Your foot | प्रसादात् - by the grace | हि - indeed | चैतन्यम् - life | आधत्त - gained | राम - Oh! Rama! | नरः - a human | त्वत् - Your | पदद्वन्द्व - pair of feet | सेवा - service विधानात् - by the act of doing | सुचैतन्यम् - the supreme consciousness | एति - attains | इति - this | किम् - what चित्रम् - wonder | अत्र - here (in this world)

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

पवित्रं चरित्रं विचित्रं त्वदीयं
नरा ये स्मरन्त्यन्वहं रामचन्द्र ।
भवन्तं भवान्तं भरन्तं भजन्तो
लभन्ते कृतान्तं न पश्यन्त्यतोऽन्ते ॥१७॥

பவித்ரம் சரித்ரம் விசித்ரம் த்வதீயம்
நரா யே ஸ்மரந்த்யந்வஹம் ராமசந்த்ர.
பவந்தம் பவாந்தம் பரந்தம் பஜந்தோ
லபந்தே க்ருதாந்தம் ந பஶ்யந்த்யதோऽந்தே||17||

pavitraṃ caritraṃ vicitraṃ tvadīyaṃ
narā yē smarantyanvahaṃ rāmacandra.
bhavantaṃ bhavāntaṃ bharantaṃ bhajantō
labhantē kṛtāntaṃ na paśyantyatōantē..17..

ஹே ராமசந்திரா! எந்த மனிதர்கள் உமது பவித்திரமான, ஆச்சரியகரமான சரித்திரத்தை தினந்தோறும் நினைக்கிறார்களொ, பிறப்பைப் போக்குகிறவரும், போஷித்துக் காப்பாற்றுபவருமான உம்மை ஸேவிக்கிறார்களோ, அவர்கள் உம்மை அடைகிறார்கள். அந்திம காலத்தில் யமனை பார்க்கமாட்டார்கள்.

O! Ramachandra! Those who recollect Your sacred and wonderful life daily and serve You, the one capable of destroying the cyclic existence of the soul, and the one who protects them, indeed attain You. At the end of their lives, they do not see the god of death (they get liberated).

पवित्रम् - sacred, holy | चरित्रम् - life history | विचित्रम् - wonderful | त्वदीयम् - Your | नराः - people ये - whoever | स्मरन्ति - to recollect | अन्वहम् - daily | रामचन्द्र - Oh! Ramachandra! | भवन्तम् - You भवान्तम् - the cessation of cyclic existence of the soul | भरन्तम् - the one that bears | भजन्तः - who serve | लभन्ते - gain | कृतान्तम् - Lord Yama | न पश्यन्ति - do not see | अतः - therefore | अन्ते - at the end (of their lives)

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

स पुण्यः स गण्यः शरण्यो ममायं
नरो वेद यो देवचूडामणिं त्वाम्।
सदाकारमेकं चिदानन्दरूपं
मनोवागगम्यं परं धाम राम ॥१८॥

ஸ புண்ய: ஸ கண்ய: ஶரண்யோ மமாயம்
நரோ வேத யோ தேவசூடாமணிம் த்வாம்.
ஸதாகாரமேகம் சிதாநந்தரூபம்
மநோவாககம்யம் பரம் தாம ராம ||18||

sa puṇya: sa gaṇya: śaraṇyō mamāyaṃ
narō vēda yō dēvacūḍāmaṇiṃ tvām.
sadākāramēkaṃ cidānandarūpaṃ
manōvāgagamyaṃ paraṃ dhāma rāma ..18..

ஹே ராம! எந்த மனிதன், ஸத் வடிவமாயும், ஒன்றாயும், சித் ஆனந்த ஸ்வரூபமாயும், மனம், வாக்குகளால் அடையமுடியாதவராயும், பெரும் ஒளியாயும், தேவர்களின் சூடாமணியாயும் இருக்கிற உம்மை அறிகிறானோ, அவன் புண்ணியம் செய்தவன், அவன் மதிக்கத் தக்கவன், அவனே எனக்கு சரணடையத் தகுந்தவன்.

Whoever has known You as the crest jewel among gods, as the one (and only principle) in the form of existence, consciousness and bliss, as one beyond words or thought and the supreme harbour (moksha), O Rama! He is meritorious, countable and my refuge.*

सः - he | पुण्यः - meritorious one | सः - he | गण्यः - countable | शरण्यः - refuge | मम - my | अयम् - this | नरः - person | वेद - knows | यः - who | देवचूडामणिम् - the crest jewel among gods | त्वाम् - You सदाकारम् - in the form of existence | एकम् - the one (and one only) | चिदानन्दरूपम् - of the form of consciousness and bliss | मनोवाक् - mind and words | अगम्यम् - unreachable (beyond the pale) | परम् - supreme | धाम - abode | राम - Oh! Rama!

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

प्रचण्डप्रतापप्रभावाभिभूत-
        प्रभूतारिवीर प्रभो रामचन्द्र ।
बलं ते कथं वर्ण्यतेऽतीव बाल्ये
        यतोऽखण्डि चण्डीशकोदण्डदण्डः ॥१९॥

ப்ரசண்டப்ரதாபப்ரபாவாபிபூத-
        ப்ரபூதாரிவீர ப்ரபோ ராமசந்த்ர.
பலம் தே கதம் வர்ண்யதேऽதீவ பால்யே
        யதோऽகண்டி சண்டீசகோதண்டதண்ட: ||19||

pracaṇḍapratāpaprabhāvābhibhūta-
        prabhūtārivīra prabhō rāmacandra.
balaṃ tē kathaṃ varṇyatēatīva bālyē
        yatōakhaṇḍi caṇḍīśakōdaṇḍadaṇḍa: ..19..

மிக உக்ரமான பராக்கிரமத்தின் மகிமையால் அவமதிக்கப்பட்ட ஏராளமான சத்ருவீரர்கள் உள்ள பிரபோ ராமசந்திரா! உமது பலத்தை எவ்வாறு வர்ணிக்க முடியும்? ஏனெனில், வெகு சிறு வயதிலேயே சண்டியின் கணவரான பரமசிவனின் வில்லின் தண்டம் (உங்களால்) முறிக்கப் பட்டது அன்றோ?

O Valiant Lord Ramachandra! How can Your well-known, powerful and enormous prowess which has quelled many enemies be described because (even) in your boyhood, You had broken the bow of the Lord of Chandi (Lord Siva).

प्रचण्ड - well known | प्रताप - powerful | प्रभाव - prowess | अभिभूत - quelled | प्रभूत - many अरि - enemy | वीर - the valiant one! | प्रभो - O Lord! | रामचन्द्र - Ramachandra! | बलम् - strength ते - Your | कथम् - how | वर्ण्यते - can be described | अतीव - extreme | बाल्ये - in your boyhood | यतः - because | अखण्डि - broke | चण्डीश - the Lord of Chandi (Lord Siva) | कोदण्डदण्डः - the wooden handle of the bow (riser)

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

दशग्रीवमुग्रं सपुत्रं समित्रं
सरिद्दुर्गमध्यस्थरक्षोगणेशम्।
भवन्तं विना राम वीरो नरो वा-
ऽसुरो वाऽमरो वा जयेत्कस्त्रिलोक्याम् ॥२०॥

தஶக்ரீவமுக்ரம் ஸபுத்ரம் ஸமித்ரம்
ஸரித்துர்கமத்யஸ்தரக்ஷோகணேஶம்.
பவந்தம் விநா ராம வீரோ நரோ வா-
ऽஸுரோ வாऽமரோ வா ஜயேத்கஸ்த்ரிலோக்யாம் ||20||

daśagrīvamugraṃ saputraṃ samitraṃ
sariddurgamadhyastharakṣōgaṇēśam.
bhavantaṃ vinā rāma vīrō narō vā-
asurō vāamarō vā jayētkastrilōkyām ..20..

ஹே ராமா! கடக்க முடியாத ஸமுத்திரத்தின் நடுவில் வாழும், ராக்ஷஸக் கூட்டங்களின் தலைவனான பயங்கரமான ராவணனைப் புத்திரர்களோடும் நண்பர்களோடும் சேர்த்து உம்மைத் தவிர மூன்று லோகத்திலும் மனிதனோ, அசுரனோ அல்லது தேவனோ எந்த வீரன் தான் ஜயிப்பான்?

O Rama! Which valiant one in the three worlds, other than You, be he a human, a demon, or a god, can conquer the fierce ten- headed one (Ravana) along with his sons and friends, who was the chief among demons and residing in the fortress in the middle of the ocean.

दशग्रीवम् - the ten - headed (Ravana) | उग्रम् - fierce | सपुत्रम् - along with his sons | समित्रम् - along with his friends | सरित् - ocean | दुर्गमध्यस्थ - with the fort located in the middle | रक्षोगणेशम् - the chief of all the demons (Ravana) | भवन्तम् - You | विना - without (other than) | राम - O! Rama! वीरः - the brave one | नरः - a person | वा - or | असुरः - demon | वा - or | अमरः - god | वा - or जयेत् - may conquer | कः - who | त्रिलोक्याम् - in the three worlds

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

सदा राम रामेति रामामृतं ते
सदाराममानन्दनिष्यन्दकन्दम्।
पिबन्तं नमन्तं सुदन्तं हसन्तं
हनूमन्तमन्तर्भजे तं नितान्तम् ॥२१॥

ஸதா ராம ராமேதி ராமாம்ருதம் தே
ஸதாராமமாநந்தநிஷ்யந்தகந்தம்.
பிபந்தம் நமந்தம் ஸுதந்தம் ஹஸந்தம்
ஹநூமந்தமந்தர்பஜே தம் நிதாந்தம் ||21||

sadā rāma rāmēti rāmāmṛtaṃ tē
sadārāmamānandaniṣyandakandam.
pibantaṃ namantaṃ sudantaṃ hasantaṃ
hanūmantamantarbhajē taṃ nitāntam ..21..

சாதுக்களுக்கு ஆராமமாக அதாவது தாபத்தைப் போக்கி இன்பத்தை தரும் தோட்டமாகவும், ஆனந்தத்தை பெருக்கும் அடிக்கிழங்காகவும் உள்ள உமது ராம நாமாவாகிய அம்ருதத்தை எப்பொழுதும் ராம ராம என்று பருகுகின்ற, வணங்குகின்ற, அழகிய பற்களுடன் சிரிக்கின்ற அந்த ஹனுமாரை எப்பொழுதும் மனதில் ஸேவிக்கிறேன்.

I intensely and inwardly meditate upon Anjaneya who, sporting a smile with beautiful teeth, bows down and is always engaged in reciting Your elixirine name "Rama, Rama", and thereby is in a state of joy and enjoying the bliss issuing therefrom.

सदा - always | रामः रामः - "Rama, Rama" | इति - thus (uttering) | रामामृतम् - Rama (name), verily the elixir | ते - Your | सदाराममम् - giving ecstasy always | आनन्दनिष्यन्दकन्दम् - the flow of dense bliss पिबन्तम् - drinking | नमन्तम् - bowing down | सुदन्तम् - of comely teeth | हसन्तम् - smiling | हनूमन्तम् - one with a strong jaw (Anjaneya) | अन्तर्भजे - (I) meditate inwardly | तम् - Him | नितान्तम् - deeply

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

सदा राम रामेति रामामृतं ते
सदाराममानन्दनिष्यन्दकन्दम् ।
पिबन्नन्वहं नन्वहं नैव मृत्यो-
र्बिभेमि प्रसादादसादात्तवैव ॥२२॥

ஸதா ராம ராமேதி ராமாம்ருதம் தே
ஸதாராமமாநந்தநிஷ்யந்தகந்தம்.
பிபந்நந்வஹம் நந்வஹம் நைவ ம்ருத்யோ-
ர்பிபேமி ப்ரஸாதாதஸாதாத்தவைவ||22||

sadā rāma rāmēti rāmāmṛtaṃ tē
sadārāmamānandaniṣyandakandam.
pibannanvahaṃ nanvahaṃ naiva mṛtyō-
rbibhēmi prasādādasādāttavaiva..22..

சாதுக்களுக்கு ஆராமமாக அதாவது தாபத்தைப் போக்கி இன்பத்தை தரும் தோட்டமாகவும், ஆனந்தத்தை பெருக்கும் அடிக்கிழங்காகவும் உள்ள உமது ராம நாமாவாகிய அம்ருதத்தை எப்பொழுதும் ராம ராம என்று தினந்தோறும் பருகிக்கொண்டு இருக்கும் நான், உம்முடைய குறைவற்ற அருளினாலேயே யமனிடம் பயப்படவே மாட்டேன்.

Always chanting Your elixirine name "Rama, Rama", which gives the state of permanent joy and always enjoying the bliss issuing therefrom, due to Your grace, You the eternal one, I do not have any fear of death.

सदा - always | रामः रामः - "Rama, Rama" | इति - thus (uttering) | रामामृतम् - Rama (name), verily the elixir | ते - Your | सदारामम् - giving ecstasy always | आनन्दनिष्यन्दकन्दम् - the flow of dense bliss पिबन् - enjoying | अन्वहम् - daily | ननु - indeed | अहम् - I | नैव - never | मृत्योः - of death | बिभेमि - fear प्रसादात् - due to grace | असादात् - eternal | तव - Yours | एव - only

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

असीतासमेतैरकोदण्डभूषै-
रसौमित्रिवन्द्यैरचण्डप्रतापैः ।
अलङ्केशकालैरसुग्रीवमित्रै-
ररामाभिधेयैरलं दैवतैर्नः ॥२३॥

அஸீதாஸமேதைரகோதண்டபூஷை-
ரஸௌமித்ரிவந்த்யைரசண்டப்ரதாபை:.
அலங்கேஶகாலைரஸுக்ரீவமித்ரை-
ரராமாபிதேயைரலம் தைவதைர்ந:||23||

asītāsamētairakōdaṇḍabhūṣai-
rasaumitrivandyairacaṇḍapratāpai:.
alaṅkēśakālairasugrīvamitrai-
rarāmābhidhēyairalaṃ daivatairna:..23..

ஸீதையுடன் இல்லாதவர்களான, கோதண்டமென்ற வில்லால் அழகு பெறாதவர்களான, லக்ஷ்மணரால் வணங்கப்பெறாதவர்களான, பயங்கர பராக்கிரமமில்லாதவர்களான, ராவணனுக்கு காலனாக இல்லாதவர்களான, ஸுக்ரீவனை நன்பனாகக் கொள்ளாதவர்களான, ராமன் என்ற பெயர் இல்லாதவர்களான தெய்வங்களால் எங்களுக்கு எதுவும் வேண்டாம்.

Enough of the gods who are without Sita, not armed with Kodanda, not revered by Lakshmana, not having the tremendous valour in subjugating Ravana, not friends of Sugriva and not having the name Rama.

असीतासमेतैः - without Sita | अकोदण्डभूषैः - without being armed with the kodanda (bow) | असौमित्रिवन्द्यैः - without being revered by Lakshmana | अचण्डप्रतापैः - without people of valour and strength | अलङ्केशकालैः - without the mortal foes of Lanka | असुग्रीवमित्रैः - without the friends of Sugriva | अरामाभिधेयैः - not known by the name Rama | अलम् - sufficient | दैवतैः - gods | नः - for us

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

अवीरासनस्थैरचिन्मुद्रिकाढ्यै-
रभक्ताञ्जनेयादितत्त्वप्रकाशैः ।
अमन्दारमूलैरमन्दारमालै-
ररामाभिधेयैरलं दैवतैर्नः ॥२४ ॥

அவீராஸநஸ்தைரசிந்முத்ரிகாட்யை-
ரபக்தாஞ்ஜநேயாதிதத்த்வப்ரகாஶை:.
அமந்தாரமூலைரமந்தாரமாலை-
ரராமாபிதேயைரலம் தைவதைர்ந:||24||

avīrāsanasthairacinmudrikāḍhyai-
rabhaktāñjanēyāditattvaprakāśai:.
amandāramūlairamandāramālai-
rarāmābhidhēyairalaṃ daivatairna:..24..

வீராஸனத்தில் அமர்ந்து இல்லாதவர்களான, சின்முத்ரை தரிக்காதவர்களான, பக்த ஆஞ்சநேயர் முதலிய தத்துவ பிரகாசகர்கள் இல்லாதவர்களான, மந்தார மரத்தடியில் அமராதவர்களான, மந்தார மாலை அணியாதவர்களான, ராமன் என்ற பெயர் இல்லாதவர்களான தெய்வங்களால் எங்களுக்கு எதுவும் வேண்டாம்.

Enough of the gods not seated in the Virasana posture, who do not sport the chinmudra, the symbol of consciousness, who do not expose Truth like Anjaneya, who neither resort to the mandara tree nor wear garland strung with mandara flowers, and not known by the name Rama.

अवीरासनस्थैः - not seated in the Virasana posture | अचिन्मुद्रिकाढ्यैः - who do not sport the chinmudra, symbol of consciousness | अभक्ताञ्जनेयादितत्वप्रकाशैः - those who do not expose Truth and hence unlike Anjaneya | अमन्दारमूलैः - not resorting to the mandara tree | अमन्दारमालैः - not adorned with garland of mandara flowers | अरामाभिधेयैः - not known by the name Rama | अलम् - Enough | दैवतैः - gods | नः - for us

---

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

असिन्धुप्रकोपैरवन्द्यप्रतापै-
रबन्धुप्रयाणैरमन्दस्मिताढ्यैः।
अदण्डप्रवासैरखण्डप्रबोधै-
ररामाभिधेयैरलं दैवतैर्नः ॥२५॥

அஸிந்துப்ரகோபைரவந்த்யப்ரதாபை-
ரபந்துப்ரயாணைரமந்தஸ்மிதாட்யை:.
அதண்டப்ரவாஸைரகண்டப்ரபோதை-
ரராமாபிதேயைரலம் தைவதைர்ந:।।25।।

asindhuprakōpairavandyapratāpai-
rabandhuprayāṇairamandasmitāḍhyai:.
adaṇḍapravāsairakhaṇḍaprabōdhai-
rarāmābhidhēyairalaṃ daivatairna:..25..

ஸமுத்திரராஜனிடம் கோபம் கொள்ளாதவர்களான, வணங்கத்தக்க பராக்கிரமமில்லாதவர்களான, பந்துவிற்காக பிரயாணம் செய்யாதவர்களான, புன்சிரிப்புடன் இல்லாதவர்களான, தண்டகாரண்யத்தில் வாஸம் செய்யாதவர்களான, அகண்டமான ஆத்மஞானம் பெறாதவர்களான, ராமன் என்ற பெயர் இல்லாதவர்களான தெய்வங்களால் எங்களுக்கு எதுவும் வேண்டாம்.

Enough of gods who have not been angry with the ocean (god), whose strength is impotent, who have not traveled for the sake of relatives, who are bereft of bewitching smile, who are not resident of the dandaka forest, who are not having a continuous stream of self-realization and who do not have the name Rama.

असिन्धुप्रकोपैः - not angry with the ocean (god) | अवन्द्यप्रतापैः - whose strength is impotent | अबन्धुप्रयाणैः - not travel for the sake of relatives | अमन्दस्मिताढ्यैः - bereft of bewitching smile | अदण्डप्रवासैः - not resident of dandaka forest | अखण्डप्रबोधैः - not having continuous stream of self - realization | अरामाभिधेयैः - not having the name Rama | अलम् - enough | दैवतैः - gods | नः - for us

---

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

हरे राम सीतापते रावणारे
खरारे मुरारेऽसुरारे परेति।
लपन्तं नयन्तं सदा कालमेवं
समालोकयालोकयाशेषबन्धो ॥ २६ ॥

ஹரே ராம ஸீதாபதே ராவணாரே
கராரே முராரே஽ஸுராரே பரேதி.
லபந்தம் நயந்தம் ஸதா காலமேவம்
ஸமாலோகயாலோகயாஶேஷபந்தோ॥ 26॥

harē rāma sītāpatē rāvaṇārē
kharārē murārēasurārē parēti.
lapantaṃ nayantaṃ sadā kālamēvaṃ
samālōkayālōkayāśēṣabandhō.. 26..

ஹரே ராம! ஸீதாபதே! ராவணனின் பகைவனே! கரன் என்கிற ராக்ஷஸனை அழித்தவனே! முரன் எனும் அசுரனை கொன்றவனே! அசுரர்களை வீழ்த்தியவனே! சிறந்தவனே! என்று இவ்வாறு எப்பொழுதும் சொல்லிக் கொண்டு காலத்தைக் கழித்து வருகிற என்னை நன்றாக கடாக்ஷிக்க வேண்டும். அனைவரையும் உறவுகொண்டாடுபவரே! என்னைப் பார்.

May you bless me comprehensively, who is ever engaged in worshipping You as Hari, Rama, the consort of Sita, the foe of Ravana, the slayer of the demons Khara and Mura, the enemy of demons, the most supreme and who is the resort of all.

हरे - O Hari! | राम - O Lord Rama! | सीतापते - O Consort of Sita! | रावणारे - O Foe of Ravana! | खरारे - O Enemy of Khara! | मुरारे - O Slayer of (the demon) Mura | असुरारे - O Enemy of demons | परः - Most Supreme | इति - thus | लपन्तम् - worshipping | नयन्तम् - leading | सदा - always | कालम् - time (their life) | एवम् - thus | समालोकय - glance with grace | आलोकय - glance | अशेषबन्धो - Resort of all

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

नमस्ते सुमित्रासुपुत्राभिवन्द्य
 नमस्ते सदा कैकयीनन्दनेड्य ।
नमस्ते सदा वानराधीशवन्द्य
 नमस्ते नमस्ते सदा रामचन्द्र ॥२७॥

நமஸ்தே ஸுமித்ராஸுபுத்ராபிவந்த்ய
 நமஸ்தே ஸதா கைகயீநந்தநேட்ய.
நமஸ்தே ஸதா வாநராதீஶவந்த்ய
 நமஸ்தே நமஸ்தே ஸதா ராமசந்த்ர ||27||

namastē sumitrāsuputrābhivandya
 namastē sadā kaikayīnandanēḍya.
namastē sadā vānarādhīśavandya
 namastē namastē sadā rāmacandra ..27..

ஸுமித்ரையின் ஸத்புத்திரனான லக்ஷ்மணனால் ஸேவிக்கப்பட்ட உமக்கு நமஸ்காரம். கைகேயியின் குமாரனான பரதனால் எப்பொழுதும் பூஜிக்கப்பட்ட உமக்கு நமஸ்காரம். வானரர்களின் தலைவனான சுக்ரீவனால் எப்பொழுதும் வணங்கப்பட்ட உமக்கு நமஸ்காரம். ஹே ராமசந்திரா! நமஸ்காரம். எப்பொழுதும் உமக்கு நமஸ்காரம்.

O ! Ramachandra! I salute You again and again, who is worshipped by the illustrious son of Sumitra (Lakshmana), the joy of Kaikeyi (Bharata) and the chief of apes (Sugriva).

नमः - Salutations | ते - to you | सुमित्रासुपुत्र - the illustrious son of Sumitra (Lakshmana) | अभिवन्द्य - worshipped by | नमः - salutations | ते - to you | सदा - always | कैकयीनन्दन - the joy of Kaikeyi (Bharata) | ईड्य - worshipped | नमः - salutations | ते - to you | सदा - always | वानराधीशवन्द्य - worshipped by the chief of apes (Sugriva) | नमः - salutations | ते - You | नमः - salutations | ते - you सदा - always | रामचन्द्र - Ramachandra

---

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

प्रसीद प्रसीद प्रचण्डप्रताप
प्रसीद प्रसीद प्रचण्डारिकाल।
प्रसीद प्रसीद प्रपन्नानुकम्पिन्
प्रसीद प्रसीद प्रभो रामचन्द्र ॥२८॥

ப்ரஸீத ப்ரஸீத ப்ரசண்டப்ரதாப
ப்ரஸீத ப்ரஸீத ப்ரசண்டாரிகால.
ப்ரஸீத ப்ரஸீத ப்ரபந்நாநுகம்பிந்
ப்ரஸீத ப்ரஸீத ப்ரபோ ராமசந்த்ர||28||

prasīda prasīda pracaṇḍapratāpa
prasīda prasīda pracaṇḍārikāla.
prasīda prasīda prapannānukampin
prasīda prasīda prabhō rāmacandra..28..

கோர பராக்கிரமம் வாய்ந்தவரே! அருள் செய். அருள் செய். கொடிய பகைவர்களுக்கு யமனாக உள்ளவரே! அருள் செய். அருள் செய். சரணடைந்தவர்களிடம் பரிவு கொண்டவரே! அருள் செய். அருள் செய். ஹே பிரபோ ராமசந்திரா! அருள் செய்வாய். அருள் செய்வாய்.

O Lord Ramachandra! You are of immeasurable prowess, You are the acclaimed annihilator of enemies and You are compassionate to the supplicant. May You always shower Your grace upon us.

प्रसीद - Your grace be on us | प्रसीद - Your grace be on us | प्रचण्डप्रताप - one of immeasurable prowess | प्रसीद - Your grace be on us | प्रसीद - Your grace be on us | प्रचण्डारिकाल - the reputed destroyer of enemies | प्रसीद - Your grace be upon us | प्रसीद - Your grace be upon us | प्रपन्नानुकम्पिन् - compassionate to the supplicant | प्रसीद - Your grace be upon us | प्रसीद - Your grace be upon us प्रभो - O Lord! | रामचन्द्र - Ramachandra!

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

भुजङ्गप्रयातं परं वेदसारं
मुदा रामचन्द्रस्य भक्त्या च नित्यम्।
पठन्सन्ततं चिन्तयन्स्वान्तरङ्गे
स एव स्वयं रामचन्द्रः स धन्यः ॥२९॥

புஜங்கப்ரயாதம் பரம் வேதஸாரம்
முதா ராமசந்த்ரஸ்ய பக்த்யா ச நித்யம்.
படந்ஸந்ததம் சிந்தயந்ஸ்வாந்தரங்கே
ஸ ஏவ ஸ்வயம் ராமசந்த்ர: ஸ தந்ய: ||29||

bhujaṅgaprayātaṃ paraṃ vēdasāraṃ
mudā rāmacandrasya bhaktyā ca nityam.
paṭhansantataṃ cintayansvāntaraṅgē
sa ēva svayaṃ rāmacandra: sa dhanya: ..29..

சிறந்ததும், வேதங்களின் ஸாரமாக உள்ளதும், புஜங்கப்ரயாதம் என்கிற விருத்தத்தில் அமைந்ததுமான இந்த ராமசந்திரனின் ஸ்தோத்திரத்தை, தினமும் பக்தியோடும் மகிழ்ச்சியோடும் படித்துக்கொண்டு, எப்பொழுதும் தன் மனதில் தியானித்துக்கொண்டு இருப்பவன் தானே ராமசந்திரனாக ஆகி விடுகிறான். அவனே பாக்கியசாலி.

This hymn set to Bhujanga prayata metre is the supreme adoration of Sri Rama and the essence of all scriptures. Whoever always recites it with devotion and joy and meditates upon it (its import), becomes Sri Rama Himself and is indeed the blessed one.

भुजङ्गप्रयातम् - (this stotra) in the bhujanga prayata metre | परम् - supreme | वेदसारम् - the essence of the Vedas (scriptures) | मुदा - happy | रामचन्द्रस्य - of Sri Rama | भक्त्या - with devotion | च - and नित्यम् - always | पठन् - chanting | सन्ततम् - always (continuously) | चिन्तयन् - thinking | स्वान्तरङ्गे - in one's own mind | सः - he | एव - only | स्वयम् - himself (becomes) | रामचन्द्रः - Lord Ramachandra | सः - he | धन्यः - is blessed

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

Lord Siva

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

शिव भुजङ्गम्
Siva Bhujangam

गलद्दानगण्डं मिलद्भृङ्गषण्डं
चलच्चारुशुण्डं जगत्राणशौण्डम् ।
कनद्दन्तकाण्डं विपद्भङ्गचण्डं
शिवप्रेमपिण्डं भजे वक्रतुण्डम् ॥१॥

கலத்தாநகண்டம் மிலத்ப்ருங்கஷண்டம்
சலச்சாருஶுண்டம் ஜகத்ராணஶௌண்டம் .
கநத்தந்தகாண்டம் விபத்பங்கசண்டம்
ஶிவப்ரேமபிண்டம் பஜே வக்ரதுண்டம் ||1||

galaddānagaṇḍaṃ miladbhṛṅgaṣaṇḍaṃ
calaccāruśuṇḍaṃ jagatrāṇaśauṇḍam .
kanaddantakāṇḍaṃ vipadbhaṅgacaṇḍaṃ
śivaprēmapiṇḍaṃ bhajē vakratuṇḍam ..1..

கருவண்டுகளின் கூட்டம் மொய்த்திடும் மதஜலம் வழியும் நெற்றியும், எழிலுடன் அசையும் தும்பிக்கையும், உலகைக் காப்பாற்றும் ஆற்றலும், பளபளக்கும் தந்தங்களும், இன்னல்களை அறவே களைவதில் துடிப்பும், சிவபெருமானின் அன்பின் உருவமும் ஆன வக்ரதுண்டரை வணங்குகிறேன்.

I worship the One with a curved trunk (Lord Ganesa), whose temple, with rut running down, is swarmed by hordes of black bees, who has a swaying beautiful trunk and shining tusks, is the repository of the love of Lord Siva, is an adept in removing obstacles and is capable of protecting the entire universe.

गलद्दानगण्डम् - one possessed of temple with rut running down | मिलद्भृङ्गषण्डम् - hordes of black bees swarming | चलत् - swaying | चारुशुण्डम् - beautiful trunk | जगत्राणशौण्डम् - capable of protecting the entire universe | कनद्दन्तकाण्डम् - shining tusks | विपद्भङ्गचण्डम् - adept in pulverising obstacles | शिवप्रेमपिण्डम् - the one who is the repository of the love of Lord Siva | भजे - I worship | वक्रतुण्डम् - the one with a curved trunk (Lord Ganesa)

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

अनाद्यन्तमाद्यं परं तत्वमर्थं
चिदाकारमेकं तुरीयं त्वमेयम् ।
हरिब्रह्ममृग्यं परब्रह्मरूपं
मनोवागतीतं महः शैवमीडे ॥ २ ॥

அநாத்யந்தமாத்யம் பரம் தத்வமர்தம்
சிதாகாரமேகம் துரீயம் த்வமேயம் .
ஹரிப்ரஹ்மம்ருக்யம் பரப்ரஹ்மரூபம்
மநோவாகதீதம் மஹ: ஶைவமீடே ॥ 2 ॥

anādyantamādyaṃ paraṃ tatvamarthaṃ
cidākāramēkaṃ turīyaṃ tvamēyam .
haribrahmamṛgyaṃ parabrahmarūpaṃ
manōvāgatītaṃ mahaḥ śaivamīḍē .. 2 ..

ஆதியும் அந்தமும் இல்லாதவரும், எல்லாவற்றிற்கும் முதன்மையானவரும், பரமதத்துவத்தின் பொருளானவரும், ஞானவடிவானவரும், ஒன்றானவரும், விழிப்பு, கனவு, துயில் முதலிய நிலைகளுக்கப்பால் துரீயமாக இருப்பவரும், அளவில்லா சக்தி படைத்தவரும், ஹரி, பிரம்மா முதலியவர்களால் தேடப்படுபவரும், பரப்ரம்மமாய் விளங்குபவரும், மனதிற்கும், வாக்கிற்கும் அப்பாற்பட்டவருமான சிவபெரும் ஜோதியை துதிக்கிறேன்.

I worship that principle Siva, which is one without beginning or end, the import of the supreme principle in the form of consciousness, the one and only (entity), beyond the three states of flux (jagrat- wakefulness, svapna-dream and sushupti-deep slumber), one of illimitable prowess, sought by Hari (Vishnu) and Brahma and which is in the form of the supreme and beyond thought or word.

अनाद्यन्तम् - One without beginning or end | आद्यम् - the primordial one | परम् - supreme | तत्वमर्थम् - import of the principle | चिदाकारम् - in the form of consciousness | एकम् - one (and one only) | तुरीयम् - beyond the three states (jagrat-wakefulness, svapna- dream and sushupti - deep sleep) of flux | त्वमेयम् - of illimitable prowess | हरिब्रह्ममृग्यम् - sought by Hari (Vishnu) and Brahma | परब्रह्मरूपम् - of the form of the supreme | मनोवागतीतम् - beyond thought or word | महःशैवम् - that great principle Siva | ईडे – (I) worship

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

स्वशक्त्यादिशक्त्यन्तसिंहासनस्थं
मनोहारिसर्वाङ्गरत्नोरुभूषम् ।
जटाहीन्दुगङ्गास्थिशम्याकमौलिं
पराशक्तिमित्रं नुमः पञ्चवक्त्रम् ॥३॥

ஸ்வஶக்த்யாதிஶக்த்யந்தஸிம்ஹாஸநஸ்தம்
மநோஹாரிஸர்வாங்கரத்நோருபூஷம் .
ஜடாஹீந்துகங்காஸ்திஶம்யாகமௌலிம்
பராஶக்திமித்ரம் நும: பஞ்சவக்த்ரம் ||3||

svaśaktyādiśaktyantasiṃhāsanasthaṃ
manōhārisarvāṅgaratnōrubhūṣam .
jaṭāhīndugaṅgāsthiśamyākamauliṃ
parāśaktimitraṃ numaḥ pañcavaktram ..3..

தன் சக்தியான ஆதிசக்தியின் பக்கத்தில் சிம்மாசனத்தில் அமர்ந்திருப்பவரும், மனதைக்கொள்ளைக்கொள்ளும் எழிலுடன் கூடிய எல்லா அங்கங்களிலும் ரத்தின மயமான ஆபரணங்களை அணிந்திருப்பவரும், ஜடை, ஸர்ப்பம், சந்திரன், கங்கை, எலும்பு, சம்யாகம் (a wooden stick, a kind of cymbal) முதலியவைகளை தலையில் தாங்கியிருப்பவரும், பராசக்தியின் அன்புக்கு உகந்தவருமான ஐந்துமுகத்தானை வணங்குகிறேன்.

I salute the One with five faces, seated on the throne by the side of His consort Adisakti, which verily is His power, whose every limb is delectable to the mind and who stands bejewelled, with matted hair, snake, the crescent moon, the Ganges, bones and the stick named samyaka (a kind of cymbal) on His head and who is the beloved of parasakti (Parvati).

Note: That Adisakti is the power of the Lord is explicitly stated by Sankara in the opening verse of the Soundarya Lahari.

स्वशक्त्यादिशक्त्यन्तसिंहासनस्थम् - seated on the throne by the side of His consort (Adi Shakti) which verily is His power | मनोहारिसर्वाङ्ग - every limb (of the Lord) delectable to the mind | रत्नोरुभूषम् - bedecked with diamonds | जटाहीन्दुगङ्गास्थिशम्याकमौलिम् - with matted hair, snake, the crescent moon, the Ganges, bones and the stick known as samyaka on the head | पराशक्तिमित्रम् - beloved of parasakti (Parvati) | नुमः - (we) salute | पञ्चवक्त्रम् - the five-faced (sadyojatam, aghoram, vamadevam, ishaanam and tatpurusham)

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

शिवेशानतत्पूरुषाघोर वामा-
दिभिः पञ्चभिर्हृन्मुखैः षड्भिरङ्गैः ।
अनौपम्यषट्त्रिंशतं तत्वविद्या -
मतीतं परं त्वां कथं वेत्ति को वा ॥४॥

ஶிவேஶானதத்பூருஷாகோர வாமா-
திபி: பஞ்சபிர்ஹ்ருந்முகை: ஷட்பிரங்கை: .
அநௌபம்யஷட்த்ரிம்ஶதம் தத்வவித்யா -
மதீதம் பரம் த்வாம் கதம் வேத்தி கோ வா ||4||

śivēśānatatpūruṣāghōra vāmā-
dibhi: pañcabhirhṛnmukhai: ṣaḍbhiraṅgai: .
anaupamyaṣaṭtriṃśataṃ tatvavidyā -
matītaṃ paraṃ tvāṃ kathaṃ vētti kō vā ..4..

சிவஸ்வரூபத்தை ஹ்ருதயமாகவும், ஈசான, தத்புருஷ, அகோர, வாமதேவ, ஸத்யோஜாத முதலிய ஐந்து முகங்களும், ஆறு அங்கங்களும் கொண்ட இணையற்றவரும், முப்பத்தாறு தத்துவங்களுக்கு அப்பாற்பட்டவரும், பரம்பொருளுமான தங்களை யார் எப்படி அறிய முடியும்?

O Lord Siva! You have the five faces Isana, tatpurusha, Aghora, Vama and Satyojata, six limbs, thirty-six principles without parallel and You are beyond the pale of knowledge . Who indeed can know Your real nature?*

शिव - Lord Siva | ईशान - Isana | तत्पूरुष - tatpurusha | अघोर - aghora | वाम - vama | आदिभिः - and the other (sadyojatam) | पञ्चभिः - five | हृन्मुखैः - faces | षड्भिरङ्गैः - six limbs | अनौपम्यषट्त्रिंशतम् - incomparable thirty- six (principles) | तत्वविद्यामतीतम् - beyond the pale of knowledge | परम् - supreme | त्वाम् - you | कथम् - how | वेत्ति - can know | को - who | वा - indeed!

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

प्रवालप्रवाहप्रभाशोणमर्धं
मरुत्वन्मणिश्रीमहःश्याममर्धम् ।
गुणस्यूतमेतद्वपुः शैवमन्तः
स्मरामि स्मरापत्तिसंपत्तिहेतुम् ॥५॥

ப்ரவாலப்ரவாஹப்ரபாஶோணமர்தம்
மருத்வந்மணிஶ்ரீமஹ:ஶ்யாமமர்தம் .
குணஸ்யூதமேதத்வபு: ஶைவமந்த:
ஸ்மராமி ஸ்மராபத்திஸம்பத்திஹேதும் ||5||

pravālapravāhaprabhāśōṇamardhaṃ
marutvanmaṇiśrīmahaḥśyāmamardham .
guṇasyūtamētadvapu: śaivamantaḥ
smarāmi smarāpattisaṃpattihētum ..5..

பவழம் போல் சிவப்பான ஒரு பாதியும், இந்திர நீலமணி போல் கருநீலமான மற்றொரு பாதியுடன் கூடிய, குணமென்ற கயிறால் இணைக்கப்பட்ட சிவஸ்வரூபத்தை காமவிகாரம் அழியவும், சௌபாக்கியங்களை அடையும் பொருட்டும் தியானிக்கிறேன்.

I inwardly meditate upon the form of Siva for getting rid of the pitfall caused by Manmatha and to gain prosperity. His body is of beautiful red complexion in one half resembling the coral (being that of goddess Parvati), azure in colour like the Indranila gem in the other (being that of Lord Siva) and is bound by the rope of auspicious qualities.*

प्रवालप्रवाहप्रभाशोणम् - Your body which is of beautiful red complexion in one half (being that of Parvati) resembling the coral | अर्धम् - half | मरुत्वन्मणि - the blue coloured gem known as Indra nila श्री - auspicious | महःश्याममर्धम् - the other half of the body (being that of Lord Siva) of a delectable bluish hue | गुणस्यूतमेतद्वपुः - His body being bound by a rope in the form of auspicious qualities | शैवम् - relating to Siva | अन्तः - within (in the mind) | स्मरामि - meditate upon | स्मरापत्तिसंपत्तिहेतुम् - for getting rid of the pitfall caused by Manmatha and to gain prosperity

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

स्वसेवासमायातदेवासुरेन्द्रा -
नमन्मौलि मन्दारमालाभिषक्तम् ।
नमस्यामि शंभो पदाम्भोरुहं ते
भवाम्भोधिपोतं भवानी विभाव्यम् ॥६॥

ஸ்வஸேவாஸமாயாததேவாஸுரேந்த்ரா -
நமந்மௌலி மந்தாரமாலாபிஷக்தம் .
நமஸ்யாமி ஶம்போ பதாம்போருஹம் தே
பவாம்போதிபோதம் பவாநீ விபாவ்யம் ||6||

svasēvāsamāyātadēvāsurēndrā -
namanmauli mandāramālābhiṣaktam .
namasyāmi śaṃbhō padāṃbhōruhaṃ tē
bhavāmbhōdhipōtaṃ bhavānī vibhāvyam ..6..

ஹே சம்போ! தங்களை ஸேவிக்க வந்த தேவாஸுரர்கள் நமஸ்கரித்ததால் அவர்கள் தலையில் உள்ள மந்தாரமாலைகளால் அர்ச்சிக்கப்பட்ட, சம்சாரக் கடலைக் கடக்க படகு போன்ற, பவானியால் பூஜிக்கப்பட்ட தங்களது திருவடித்தாமரைகளை நமஸ்கரிக்கிறேன்.

O! Sambho! You have been worshipped with the garlands of mandara flowers worn on their heads by the chiefs among gods and demons. You, the boat to cross the ocean of samsara (cyclic existence of the soul) and served by goddess Bhavani, I bow down to Your lotus feet in reverence.

स्वसेवासमायात - having come to serve You | देवासुरेन्द्राः - the chiefs among gods and demons | नमत् - for paying obeisance | मौलि - head | मन्दारमालाभिषक्तम् - offering of garlands of mandara flowers | नमस्यामि - (I) bow down | शंभो - O! Shambho!(source of bliss) | पदाम्भोरुहम् - lotus feet | ते - Your | भवाम्भोधिपोतम् - the boat to cross the bhava sagara (the ocean of cyclic existence) | भवानी - Goddess Bhavani | विभाव्यम् - served by

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

जगन्नाथ मन्नाथ गौरीसनाथ
प्रपन्नानुकम्पिन्विपन्नार्तिहारिन् ।
महः स्तोममूर्ते समस्तैकबन्धो
नमस्ते नमस्ते पुनस्ते नमोऽस्तु ॥७॥

ஜகந்நாத மந்நாத கௌரீஸநாத
ப்ரபந்நாநுகம்பிந்விபந்நார்திஹாரிந் .
மஹ: ஸ்தோமமூர்தே ஸமஸ்தைகபந்தோ
நமஸ்தே நமஸ்தே புநஸ்தே நமோஅஸ்து ||7||

jagannātha mannātha gaurīsanātha
prapannānukampinvipannārtihārin .
mahaḥ stōmamūrtē samastaikabandhō
namastē namastē punastē namōastu ..7..

உலகங்களுக்கெல்லாம் நாதனே! என்னைக்காப்பவனே! கௌரீ மணாளனே! தங்களைச் சரணமடைந்தோரிடம் அருள் பாலிப்பவனே! துன்புற்றோர் இன்னல்களை நீக்குபவனே! ஜ்யோதி ஸ்வரூபமானவனே! யாவருக்கும் ஒரே பந்துவானவனே! தங்களுக்கு நமஸ்காரம். மீண்டும் மீண்டும் நமஸ்காரம்.

O! The Lord of all the worlds! My protector! The consort of Gauri! One who blesses those who take refuge in You! Remover of all the sufferings of Your devotees! Of the form of great effulgence! Relative of all! My salutations to You, salutations to You again and again.

जगन्नाथ - Lord of all the worlds | मन्नाथ - my lord | गौरीसनाथ - consort of Gauri | प्रपन्नानुकम्पिन् - compassionate to those who supplicate | विपन्नार्तिहारिन् - removal of all the sufferings of the devotees महः - great (effulgence) | स्तोममूर्ते - effulgent one | समस्त - all | एक - one (and only) | बन्धो - Relative! | नमः - (I) bow down | ते - to You | नमः - salutations | ते - to You | पुनः - again | ते - to You | नमः - (I) bow down |अस्तु - be it

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

विरूपाक्ष विश्वेश विश्वादिदेव
त्रयीमूल शंभो शिव त्र्यम्बक त्वम् ।
प्रसीद स्मर त्राहि पश्यावमुक्त्यै
क्षमां प्राप्नुहि त्र्यक्ष मां रक्ष मोदात् ॥८॥

விரூபாக்ஷ விஶ்வேஶ விஶ்வாதிதேவ
த்ரயீமூல ஶம்போ ஶிவ த்ர்யம்பக த்வம் .
ப்ரஸீத ஸ்மர த்ராஹி பஶ்யாவமுக்த்யை
க்ஷமாம் ப்ராப்நுஹி த்ர்யக்ஷ மாம் ரக்ஷ மோதாத் ||8||

virūpākṣa viśvēśa viśvādidēva
trayīmūla śaṃbho śiva tryambaka tvam .
prasīda smara trāhi paśyāvamuktyai
kṣamāṃ prāpnuhi tryakṣa māṃ rakṣa mōdāt ..8..

விரூபாக்ஷா, விச்வேசா, விச்வத்தின் ஆதிதேவனே, வேதங்களுக்கு மூலமானவனே, சம்போ, சிவனே, த்ரயம்பகனே, என்பால் அருள் புரிவீராக. என்னை நினைத்து காப்பாற்றுவீராக. என் குற்றங்களை மன்னித்து மோக்ஷத்தை அளிப்பீராக. முக்கண்ணனே! மகிழ்ச்சியுடன் என்னை காப்பாற்றுவீராக.

O! One with asymmetrical eyes! Controller of the universe! The primordial god of the universe! The source of all scriptures! Sambho! Siva! The three-eyed! Remembering me, may You shower Your grace upon me, pardoning my misdeeds. May You lead me to liberation, with pleasure.

विरूपाक्ष - asymmetrical eyes (three- eyed) | विश्वेश - controller of the universe | विश्वादिदेव - the primordial god of the universe | त्रयीमूल - source of all scriptures (Brahma Sutra - "sastrayonitvat") शंभो - O! Shambho! (source of bliss) | शिव - O! Siva! (auspicious) | त्र्यम्बक - the three-eyed | त्वम् - You | प्रसीद - may You shower Your grace | स्मर - remember (me) | त्राहि - protect (me) | पश्यावमुक्त्यै - for granting me liberation | क्षमाम् - (tolerance) forgiveness (of my misdeeds) | प्राप्नुहि - attain the state | त्र्यक्ष - three-eyed | माम् - me | रक्ष - protect मोदात् - with pleasure

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

महादेव देवेश देवादिदेव
स्मरारे पुरारे यमारे हरेति ।
ब्रुवाणः स्मरिष्यामि भक्त्या भवन्तं
ततो मे दयाशील देव प्रसीद ॥९॥

மஹாதேவ தேவேஶ தேவாதிதேவ
ஸ்மராரே புராரே யமாரே ஹரேதி .
ப்ருவாண꞉ ஸ்மரிஷ்யாமி பக்த்யா பவந்தம்
ததோ மே தயாஶீல தேவ ப்ரஸீத ||9||

mahādēva dēvēśa dēvādidēva
smarārē purārē yamārē harēti .
bruvāṇaḥ smariṣyāmi bhaktyā bhavantaṃ
tatō mē dayāśīla dēva prasīda ..9..

மஹாதேவ, தேவேச, தேவாதிதேவ, காமனை எரித்தவனே, திரிபுரங்களையும் எரித்தவனே, யமனை ஒடுக்கினவனே, ஹரனே என்று பக்தியுடன் உம்மை போற்றி தியானம் செய்வேன். ஆதலால் தயாளனான தாங்கள் என்பால் அருள வேண்டும்.

I shall meditate on You with devotion, uttering Your names as O! Supreme Lord! The controller of gods! The first and foremost of all gods! The enemy of Cupid! The destroyer of the Tripuras! The enemy of the god of death! Hara! O! One whose nature is compassion! May You shower Your grace upon me.

महादेव - O! Supreme Lord! | देवेश - The controller of all gods! | देवादिदेव - The first and foremost of all gods! | स्मरारे - The enemy of Cupid! | पुरारे - The destroyer of the Tripuras!(The three cities of gold, silver and iron, while flying about and causing havoc were destroyed by Lord Siva) | यमारे - The enemy of the god of death (Markandeya episode) | हर - Hara! (remover of ajnana) | इति - thus | ब्रुवाणः - chanting | स्मरिष्यामि - (I) shall meditate | भक्त्या - with devotion | भवन्तम् - You | ततः - then मे - my | दयाशील - O! One whose nature is compassion! | देव - O! Lord! | प्रसीद - may You shower Your grace

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

त्वदन्यः शरण्यः प्रपन्नस्य नेति
प्रसीद स्मरन्नेव हन्यास्तु दैन्यम् ।
न चेत्ते भवेद्भक्तवात्सल्यहानिः
ततो मे दयालो सदा संनिधेहि ॥१०॥

த்வதந்ய: ஶரண்ய: ப்ரபந்நஸ்ய நேதி
ப்ரஸீத ஸ்மரந்நேவ ஹந்யாஸ்து தைந்யம் .
ந சேத்தே பவேத்பக்தவாத்ஸல்யஹாநி:
ததோ மே தயாலோ ஸதா ஸம்நிதேஹி ||10||

tvadanyaḥ śaraṇyaḥ prapannasya nēti
prasīda smarannēva hanyāstu dainyam .
na cēttē bhavēdbhaktavātsalyahāni:
tatō mē dayālō sadā saṃnidhēhi ..10..

தங்களை சரணடைந்தவர்களுக்கு வேறு துணை இல்லை என்று எண்ணி எனது வேதனையைப் போக்கி என்பால் அருள் புரிவீராக. அப்படி அருள் செய்யாவிடில், பக்தர்களிடம் அன்புள்ளவன் என்ற தங்கள் பெயருக்கு கேடு வருமே? அதனால் தயாளனே, என் முன்பு எப்பொழுதும் தோன்றுவீராக.

For those who take refuge in you, there is no way out other than you. Seeing my pitiable state, may you annihilate it by showering your grace upon me. Otherwise, it will cause damage to your avowed quality of affection towards your devotees. Also, O! Compassionate one! May you always present yourself in front of me.*

त्वत् - Your | अन्यः - apart | शरण्यः - refuge | प्रपन्नस्य - for the supplicant | न - not there | इति - thus | प्रसीद - May You bestow Your grace | स्मरन् - meditating | एव - by itself | हन्याः - may You destroy | तु - indeed | दैन्यम् - the pitiable | न चेत् - if not | ते - Your | भवेत् - will be(come) | भक्तवात्सल्यहानिः - damage to your quality of affection to your devotees | ततः - then | मे - my | दयालो - O! Compassionate One! | सदा - always | संनिधेहि - be in front of me

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

अयं दानकालस्त्वहं दानपात्रं
भवानेव दाता त्वदन्यं न याचे ।
भवद्भक्तिमेव स्थिरां देहि मह्यम्
कृपाशील शंभो कृतार्थोऽस्मि तस्मात् ॥११॥

அயம் தாநகாலஸ்த்வஹம் தாநபாத்ரம்
பவாநேவ தாதா த்வதந்யம் ந யாசே .
பவத்பக்திமேவ ஸ்திராம் தேஹி மஹ்யம்
க்ருபாஶீல ஶம்போ க்ருதார்தோऽஸ்மி தஸ்மாத் ||11||

ayaṃ dānakālastvahaṃ dānapātraṃ
bhavānēva dātā tvadanyaṃ na yācē .
bhavadbhaktimēva sthirāṃ dēhi mahyam
kṛpāśīla śaṃbhō kṛtārthōasmi tasmāt ..11..

இதுவே அருளை வழங்க தகுந்த தருணம். நானே அருளை ஏற்கத் தகுதியுள்ளவன். தாங்களே கொடைவள்ளல். தங்களையன்றி வேறு எவரிடமும் வேண்ட மாட்டேன். தங்கள்பால் ஸ்திரமான பக்தியை மட்டும் எனக்கு தருவீராக. கருணையுள்ளவரே, சம்போ, அதனால் நான் க்ருதார்த்தனாவேன்.

This is the most opportune moment for showering Your grace upon me. You are the sole benefactor and I am the beneficiary. I will not resort to anyone else. O Shambho! You are the one whose nature is compassion. Bless me with unswerving devotion to You. Thereby, I shall remain with my task fulfilled.

अयम् - this | दानकालः - (appropriate) time for making gift (bestowing grace) | तु - indeed | अहम् - I | दानपात्रम् - the recipient (of gift - grace) | भवान् - You | एव - verily | दाता - giver | त्वत् - other than You | अन्यम् - another | न - not | याचे - (I) seek or beseech | भवत् - Your (in You) | भक्तिम् - devotion | एव -only | स्थिराम् - unswerving | देहि - give | मह्यम् - mine, my | कृपाशील - One whose nature is compassion! | शंभो - O! Shambho! | कृतार्थः - having completed the task | अस्मि - (I) am | तस्मात् - thereby

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

पशुं वेत्सि चेन्मां तमेवाधिरूढः
कलङ्कीति वा मूर्ध्नि धत्से तमेव ।
द्विजिह्वः पुनः सोऽपि ते कण्ठभूषा
त्वदङ्गीकृताः शर्व सर्वेऽपि धन्याः ॥१२॥

பஶும் வேத்ஸி சேந்மாம் தமேவாதிரூட:
கலங்கீதி வா மூர்த்நி தத்ஸே தமேவ .
த்விஜிஹ்வ: புந: ஸோஅபி தே கண்டபூஷா
த்வதங்கீக்ருதா: ஶர்வ ஸர்வேஅபி தந்யா: ||12||

paśuṃ vētsi cēnmāṃ tamēvādhirūḍhaḥ
kalaṅkīti vā mūrdhni dhatsē tamēva .
dvijihvaḥ punaḥ sōapi tē kaṇṭhabhūṣā
tvadaṅgīkṛtā: śarva sarvēapi dhanyā: ..12..

என்னை பசு என்று கருதினால் அதன்மீது தானே அமர்ந்திருக்கிறீர்கள். களங்கம் உள்ளவன் என்றால் அவனைத்தானே தலையில் வைத்திருக்கிறீர்கள். நாவிரண்டு உள்ளவன் என்று கருதினால் அவனும் தானே தங்கள் கழுத்திற்கு ஆபரணமாக இருக்கிறான். ஹே சர்வ! தங்களால் ஏற்கப்பட்டதால் அவர்களெல்லாம் மேன்மை பெற்றவரே.

If you consider me as a bovine (unillumined), it is on it (bull) that you are seated. If I am thought of as one with taint, you are wearing on your head the moon, which has black spots on its surface. Again, if you consider that I am double-tongued (insincere), your ornament is a serpent around Your neck. O Sharva! All these, having been accepted by You, are indeed fortunate.*

पशुम् - ignorant (of the lower order of creation) | वेत्सि - (you) consider | चेत् - if | माम् - me | तम् - him | एव - alone | अधिरूढः - having mounted | कलङ्कि - having taint (moon with the dark patch) | इति - thus | वा - or | मूर्ध्नि - on the head | धत्से - wear | तम् - him | एव - alone | द्विजिह्वः - having tongue split into two (snake) | पुनः - again | सः - he | अपि - also | ते - they | कण्ठभूषा - ornament around the neck | त्वत् - Your | अङ्गीकृताः - approved | शर्व - O! Sharva! (derived from "shara" (arrow), and hence destroyer) | सर्वे - all | अपि -also | धन्याः - the fortunate

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

न शक्नोमि कर्तुं परद्रोहलेशं ।
कथं प्रीयसे त्वं न जाने गिरीश ।
तथा हि प्रसन्नोऽसि कस्यापि कान्ता -
सुतद्रोहिणो वा पितृद्रोहिणो वा ॥१३॥

ந ஶக்நோமி கர்தும் பரத்ரோஹலேஶம் .
கதம் ப்ரீயஸே த்வம் ந ஜாநே கிரீஶ .
ததா ஹி ப்ரஸந்நோஅஸி கஸ்யாபி காந்தா –
ஸுதத்ரோஹிணோ வா பித்ருத்ரோஹிணோ வா ||13||

na śaknōmi kartuṃ paradrōhalēśaṃ .
kathaṃ prīyasē tvaṃ na jānē girīśa .
tathā hi prasannōasi kasyāpi kāntā -
sutadrōhiṇō vā pitṛdrōhiṇō vā ..13..

என்னால் சிறிதும் பிறருக்கு தீங்கு செய்ய முடியாது. கிரீச! தாங்கள் எப்படி மகிழ்வீர்கள் என்று தெரியவில்லை. அப்படி இருக்க மனைவிக்கும், மகனுக்கும், தந்தைக்கும் துரோகம் செய்தவர்களிடம் எப்படி மகிழ்ச்சி அடைந்தீர்?

It is not in my nature to cause the slightest harm to others. O Lord of Mountain! (Kailash). How (then) are you pleased with someone who has tormented his wife, son or parents?

Note: Sankara, apparently, alludes to the episodes of Harishchandra and Prahlada.

न - not | शक्नोमि - able (capable) | कर्तुम् - to do | परद्रोहलेशम् - not even the slightest harm to others | कथम् - how | प्रीयसे – are pleased | त्वम् - You | न - not | जाने - (I) know | गिरीश – O! Lord of mountain! | तथा – in the same way | हि -verily | प्रसन्नः – pleased | असि - (You) are | कस्य - someone's | अपि - also | कान्तासुतद्रोहिणः - one who torments his wife and children | वा - or | पितृद्रोहिणः - tormenter of parents | वा - or

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

स्तुतिं ध्यानमर्चां यथावद्विधातुं
भजन्नप्यजानन्महेशावलम्बे ।
त्रसन्तं सुतं त्रातुमग्रे मृकण्डो -
र्यमप्राणनिर्वापणं त्वत्पदाब्जम् ॥१४॥

ஸ்துதிம் த்யாநமர்சாம் யதாவத்விதாதும்
பஜந்நப்யஜாநந்மஹேஶாவலம்பே .
த்ரஸந்தம் ஸுதம் த்ராதுமக்ரே ம்ருகண்டோ –
ர்யமப்ராணநிர்வாபணம் த்வத்பதாப்ஜம் ||14||

stutiṃ dhyānamarcāṃ yathāvadvidhātuṃ
bhajannapyajānanmahēśāvalambē .
trasantaṃ sutaṃ trātumagrē mṛkaṇḍō -
ryamaprāṇanirvāpaṇaṃ tvatpadābjam ..14..

தங்களை ஸ்தோத்திரம் செய்வதற்கும், தியானிப்பதற்கும், முறைப்படி அர்ச்சிப்பதற்கும், பூஜை செய்வதற்கும் கூட தெரியாமல், ஹே மகேச! முன்பு ம்ருகண்டு முனிவரின் பயந்து கலவரப்பட்ட புதல்வனைக் காக்க யமனின் உயிரை மாய்த்த தங்கள் திருவடித் தாமரையை சரணடைந்தேன்.

O! Greatest of gods! I am ignorant of the procedure for serving you through singing Your glory, for meditating upon You or worshipping You. I totally depend on Your lotus feet (for liberation), which protected the son of Mrikandu, who was in front of You and was trembling with fear at the sight of Lord Yama, who had come to take away his life.*

स्तुतिम् - glory (praise) | ध्यानम् - meditation | अर्चाम् - worship | यथावत् - as laid down (as it should be) | विधातुम् - to perform (to do) | भजन् - serving (praying) | अपि - even though | अजानन् - without knowing | महेश - O! Greatest of gods! | अवलम्बे - (I) depend (on You) | त्रसन्तम् - trembling | सुतम् - son | त्रातुम् - to protect | अग्रे - in front | मृकण्डोः - of Mrikandu (Markandeya) | यमप्राणनिर्वापणम् - the effort of the lord of death to take away (Markandeya's) life | त्वत् - your | पदाब्जम् - lotus feet

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

शिरोदृष्टि हृद्रोग शूलप्रमेह
ज्वरार्शोजरा यक्ष्म हिक्काविषार्तान् ।
त्वमाद्यो भिषग्भेषजं भस्मशंभो
त्वमुल्लाघयास्मान्वपुर्लाघवाय ॥१५॥

ஶிரோத்ருஷ்டி ஹ்ருத்ரோக ஶூலப்ரமேஹ
ஜ்வரார்ஷோஜரா யக்ஷ்ம ஹிக்காவிஷார்தாந் .
த்வமாத்யோ பிஷக்பேஷஜம் பஸ்மஶம்போ
த்வமுல்லாகயாஸ்மாந்வபுர்லாகவாய ||15||

śirōdṛṣṭi hṛdrōga śūlapramēha
jvarārśōjarā yakṣma hikkāviṣārtān .
tvamādyō bhiṣagbhēṣajaṃ bhasmaśaṃbhō
tvamullāghayāsmānvapurlāghavāya ..15..

சிரசு, கண்கள், இதயம் முதலியவற்றின் நோய்களையும், மலமூத்ராசயங்களின் நோய்களையும், ஜ்வரம், மூப்பு, காசம், விக்கல் முதலிய வியாதிகளையும் தீர்க்க தாங்கள் ஒருவரே மருத்துவர். தங்கள் திருநீறே மருந்து. ஹே சம்போ! எங்கள் சரீரங்கள் ஆரோக்கியமாக லாகவத்துடன் இருக்க தாங்கள் காப்பாற்றுவீராக.

O! Shambho! You are the first and foremost physician (in the universe) and the (sacred) ash is the medicine for diseases relating to head, eyes, heart, lungs, stomach and excretory organs and also diseases like diabetes, tuberculosis, fever, hiccups, diseases arising out of toxins and old age. May you deign to lift us up and help us maintain our physical bodies in good state with suppleness of limbs.

Note: The physical health is not for worldly enjoyment but follows the dictum 'shariram adhyam khalu dharma sadhanam'. A similar prayer of bhattapada is found in the narayaneeyam also.

शिरः - head | दृष्टि - eyes (sight) | हृद्रोग - heart ailments | शूल - stomach ache | प्रमेहः - diabetes | ज्वरः - fever | अर्शः - piles | जरा – old age | यक्ष्म - tuberculosis | हिक्काविषार्तान् - hiccups and diseases due to toxins | त्वम् - you | आद्यः - first and foremost | भिषक् - physician | भेषजम् - medicine | भस्म - (sacred) ash | शंभो – Lord Siva (O! Shambho!) | त्वम् - You | उल्लाघय - lift up (maintain or uplift) अस्मान् - Our | वपुः - Body | लाघवाय – delicate (with supple limbs) to keep in good health

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

दरिद्रोऽस्म्यभद्रोऽस्मि भग्नोऽस्मि दूये
विषण्णोऽस्मि सन्नोऽस्मि खिन्नोऽस्मि चाहम् ।
भवान्प्राणिनामन्तरात्मासि शंभो
ममाधिं न वेत्सि प्रभो रक्ष मां त्वम् ॥१६॥

தரித்ரோஅஸ்ம்யபத்ரோऽஸ்மி பக்நோऽஸ்மி தூயே
விஷண்ணோऽஸ்மி ஸந்நோஅஸ்மி கிந்நோஅஸ்மி சாஹம் .
பவாந்ப்ராணிநாமந்தராத்மாஸி ஶம்போ
மமாதிம் ந வேத்ஸி ப்ரபோ ரக்ஷ மாம் த்வம் ||16||

daridrōasmyabhadrōasmi bhagnōasmi dūyē
viṣaṇṇōasmi sannōasmi khinnōasmi cāham .
bhavānprāṇināmantarātmāsi śaṃbhō
mamādhiṃ na vētsi prabhō rakṣa māṃ tvam ..16..

நான் தரித்திரன், க்ஷேமத்தையிழந்தவன், மனமுடைந்தவன், சோகத்தால் வாடியவன், நொந்து துடிப்பவன். தாங்கள் பிராணிகளின் அந்தராத்மாவாக இருப்பவர். ஹே சம்போ! என் துன்பம் தெரியவில்லையா? பிரபோ! தாங்கள் என்னை காப்பாற்றுவீராக.

O! Shambhu! You are the indweller of all living beings. I am in a pathetic state, without protection (refuge), mentally shattered, saddened, in great suffering and in the state to be granted (Your grace). Don't you know my sufferings? May you be pleased to protect me.

दरिद्रः - pathetic state (miserable) | अस्मि - (I) am | अभद्रः - being without protection (refuge) अस्मि – (I) am | भग्नः - shattered (broken) | अस्मि - (I) am | दूये - (mentally) afflicted | विषण्णः - sad (sorrowful) | अस्मि – (I) am | सन्नः - to receive (Your grace) | अस्मि - (I) am | खिन्नः suffering (depressed) | अस्मि - (I) am | च - and | अहम् - I | भवान् - you | प्राणिनाम् - of all living beings | अन्तरात्मा - indweller | असि - are | शंभो – O! Shambho! | मम - my | आधिम् the suffering (mental affliction) | न - not | वेत्सि - know (realize) | प्रभो - O! Lord! | रक्ष - protect | माम् - me | त्वम् - You

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

त्वदक्ष्णोः कटाक्षः पतेत् त्र्यक्ष यत्र
क्षणं क्ष्मा च लक्ष्मीः स्वयं तं वृणाते ।
किरीटस्फुरच्चामरच्छत्रमाला -
कलाची गजक्षौम भूषाविशेषैः ॥१७॥

த்வதக்ஷ்ணோ: கடாக்ஷ: பதேத் த்ர்யக்ஷ யத்ர
க்ஷணம் க்ஷ்மா ச லக்ஷ்மீ: ஸ்வயம் தம் வ்ருணாதே .
கிரீடஸ்ஃப்யுரச்சாமரச்சத்ரமாலா -
கலாசீ கஜக்ஷௌம பூஷாவிஶேஷை: ||17||

tvadakṣṇō: kaṭākṣaḥ patēt tryakṣa yatra
kṣaṇaṃ kṣmā ca lakṣmī: svayaṃ taṃ vṛṇātē .
kirīṭasphyuraccāmaracchatramālā -
kalācī gajakṣauma bhūṣāviśēṣai: ..17..

முக்கண்ணனே! எவனிடம் தங்கள் கடைக்கண்பார்வை ஒரு க்ஷணம் பதிந்திடுமோ, அந்த க்ஷணமே அவனை பூதேவியும் லக்ஷ்மீதேவியும் நாடி வருவார்கள். கிரீடமும், ஒளிமிக்க சாமரங்களும், குடையும், மாலைகளும், யானைகளும், பட்டாடைகளும், ஆபரணங்களும் வந்தடையும்.

O! Three-eyed One! Wherever your glance falls (on one), instantly rushes there earth (all things), prosperity (all arts), shining crown – row of chowries, parasols, elephants, silken apparel -and ornaments of a high order (all insignia of regal stature), on their own accord.*

त्वत् - your | अक्ष्णोः - of the eyes | कटाक्षः - glance | पतेत् - if it falls | त्र्यक्ष – O! Three-eyed One! | यत्र – where(ver) | क्षणम् - moment | क्ष्मा – earth | च – and | लक्ष्मीः - prosperity | स्वयम् - on their own accord | तम् - him | वृणाते - choose | किरीट – crown | स्फुरत् - shining | चामरच्छत्रमाला - a row of shouries and parasols | कलाची - (symbolic of) all arts |गजक्षौम - elephants and silken apparel | भूषाविशेषैः - (decked in) superior ornaments

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

भवान्यै भवायापि मात्रे च पित्रे
मृडान्यै मृडायाप्यघघ्न्यै मखघ्ने ।
शिवाङ्ग्यै शिवाङ्गाय कुर्मः शिवायै
शिवायाम्बिकायै नमस्त्र्यम्बकाय ॥१८॥

பவாந்யை பவாயாபி மாத்ரே ச பித்ரே
ம்ருடாந்யை ம்ருடாயாப்யகக்ந்யை மகக்நே .
ஶிவாங்க்யை ஶிவாங்காய குர்ம: ஶிவாயை
ஶிவாயாம்பிகாயை நமஸ்த்ர்யம்பகாய ||18||

bhavānyai bhavāyāpi mātrē ca pitrē
mṛḍānyai mṛḍāyāpyaghaghnyai makhaghnē .
śivāṅgyai śivāṅgāya kurmaḥ śivāyai
śivāyāmbikāyai namastryambakāya ..18..

பவானிக்கும், பவனுக்கும், ஜகன்மாதாவிற்கும், ஜகத்பிதாவிற்கும், ம்ருடானிக்கும், ம்ருடனுக்கும், பாபங்களை போக்கடிப்பவருக்கும், தக்ஷனுடைய யாகத்தை அழித்தவருக்கும், சிவனுடைய உடலில் பாதி பெற்றவளுக்கும், பராசக்தியை பாதி உடலில் தரித்தவருக்கும், சிவசக்தியாய் விளங்கும் அம்பிகைக்கும், த்ரயம்பகருக்கும் நமஸ்காரம்.

I bow down in salutation to Bhavani and Bhava, the universal mother and the universal father, Mridani and Mrida, the one who destroys all sins and the one who destroyed the sacrifice (of Daksha Prajapati), the one who has gained one half of Lord Siva's body and the one who has goddess Parvati as one half of his body and to the goddess who is the driving force of Siva and to the three-eyed god Siva.*

भवान्यै – to goddess Bhavani | भवाय - to Bhava (Lord Siva) | अपि - also | मात्रे - to mother | च – and | पित्रे - to father | मृडान्यै – to Mridani (she who gives pleasure, i.e. Parvati) | मृडाय - to Mrida (one who gives pleasure, i.e. Lord Siva) | अपि - also | अघघ्न्यै - to the destroyer of sins | मखघ्ने - to the destroyer of sacrifice (of Daksha Prajapati) | शिवाङ्ग्यै - to the one who is the limb of Siva (Parvati - ardhanari concept) | शिवाङ्गाय - to the one who has Sivaa (parvati) as his limb, i.e. Lord Siva (ardhanari concept) | कुर्मः - (we) do | शिवायै - to goddess Sivaa (Parvati) | शिवायाम्बिकायै – to Ambika who is the shakti of Siva | नमः (I) bow down | त्र्यम्बकाय - the three-eyed one (Lord Siva)

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

भवद्गौरवं मल्लघुत्वं विदित्वा
प्रभो रक्ष कारुण्यदृष्ट्यानुगं माम् ।
शिवात्मानुभावस्तुतावक्षमोऽहं
स्वशक्त्या कृतं मेऽपराधं क्षमस्व ॥१९॥

பவத்கௌரவம் மல்லகுத்வம் விதித்வா
ப்ரபோ ரக்ஷ காருண்யத்ருஷ்ட்யாநுகம் மாம் .
ஶிவாத்மாநுபாவஸ்துதாவக்ஷமோஅஹம்
ஸ்வஶக்த்யா க்ருதம் மேஅபராதம் க்ஷமஸ்வ ||19||

bhavadgauravaṃ mallaghutvaṃ viditvā
prabhō rakṣa kāruṇyadṛṣṭyānugaṃ mām .
śivātmānubhāvastutāvakṣamōahaṃ
svaśaktyā kṛtaṃ mēaparādhaṃ kṣamasva ..19..

தங்கள் கௌரவத்தையும் என் சிறுமையையும் அறிந்து தங்களை நாடிய என்னை கருணாகடாக்ஷத்தினால் காப்பீராக. சிவாத்மானுபாவத்துடன் ஸ்தோத்திரம் செய்ய நான் சக்தியற்றவன் (முடியாதவன்). நான் செய்த தவறை தாங்களே மன்னிப்பீராக.

O! Lord! Knowing your exalted state and my own insignificance, may you protect me with your compassionate glance. I am unable to get into the mood of identity with Siva (i.e. You) and sing your praise (in that mood). According to my own ability, I have composed (this praise), which indiscretion, may you pardon. *

भवत् - your | गौरवम् - exalted state | मत् - my | लघुत्वम् - insignificance | विदित्वा – having known | प्रभो - O! Lord! | रक्ष – protect | कारुण्यदृष्ट्या - with (your) merciful glance | अनुगम् - one who follows You (devotee) (It could also mean: Your glance accompanied with mercy) | माम् - me | शिवात्मानुभावस्तुतौ - in singing (your) praise in the mood of identification with Siva | शिवात्मानुभावम् - The state of being Siva, the experience that I am Siva | स्तुतौ - in the eulogy | अक्षमः - incapable अहम् - I (am) |स्वशक्त्या - by my own ability | कृतम् - what was done | मे - my | अपराधम् - misdemeanour (indiscretion) | क्षमस्व - pardon me (May you) forgive

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

यदा कर्णरन्ध्रं व्रजेत्कालवाह -
द्विषत्कण्ठ घण्टाघणात्कारनादः।
वृषाधीशमारुह्य देवौपवाह्यं
तदा वत्स मा भैरिति प्रीणय त्वम् ॥२०॥

யதா கர்ணரந்த்ரம் வ்ரஜேத்காலவாஹ -
த்விஷத்கண்ட கண்டாகணாத்காரநாத: .
வ்ருஷாதீஶமாருஹ்ய தேவௌபவாஹ்யம்
ததா வத்ஸ மா பைரிதி ப்ரீணய த்வம் ||20||

yadā karṇarandhraṃ vrajētkālavāha -
dviṣatkaṇṭha ghaṇṭāghaṇātkāranādaḥ .
vṛṣādhīśamāruhya dēvaupavāhyaṃ
tadā vatsa mā bhairiti prīṇaya tvam ..20..

எப்பொழுது யமவாஹனமாகிய எருமையின் கழுத்தில் தொங்கும் மணியின் பயங்கரமான ஒலி என் செவியில் விழுகிறதோ, தாங்கள் அப்பொழுது, தங்கள் வாஹனமாகிய விருஷபத்தின் மேலமர்ந்து வந்து 'பயப்படாதே குழந்தாய்' என்று அன்புடன் மகிழ்விப்பீராக.

When the terrifying sounds of the bell tied round the neck of the vehicle (buffalo) of the enemy (Lord Yama) fall on my ears, O! Lord! having mounted the royal vehicle, the best of bulls, may you make me happy (rid of fear) saying "O! Child! Do not be afraid".

यदा - when | कर्णरन्ध्रम् - ear drum | व्रजेत् - reaches | कालवाहः - the vehicle (buffalo) of Lord Yama | द्विषत्कण्ठ – the neck of the enemy (Lord Yama) | घण्टाघणात्कारनादः - the terrifying sound of the bells वृषाधीशम् - the best of bulls | आरुह्य - having mounted | देव - O Lord | औपवाह्यम् - royal vehicle | तदा - then | वत्स – O! Child! (O! Dear one!) | मा - not | भैः - fear | इति - thus | प्रीणय – make me happy (rid of fear) | त्वम् - You

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

यदा दारुणाभाषणा भीषणा मे
भविष्यन्त्युपान्ते कृतान्तस्य दूताः ।
तदा मन्मनस्त्वत्पदाम्भोरुहस्थं
कथं निश्चलं स्यान्नमस्तेऽस्तु शंभो ॥२१॥

யதா தாருணாபாஷணா பீஷணா மே
பவிஷ்யந்த்யுபாந்தே க்ருதாந்தஸ்ய தூதா: .
ததா மந்மநஸ்த்வத்பதாம்போருஹஸ்தம்
கதம் நிஶ்சலம் ஸ்யாந்நமஸ்தேஅஸ்து ஶம்போ ||21||

yadā dāruṇābhāṣaṇā bhīṣaṇā mē
bhaviṣyantyupāntē kṛtāntasya dūtā: .
tadā manmanastvatpadāmbhōruhasthaṃ
kathaṃ niścalaṃ syānnamastēastu śaṃbhō ..21..

யமதூதர்கள் பயங்கரமான சப்தங்களுடன் என் அருகில் நெருங்கும்போது, தங்கள் திருவடித்தாமரையில் பதிந்திருக்கும் என் மனம் எப்படி அசையாமலிருக்கும்? ஹே சம்போ! உமக்கு நமஸ்காரம். (அப்பொழுது என் மனதை தங்கள் பாதகமலங்களில் அசையாமலிருக்க செய்ய வேண்டுகிறேன்.)

When the messengers of the Lord of death approach me and utter cruel words, with a threatening gesture, how is it possible that my mind will be riveted to Your lotus feet and will not waver? O! Shambho! My salutations to You.

Note: The import is that my devotion to you should be of such firm nature that whatever the circumstances, I should continue to be in that state.

यदा - when | दारुणाभाषणा - with cruel words | भीषणा - threatening | मे - my | भविष्यन्ति - come to pass उपान्ते - at the end (of my life) | कृतान्तस्य - of the Lord who brings about the end (Lord of death, Yama) | दूताः - messengers | तदा - then | मन्मनः - my mind | त्वत् - your | पदाम्भोरुहस्थम् - that which is rivetted to your lotus feet | कथम् - how | निश्चलम् - firm (steady) | स्यात् - be there | नमः - salutations ते - your | अस्तु - be it | शंभो - O! Shambho!

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

यदा दुर्निवारव्यथोऽहं शयानो
 लुठन्निःश्वसन्निःसृताव्यक्तवाणिः ।
तदा जह्नुकन्याजलालंकृतं ते
 जटामण्डलं मन्मनो मन्दिरं स्यात् ॥२२॥

யதா துர்நிவாரவ்யதோஅஹம் ஶயாநோ
 லுடந்நி:ஶ்வஸந்நி:ஸ்ருதாவ்யக்தவாணி: .
ததா ஜஹ்நுகந்யாஜலாலம்க்ருதம் தே
 ஜடாமண்டலம் மந்மநோ மந்திரம் ஸ்யாத் ||22||

yadā durnivāravyathōaham śayānō
 luṭhanni:śvasanni:sṛtāvyaktavāṇi: .
tadā jahnukanyājalālaṃkṛtaṃ tē
 jaṭāmaṇḍēlaṃ manmanō mandiraṃ syāt ..22..

எப்பொழுது குணப்படுத்த முடியாத நோயால் நான் மரணப்படுக்கையில் படுத்துப்புரண்டு மேல்மூச்சு வாங்க ஏதோ உளறிக் கொண்டிருப்பேனோ, அப்பொழுது ஜஹ்னு முனிவரின் பெண்ணான கங்கையின் ஜலத்தால் அலங்கரிக்கப்பட்ட தங்கள் ஜடாமண்டலம் என் மனதில் கோயில் கொண்டிருக்கட்டும்.

When I am on my death bed owing to incurable illness, rolling about, breathing hard and prattling, then may my mind rest on your matted locks decorated with the waters of the daughter of Jahnu.

Note: the figure of speech employed here is metonym (container for the contained).

यदा - when | दुर्निवारव्यथः - in the state of suffering which is unpreventable | अहम् - I | शयानः - lying (on my death bed) | लुठन् - rolling | निश्वसन् - breathing hard | निःसृत - issuing forth | अव्यक्तवाणिः - words which are indistinct (prattling) | तदा - then | जह्नुकन्याजलालंकृतम् - decorated with the waters of the daughter of Jahnu (river Ganges – reference is to goddess Ganga entrapped in the matted locks of the Lord). | ते - your | जटामण्डलम् - matted locks | मत् - my | मनः - mind (thoughts) | मन्दिरम् - temple | स्यात् - may it be

---

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

यदा पुत्रमित्रादयो मत्सकाशे
रुदन्त्यस्य हा कीदृशीयं दशेति।
तदा देवदेवेश गौरीश शंभो
नमस्ते शिवायेत्यजस्रं ब्रवाणि ॥२३॥

யதா புத்ரமித்ராதயோ மத்ஸகாஶே
ருதந்த்யஸ்ய ஹா கீத்ருஶீயம் தஶேதி.
ததா தேவதேவேஶ கௌரீஶ ஶம்போ
நமஸ்தே ஶிவாயேத்யஜஸ்ரம் ப்ரவாணி ||23||

yadā putramitrādayō matsakāśē
rudantyasya hā kīdṛśīyaṃ daśēti.
tadā dēvadēvēśa gaurīśa śaṃbhō
namastē śivāyētyajasraṃ bravāṇi ..23..

எப்பொழுது புத்திரர்களும் மித்திரர்களும் மரணதருவாயில் இருக்கும் என் அருகில், "ஹா இவருக்கு ஏன் இப்படி ஒரு நிலமை" என்று அழுது புலம்புவார்களோ அப்பொழுது, தேவர்களுக்கெல்லாம் தேவரான கௌரீச! சம்போ! 'சிவாய நம:' என்று விடாமல் கூறுவேனாக.

When my sons, friends and other concerned persons standing beside my bed, wail about my condition when I am in the threshold of death, saying "why this state of affairs for him", then I must continuously call out (to You) as 'deva devesa', 'gowrisa', 'Shambho' and "salutations to Siva".

यदा - when | पुत्रमित्रादयः - son, friends and other concerned persons | मत् - my | सकाशे - by the side रुदन्ति - wailing | अस्य - of this person | हा - alas | कीदृशी - what type of | इयम् - this | दशा - state (of affairs) | इति - thus | तदा - then | देवदेवेश - god of gods | गौरीश - the lord of Gowri (golden-hued, i.e. Parvati) | शंभो - O! Shambho! | नमः - salutations | ते - to You | शिवाय - to Lord Siva | इति - thus अजस्रम् - always | ब्रवाणि - (may I) utter

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

यदा पश्यतां मामसौ वेत्ति नास्मा -
नयं श्वास एवेति वाचो भवेयुः ।
तदा भूतिभूषं भुजङ्गावनद्धं
पुरारे भवन्तं स्फुटं भावयेयम् ॥२४॥

யதா பஶ்யதாம் மாமஸௌ வேத்தி நாஸ்மா -
நயம் ஶ்வாஸ ஏவேதி வாசோ பவேயு: .
ததா பூதிபூஷம் புஜங்காவநத்தம்
புராரே பவந்தம் ஸ்ஃபுடம் பாவயேயம் ||24||

yadā paśyatāṃ māmasau vētti nāsmā -
nayaṃ śvāsa ēvēti vācō bhavēyu: .
tadā bhūtibhūṣaṃ bhujaṅgāvanaddhaṃ
purārē bhavantaṃ sphyuṭaṃ bhāvayēyam ..24..

எப்பொழுது, என்னைப் பார்ப்பவர்கள் 'இவன் நம்மைத் தெரிந்துக் கொள்ளவில்லை. இதோ,கடைசி மூச்சு' என்று கூறுவார்களோ, அப்பொழுது, புராரே! திருநீறு பூசி, நாகாபரணம் அணிந்து இருக்கும் தங்களை தெளிவாக ஸ்மரிக்கவேண்டும்.

When people who call on me say "this one does not recognize us and is about to breath his last", I should meditate with clarity upon You, the one adorned with sacred ash, with snakes coiled around the body and who is the destroyer of the (three) cities.

Note: In the olden days, the way of identification whether a person is in the last moments of his life is by asking whether the person could identify the caller. If identification is not possible, then the conclusion is that the person's end is near and gifts may be given by those concerned for the liberation of the dying.

यदा - when | पश्यताम् - those who see | माम् - me | असौ - this | वेत्ति - knows | न - not | अस्मान् - us | अयम् - this | श्वास - breath | एव - only | इति - thus | वाचः - words | भवेयुः - will be (come) | तदा - then | भूतिभूषम् - one adorned with sacred ash (Lord Siva) | भुजङ्गावनद्धम् - with snakes coiled around | पुरारे - O! Destroyer of the (three) cities | भवन्तम् - You | स्फुटम् - clear | भावयेयम् - (I should) meditate upon

---

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

यदा यातनादेहसन्देहवाही
भवेदात्मदेहे न मोहो महान्मे ।
तदा काशशीतांशुसङ्काशमीश
स्मरारे वपुस्ते नमस्ते स्मराणि ॥२५॥

யதா யாதநாதேஹஸம்தேஹவாஹீ
பவேதாத்மதேஹே ந மோஹோ மஹாந்மே .
ததா காஶஶீதாம்ஶுஸங்காஶமீஶ
ஸ்மராரே வபுஸ்தே நமஸ்தே ஸ்மராணி ||25||

yadā yātanādēhasaṃdēhavāhī
bhavēdātmadēhē na mōhō mahānmē .
tadā kāśaśītāṃśusaṅkāśamīśa
smarārē vapustē namastē smarāṇi ..25..

எப்பொழுது, யாதனா சரீரம் நெருங்கிவிட்டதோ என்கிற சந்தேகம் மேலிட, தன்னுடைய இந்த சரீரத்தில் மயக்கம் ஏற்படாதோ, அப்பொழுது நிலவொளிபோல் பிரகாசிக்கும் தங்கள் மேனியை ஸ்மரிக்கவேண்டும். ஈசனே, காமனை எரித்தவனே! தங்களுக்கு நமஸ்காரம்.

When the fear arises (in my mind) regarding the state of being in the yatana sarira (body for – or when- departing from this world) may the intense attachment to my body not arise. At that juncture, O! The foe of Cupid! (Siva), O! God! May I meditate upon your form, which is charming like the moon and clearly visible. My salutations to you.

यदा - when | यातनादेहसन्देहवाही - fear regarding the state of being in Yatana sarira (body for – or when - departing from this world) | भवेत् - will become (arise in my mind) | आत्मदेहे - about my body | न - not | मोहः - delusion | महान् - great | मे - in me | तदा - then | काश - shining brightly | शीतांशु - moon | सङ्काशम् - visible | ईश - O Lord! | स्मरारे - the foe of Cupid (Lord Siva) | वपुः - body ते - your | नमः - salutations | ते - to you | स्मराणि - (May I) recollect

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

यदापारमच्छायमस्थानमद्भि -
　　र्जनैर्वा विहीनं गमिष्यामि मार्गम् ।
तदा तं निरुन्धन्कृतान्तस्य मार्गं
　　महादेव मह्यं मनोज्ञं प्रयच्छ ॥२६॥

யதாபாரமச்சாயமஸ்தாநமத்பி -
　　ர்ஜனைர்வா விஹீநம் கமிஷ்யாமி மார்கம் .
ததா தம் நிருந்தந்க்ருதாந்தஸ்ய மார்கம்
　　மஹாதேவ மஹ்யம் மநோஜ்ஞம் ப்ரயச்ச ||26||

yadāpāramacchāyamasthānamadbhi -
　　rjanairvā vihīnaṃ gamiṣyāmi mārgam .
tadā taṃ nirundhankṛtāntasya mārgaṃ
　　mahādēva mahyaṃ manōjñaṃ prayaccha ..26..

எப்பொழுது, கடக்க இயலாததும், வழியெங்கும் நிழலற்றதும், தங்கி இளைப்பாற இடங்களற்றதும், தண்ணீரற்றதும், நிர்மானுஷ்யமுமான மார்க்கத்தில் யமலோகம் செல்வேனோ, அப்பொழுது, அந்த யமலோக மார்க்கத்தை மறித்து, ஹே மஹாதேவ! எனக்கு நல்வழியை (மோக்ஷத்தை) கொடுப்பீராக.

When I am on the way to the world of the god of death, that far off place, which is without shade, shelter, water or people, O! Greatest of Gods! May you deign to block that path and bestow on me what is pleasant (liberation). *

यदा - when | पारम् - the other side (far off place) | अच्छायम् - where there is no shade | अस्थानम् - no place to reside | अद्भिः -with water | जनैः - with people | वा - or | विहीनम् - without | गमिष्यामि - (I) am going | मार्गम् - path | तदा - then | तम् - that | निरुन्धन् - blocking | कृतान्तस्य - of Lord Yama | मार्गम् - way (to Yama loka) | महादेव – O! Greatest of gods! | मह्यम् – for me | मनोज्ञम् - dear to the mind | प्रयच्छ – (may you deign to) give

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

यदा रौरवादि स्मरन्नेव भीत्या
ब्रजाम्यत्र मोहं महादेव घोरम् ।
तदा मामहो नाथ कस्तारयिष्य-
त्यनाथं पराधीनमर्धेन्दुमौले ॥२७॥

யதா ரௌரவாதி ஸ்மரந்நேவ பீத்யா
ப்ரஜாம்யத்ர மோஹம் மஹாதேவ கோரம் .
ததா மாமஹோ நாத கஸ்தாரயிஷ்ய–
த்யநாதம் பராதீநமர்தேந்துமௌலே ||27||

yadā rauravādi smarannēva bhītyā
brajāmyatra mōhaṃ mahādēva ghōram .
tadā māmahō nātha kastārayiṣya-
tyanāthaṃ parādhīnamardhēndumaulē ..27..

ஹே மஹாதேவ! எப்பொழுது, ரௌரவம் முதலிய நரகங்களை நினைத்த மாத்திரத்தில் பயத்தினால் இங்கு ஆழ்ந்த மயக்கத்தை அடைகிறேனோ, அப்பொழுது, ஹே பிறைசூடியே! பிறர் வசப்பட்ட அனாதையான என்னை, ஹே நாத! யார் காப்பாற்றுவர்?

O! Greatest of gods! Even the very thought about the hells like Raurava, terribly frighten me and I get into the state of fainting. Then, O! The one having crescent moon on the head! Who will help me cross this state, (as I am) an orphan and under the control of another.

यदा – when | रौरवादि - (the hell) Raurava and others | स्मरन् - thinking about | एव - only | भीत्या - out of fear | ब्रजामि - I am going | अत्र - here | मोहम् - faint | महादेव - O! Greatest of gods! | घोरम् - terrible | तदा - then | माम् - me | अहो - alas | नाथ – O! Protector! | कः - who | तारयिष्यति - (will) make (me) cross | अनाथम् - one without a protector | पराधीनम् - under the control of another | अर्धेन्दुमौले – One who has crescent moon on His head

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

यदाऽश्वेतपत्रायतालङ्घ्यशक्तेः
कृतान्ताद्भयं भक्तवात्सल्यभावात् ।
तदा पाहि मां पार्वतीवल्लभान्यं
न पश्यामि पातारमेतादृशं मे ॥२८॥

யதாऽஶ்வேதபத்ராயதாலங்க்யஶக்தே:
க்ருதாந்தாத்பயம் பக்தவாத்ஸல்யபாவாத் .
ததா பாஹி மாம் பார்வதீவல்லபாந்யம்
ந பஶ்யாமி பாதாரமேதாத்ருஶம் மே ||28||

yadāaśvētapatrāyatālaṅghyaśaktē:
kṛtāntādbhayaṃ bhaktavātsalyabhāvāt .
tadā pāhi māṃ pārvatīvallabhānyaṃ
na paśyāmi pātāramētādṛśaṃ mē ..28..

எப்பொழுது எனக்கு, மீறமுடியாத சக்திவாய்ந்தவரான யமதர்மராஜனால் பயம் நேருமோ, அப்பொழுது பக்த வாத்ஸல்யத்துடன் ஹே பார்வதீவல்லப! என்னை காப்பாற்றுவீராக. இம்மாதிரி என்னை காப்பாற்றும் வேறெவரையும் நான் காணவில்லை.

At the time when there arises (in my mind) the fear of the Lord of death, mounted on his black vehicle (buffalo), whose limitless prowess cannot be subdued by me, O! Lord of Parvati! May you, whose disposition is compassion towards devotees, then deign to protect me. I do not see anyone of this stature other than you, to do so.

यदा - when | अश्वेतपत्रायत – one having vehicle whose colour is not white (black) | अलङ्घ्यशक्तेः - one whose strength cannot be countered | कृतान्तात् - from Lord Yama | भयम् - fear | भक्तवात्सल्यभावात् - due to kindness arising out of affection for the devotee | तदा - then | पाहि - protect | माम् - me पार्वतीवल्लभ - O! Lord of Parvati! | अन्यम् - another | न - (do) not | पश्यामि - (I) see | पातारम् - protector | एतादृशम् - of this type | मे - my

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

इदानीमिदानीं मृतिर्मे भवित्री -
त्यहो सन्ततं चिन्तया पीडितोऽस्मि ।
कथं नाम मा भून्मृतौ भीतिरेषा
नमस्ते गतीनां गते नीलकण्ठ ॥२९॥

இதாநீமிதாநீம் ம்ருதிர்மே பவித்ரீ -
த்யஹோ ஸந்ததம் சிந்தயா பீடிதோஅஸ்மி .
கதம் நாம மா பூந்ம்ருதௌ பீதிரேஷா
நமஸ்தே கதீநாம் கதே நீலகண்ட ||29||

idānīmidānīṃ mṛtirmē bhavitrī -
tyahō santataṃ cintayā pīḍitōasmi .
kathaṃ nāma mā bhūnmṛtau bhītirēṣā
namastē gatīnāṃ gatē nīlakaṇṭha ..29..

இப்பொழுது, இதோ எனக்கு மரணம் நேரிடக்கூடுமென்று கவலையினால் சதாகாலமும் துன்பப்படுகிறேன். இந்த மரண பயம் எப்படி தொலையும்? ஹே நீலகண்ட! தஞ்சமடைந்தவர்களுக்கு எல்லாம் கதியான தங்களுக்கு நமஸ்காரம்.

I am always afflicted with the anxiety that death may approach me instantly. O! Blue-necked one! When will this fear of death disappear? Salutations to you, who is the sole refuge of those who supplicate before you.

इदानीम् - now | इदानीम् - now itself | मृतिः death | मे - my | भवित्री - is going to happen | इति - thus | अहो - alas | संततम् - always | चिन्तया - due to anxiety | पीडितः - afflicted with | अस्मि (I) am | कथम् नाम - how | मा - don't | भूः - be | मृतौ - about death | भीतिः - fear | एषा - this | नमः - salutations ते - your गतीनाम् - for those who supplicate | गते – refuge | नीलकण्ठ – O! Blue- necked one! (Lord Siva)

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

अमर्यादमेवाहमाबालवृद्धं
हरन्तं कृतान्तं समीक्ष्यास्मि भीतः ।
मृतौ तावकाङ्घ्र्यब्जदिव्यप्रसादा -
द्भवानीपते निर्भयोऽहं भवानि ॥३०॥

அமர்யாதமேவாஹமாபாலவ்ருத்தம்
ஹரந்தம் க்ருதாந்தம் ஸமீக்ஷ்யாஸ்மி பீத: .
ம்ருதௌ தாவகாங்க்ரயப்ஜதிவ்யப்ரஸாதா -
த்பவாநீபதே நிர்பயோஅஹம் பவாநி ||30||

amaryādamēvāhamābālavṛddhaṃ
harantaṃ kṛtāntaṃ samīkṣyāsmi bhītaḥ .
mṛtau tāvakāṅghrayabjadivyaprasādā -
dbhavānīpatē nirbhayōahaṃ bhavāni ..30..

குழந்தை, கிழவன் எனும் பாகுபாடின்றி உயிரைப் பறிக்கும் யமனைக்கண்டு நான் பயந்து நிற்கிறேன். ஹே பவானீபதே! தங்கள் திருவடித்தாமரையருளால் நான் மரண பயமற்றவனாக இருப்பேனாக.

I am terrified at the sight of Lord Yama who takes away the lives of all, the young and the old, without any discrimination. Due to the divine grace of your lotus feet, O Lord of Bhavani! I shall get rid of the fear of (my) death.

अमर्यादम् - without consideration (concern) | एव - alone | अहम् - I | आबालवृद्धम् - from the child to the old | हरन्तम् - taking away | कृतान्तम् - - the one who brings about the end (Lord Yama) | समीक्ष्य - seeing | अस्मि - (I) am | भीतः - terrified | मृतौ - regarding death | तावक - your | अङ्घ्रि अब्जदिव्यप्रसादात् - due to the divine grace of (your) lotus feet | भवानीपते - O! Lord of Bhavani! (Lord Siva) | निर्भयः - without fear | अहम् - I | भवानि - shall become

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

जराजन्मगर्भाधिवासादिदुःखा-
न्यसह्यानि जह्यां जगन्नाथ देव ।
भवन्तं विना मे गतिर्नैव शंभो
दयालो न जागर्ति किं वा दया ते ॥३१॥

ஜராஜந்மகர்பாதிவாஸாதிது:கா-
ந்யஸஹ்யாநி ஜஹ்யாம் ஜகந்நாத தேவ .
பவந்தம் விநா மே கதிர்நைவ ஶம்போ
தயாலோ ந ஜாகர்தி கிம் வா தயா தே ||31||

jarājanmagarbhādhivāsādidu:khā-
nyasahyāni jahyāṃ jagannātha dēva .
bhavantaṃ vinā mē gatirnaiva śaṃbhō
dayālō na jāgarti kiṃ vā dayā tē ..31..

ஹே ஜகந்நாத! மூப்பு, மறுபிறப்பு, கர்ப்பவாஸம் முதலிய பொறுக்கவொண்ணாத் துன்பங்களை விட்டொழிக்க தங்களைத் தவிர எனக்கு வேறு கதி கிடையாது. ஹே சம்போ! ஹே கருணைக்கடலே! தங்கள் தயை விழித்தெழாததேன்?

O! Lord of the worlds! To get rid of the sufferings arising out of residing in the mother's womb, birth and old age, I see no refuge other than you. O! Lord! Though keeping awake, O! Sambho! Why are you not showing compassion on me, O! Compassionate One!*

जरा - old age | जन्म - birth | गर्भाधिवासादि - being in the womb (with the consequential sufferings) | दुःखान् - difficulties (sufferings) | असह्यानि - unbearable | जह्याम् - (I) shall overcome | जगन्नाथ - O! Lord of the worlds! | देव - O! Lord! | भवन्तम् - You | विना - without | मे - my | गतिः - way out | न - not | एव - indeed | शंभो - O! Shambho! | दयालो - O! Compassionate One! | न - not | जागर्ति - awake (arise) | किम् - why | वा - or | दया - compassion | ते - your

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

शिवायेति शब्दो नमःपूर्व एष
स्मरन्मुक्तिकृन्मृत्युहा तत्ववाची ।
महेशान मा गान्मनस्तो वचस्तः
सदा मह्यमेतत् प्रदानं प्रयच्छ ॥३२॥

ஶிவாயேதி ஶப்தோ நம:பூர்வ ஏஷ
ஸ்மரந்முக்திக்ருந்ம்ருத்யுஹா தத்வவாசீ .
மஹேஶாந மா காந்மநஸ்தொ வசஸ்த:
ஸதா மஹ்யமேதத் ப்ரதாநம் ப்ரயச்ச ||32||

śivāyēti śabdō namaḥpūrva ēṣa
smaranmuktikṛnmṛtyuhā tatvavācī .
mahēśāna mā gānmanasto vacastaḥ
sadā mahyamētat pradānaṃ prayaccha ..32..

நம: என்று தொடங்கி சிவாய என்று முடியும் சொல், நினைத்த மாத்திரத்தில் முக்தியை அளிக்கவல்லது. தத்துவப் பொருளை உணர்த்தும் அச்சொல் மரணத்தை ஒழிக்கும். ஹே மஹாதேவ! அந்த சொல் என் மனதைவிட்டு எப்பொழுதும் அகலாதிருக்க எனக்கு வரமருளவேண்டும்.

O! God of gods! That sound "Sivaya' prefixed with "namah" (i.e.namah Sivaya) is potent to bestow instant liberation (when uttered). It will banish death (ignorance, i.e. not realizing the non-difference between self and Brahman) by instilling the knowledge "that thou (art)". May you deign to bless me with that in my mind always and may it not leave my thoughts or words.

शिवाय - for Siva | इति - thus | शब्दः - utterance | नमःपूर्वः - prefixed by (the word) namah (salutations) एषः - this | स्मरन् - meditating upon | मुक्तिकृत् - one which bestows liberation | मृत्युहा - the destroyer of death (ignorance about self) | तत्ववाची - exposition of tatva (tat tvam – non-difference between Brahman and jiva) | महेशान - O! Lord! | मा - do not | गात् - go away | मनस्तः - from the mind | वचस्तः - from my words | सदा - always | मह्यम् - for me | एतत् - this | प्रदानम् - offering | प्रयच्छ - grant

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

त्वमप्यम्ब मां पश्य शीतांशुमौलि-
प्रिये भेषजं त्वं भवव्याधिशान्तौ ।
बहुक्लेशभाजं पदाम्भोजपोते
भवाब्धौ निमग्नं नयस्वाद्य पारम् ॥३३॥

த்வமப்யம்ப மாம் பஶ்ய ஶீதாம்ஶுமௌலி-
ப்ரியே பேஷஜம் த்வம் பவவ்யாதிஶாந்தௌ .
பஹுக்லேஶபாஜம் பதாம்போஜபோதே
பவாப்தௌ நிமக்நம் நயஸ்வாத்ய பாரம் ||33||

tvamapyamba māṃ paśya śītāṃśumauli-
priyē bhēṣajaṃ tvaṃ bhavavyādhiśāntau .
bahuklēśabhājaṃ padāṃbhōjapōtē
bhavābdhau nimagnaṃ nayasvādya pāram ..33..

ஹே சந்திரமௌலிப்ரியே! தாயே! நீயும் என்னைக் கடைக்கண் பாராய். சம்சாரநோய்க்கு நீதானே மருந்து. இன்னல்கள் நிறைந்த இப்பிறவிக்கடலில் மூழ்கித் தவிக்கும் என்னை உன் திருவடிப்படகில் ஏற்றிக்கொண்டு இன்றே கரை மீட்பாய்.

O! Mother! O! The beloved of Lord Siva! May you also cast your compassionate glance on me! You are the antidote for the disease of samsara (cyclic existence of the soul). Submerged in this ocean of samsara, full of multitudinous sufferings, may I be ferried across to the other shore by the ferry of your lotus feet.*

त्वम् - you | अपि - also | अम्ब - O! Mother! | माम् - me | पश्य - see | शीतांशुमौलिप्रिये - O! beloved of the one who wears crescent moon on his crown (Lord Siva) | भेषजम् - medicine (antidote) | त्वम् - You | भवव्याधिशान्तौ - for quelling the disease of bhava sagara, i.e. cutting asunder the cycle of births and deaths | बहुक्लेशभाजम् - those who undergo multitudinous sufferings | पदाम्भोजपोते - the ferry of (Your) lotus feet | भवाब्धौ - the ocean of bhava (samsara sagara) | निमग्नं - submerge | नयस्व - kindly lead | अद्य - now (itself) | पारम् - (the other) shore

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

अनुद्यल्ललाटाक्षि वह्निप्ररोहै-
रवामस्फुरच्चारुवामोरुशोभैः ।
अनङ्गभ्रमद्भोगिभूषाविशेषै-
रचन्द्रार्धचूडैरलं देवतैर्नः ॥३४॥

அநுத்யல்லலாடாக்ஷி வஹ்நிப்ரரோஹை-
ரவாமஸ்ஃபுரச்சாருவாமோருஶோபை: .
அநங்கப்ரமத்போகிபூஷாவிஶேஷை-
ரசந்த்ரார்தசூடைரலம் தேவதைர்ந: ||34||

anudyallalāṭākṣi vahniprarōhai-
ravāmasphyuraccāruvāmōruśōbhai: .
anaṅgabhramadbhōgibhūṣāviśēṣai-
racandrārdhacūḍairalaṃ dēvatairnaḥ ..34..

நெற்றிக்கண்ணில் தீப்பொறி தோன்றாத, இடது பக்கம் அழகிய தேவி மிளிராத, சரீரத்தில் பாம்பு அணிகலன்கள் தவழாத, முடியில் பிறைச்சந்திரன் இல்லாத தெய்வங்கள் எனக்கு வேண்டாம்.

We do not need any of the gods from whose eye on the temple no sparks of fire emanate, who is without the extremely shining and charming (Parvati) on the left side of the body, who will not captivate even Cupid (i.e. Manmatha, meaning 'one who churns the mind, because of his beautiful form"), who is without snakes around the body as brilliant ornaments and without the crescent moon on the crown.*

अनुद्यत् - not rising | ललाटाक्षि - the eye on the temple | वह्निप्ररोहैः - the sparks of fire issuing forth | अवामस्फुरत् - not dazzling on the left side | चारुवामोरुशोभैः - charming and highly lustrous (Parvati) on the left side of the body (of Lord Siva) | अनङ्गभ्रमत् - captivating (even) the god of infatuation (Manmatha- the one who has no body) | भोगिभूषाविशेषैः - ornaments comprising superior variety of serpents | अचन्द्रार्धचूडैः - without the crescent moon (on the head) | अलम् - enough (no need) | देवतैः (other) gods | नः - for us

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

अकण्ठेकलङ्कादनङ्गेभुजङ्गा -
दपाणौ कपालादफालेनलाक्षात् ।
अमौलौ शशाङ्कादवामेकलत्रा -
दहं देवमन्यं न मन्ये न मन्ये ॥३५॥

அகண்டேகலங்காதநங்கேபுஜங்கா -
தபாணௌ கபாலாதஃபாலேநலாக்ஷாத் .
அமௌலௌ ஶஶாங்காதவாமேகலத்ரா -
தஹம் தேவமந்யம் ந மந்யே ந மந்யே ||35||

akaṇṭhēkalaṅkādanaṅgēbhujaṅgā -
dapāṇau kapālādaphālēnalākṣāt .
amaulau śaśāṅkādavāmēkalatrā -
dahaṃ dēvamanyaṃ na manyē na manyē ..35..

கழுத்தில் விஷம் உண்டதால் ஏற்பட்ட கருநீல கலங்கமில்லாத, உடலில் ஸர்ப்பம் இல்லாத, கையில் கபாலம் ஏந்தியில்லாத, நெற்றியில் அக்னியாக கண்ணில்லாத, முடியில் பிறைச்சந்திரன் இல்லாத, இடது பாகத்தில் உமையில்லாத வேறொரு தெய்வத்தை நான் நினைக்க மாட்டேன்.

I do not reckon (worship) that one who is without the bluish hue on the neck, snakes on the body, human skull (as begging bowl- the incarnation as Bhikshadana) in the hand, fiery eye on the temple, crescent moon on the crown and without the consort on the left side of the body.*

अकण्ठेकलङ्कात् - without the bluish hue (of the deadly or virulent poison halahala) on the neck | अनङ्गेभुजङ्गात् - body without snakes | अपाणौ कपालात् - without kapala (human skull as the begging bowl) in hand | अफालेनलाक्षात् - without the (third fiery) eye on the temple | अमौलौ शशाङ्कात् - the head without the (crescent) moon on the crown | अवामेकलत्रात् - the left side (of the body) without the consort | अहम् - I | देवम् - god | अन्यम् - (an)other | न - not | मन्ये - reckon (think of) | न - not मन्ये - reckon (think of)

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

महादेव शंभो गिरीश त्रिशूलिं-
स्त्वदीयं समस्तं विभातीति यस्मात् ।
शिवादन्यथा दैवतं नाभिजाने
शिवोऽहं शिवोऽहं शिवोऽहं शिवोऽहम् ॥३६॥

மஹாதேவ ஶம்போ கிரீஶ த்ரிஶூலிம்-
ஸ்த்வதீயம் ஸமஸ்தம் விபாதீதி யஸ்மாத் .
ஶிவாதந்யதா தைவதம் நாபிஜாநே
ஶிவோஅஹம் ஶிவோஅஹம் ஶிவோஅஹம் ஶிவோஅஹம் ||36||

mahādēva śaṃbhō girīśa triśūliṃ-
stvadīyaṃ samastaṃ vibhātīti yasmāt .
śivādanyathā daivataṃ nābhijānē
śivōahaṃ śivōahaṃ śivōahaṃ śivōaham ..36..

மஹாதேவ! சம்போ! கிரீசா! த்ரிசூலத்தை உடையவனே! இந்த ப்ரபஞ்சம் யாவும் தங்களிடமே துலங்குகிறது. ஆகையால் சிவனான தங்களைத் தவிர வேறு தெய்வத்தை நான் அறியேன். நான் சிவன். நான் சிவன், நான் சிவன், நான் சிவன்.

O! Greatest of gods! O! Shambho! O! Lord of (Kailas) mountain! O! The one sporting a trident! For the reason that all this (universe) is shining as your own, I know not of any other god, apart from Lord Siva. I am verily Siva, I am verily Siva, I am verily Siva, I am verily Siva. *

महादेव - O! Greatest of gods! | शंभो - O! Shambho! | गिरीश - O! Lord of mountain (Kailasa)! | त्रिशूलिन् - O! The one who sports a trident! | त्वदीयम् - yours | समस्तम् - all | विभाति - shines | इति - thus | यस्मात् - wherefore | शिवात् - other than Lord Siva | अन्यथा - otherwise | दैवतम् - god | न - not | अभिजाने - cognize | शिवः - Lord Siva (the auspicious one) | अहम् - I | शिवः - Lord Siva (the auspicious one) | अहम् - I | शिवः - Lord Siva (the auspicious one) | अहम् - I | शिवः - Lord Siva (the auspicious one) | अहम् - I

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

यतोऽजायतेदं प्रपञ्चं विचित्रं
स्थितिं याति यस्मिन्यदेवान्तमन्ते ।
स कर्मादिहीनः स्वयंज्योतिरात्मा
शिवोऽहं शिवोऽहं शिवोऽहं शिवोऽहम् ॥३७॥

யதோஅஜாயதேதம் ப்ரபஞ்சம் விசித்ரம்
ஸ்திதிம் யாதி யஸ்மிந்யதேவாந்தமந்தே .
ஸ கர்மாதிஹீந: ஸ்வயம்ஜ்யோதிராத்மா
ஶிவோஅஹம் ஶிவோஅஹம் ஶிவோஅஹம் ஶிவோஅஹம் ||37||

yatōajāyatēdaṃ prapañcaṃ vicitraṃ
sthitiṃ yāti yasminyadēvāntamantē .
sa karmādihīnaḥ svayaṃjyōtirātmā
śivōahaṃ śivōahaṃ śivōahaṃ śivōaham ..37..

இந்த விசித்திரமான ப்ரபஞ்சம் எங்கிருந்து உண்டாயிற்றோ, எதில் நிலை பெற்றுள்ளதோ, எதில் கடைசியில் ஒடுங்குகிறதோ, அந்த கர்மமில்லாத ஸ்வயம் ஜ்யோதியான ஆத்மஸ்வரூபமான சிவனே நான். சிவனே நான். நான் சிவன். நான் சிவன்.

From where this universe with multiple varieties issues forth, by which it is sustained and into which it sublates at the time of the great floods, and which is devoid of any activity and again which is self-effulgent that is what I am, namely I am Siva, I am Siva and I am Siva alone.*

यतः - whence | अजायत - was born | इदम् - this | प्रपञ्चम् - universe | विचित्रम् - strange (of various varieties) | स्थितिम् - is sustained | याति - goes | यस्मिन् - into which | यत् - that (the universe) | एव - itself | अन्तम् - lapse (into Brahman at the time of the dissolution of the universe) | अन्ते - at the end (at the time of pralaya) | सः - that | कर्मादिहीनः - devoid of activity | स्वयंज्योतिः - self-effulgent आत्मा - self | शिवः - Lord Siva (the auspicious one) | अहम् - I | शिवः - Lord Siva (the auspicious one) | अहम् - I | शिवः - Lord Siva (the auspicious one) | अहम् - I | शिवः - Lord Siva (the auspicious one) | अहम् - I

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

किरीटे निशेशो ललाटे हुताशो
भुजे भोगिराजो गले कालिमा च ।
तनौ कामिनी यस्य तत्तुल्यदेवं
न जाने न जाने न जाने न जाने ॥३८॥

கிரீடே நிஶேஶோ லலாடே ஹுதாஶோ
புஜே போகிராஜோ கலே காலிமா ச .
தநௌ காமிநீ யஸ்ய தத்துல்யதேவம்
ந ஜாநே ந ஜாநே ந ஜாநே ந ஜாநே ||38||

kirīṭē niśēśō lalāṭē hutāśō
bhujē bhōgirājō galē kālimā ca .
tanau kāminī yasya tattulyadēvaṃ
na jānē na jānē na jānē na jānē ..38..

எவருடைய கிரீடத்தில் பிறைச்சந்திரனும், நெற்றியில் அக்னியும், தோள்களில் பாம்பும், கழுத்தில் கருநிறமும், சரீரத்தில் இடதுபுறம் மங்கையும் உள்ளதோ அவருக்கு (சிவனுக்கு) நிகரான தெய்வம் எதையும் நான் அறியேன், நான் அறியேன், நான் அறியேன்.

I know not, I know not and again I know not of any god on par with the One who has the crescent moon on His head, fire on His forehead (third eye), the king of snakes around His shoulder, throat with bluish tint and beloved (Parvati) on (the left side of) His body.

किरीटे - in the crown (head) | निशेशो - the lord of the night (moon- i.e digit of the moon) | ललाटे - on the forehead | हुताशः - the consumer of oblations in sacrifices (fire) | भुजे - in the arm (around the shoulder) | भोगिराजः - king of snakes | गले - in the throat | कालिमा - black (bluish) - similar to the word 'krishna' which literally means 'black' but when applied to the lord, it is of bluish tint (hue) | च - and | तनौ - in the body | कामिनी - beloved (Parvati) | यस्य - whose | तत् - for that | तुल्यदेवम् - god on par (with you) | न - not | जाने - (I) know | न - not | जाने - (I) know | न - not जाने - (I) know | न - not | जाने - (I) know

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

अनेन स्तवेनादरादम्बिकेशं
परां भक्तिमासाद्य यं ये नमन्ति ।
मृतौ निर्भयास्ते जनास्तं भजन्ते
हृदम्भोजमध्ये सदासीनमीशम् ॥३९॥

அநேந ஸ்தவேநாதராதம்பிகேஶம்
பராம் பக்திமாஸாத்ய யம் யே நமந்தி .
ம்ருதௌ நிர்பயாஸ்தே ஜநாஸ்தம் பஜந்தே
ஹ்ருதம்போஜமத்யே ஸதாஸீநமீஶம் ||39||

anēna stavēnādarādambikēśaṃ
parāṃ bhaktimāsādya yaṃ yē namanti .
mṛtau nirbhayāstē janāstaṃ bhajantē
hṛdaṃbhōjamadhyē sadāsīnamīśam ..39..

எவர்கள் இந்த ஸ்தோத்திரத்தால் அம்பிகையின் பதியான பரமேச்வரனை, பணிவுடனும் மிகுந்த பக்தியுடனும் வணங்குகிறார்களோ, அவர்கள் மரணபயம் நீங்கி, இதயகமலத்தின் நடுவில் அனவரதம் வீற்றிருக்கும் அந்த ஈசனை போற்றுகிறார்கள்.

Whoever sings this praise of the Lord of Ambika (Lord Siva), with supplication and deep devotion, will be rid of the fear of death and will revere that controller of the universe who is always seated in the centre of his lotus heart.*

अनेन - by this | स्तवेन - praise | आदरात् with reverence | अम्बिकेशम् - the Lord of Ambika (Lord Siva) परां भक्तिम् - devotion to the supreme or devotion of the supreme order | आसाद्य - having attained | यम् - whom | ये - whoever | नमन्ति - bows down | मृतौ - about death | निर्भयाः - without fear | ते - they | जनाः - people | तम् - him | भजन्ते - -worship | हृदम्भोजमध्ये - in the centre of his lotus heart | सदा - always | आसीनम् - seated | ईशम् - the controller (of the universe – Lord Siva)

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

भुजङ्गप्रियाकल्प शम्भो मयैवं
भुजङ्गप्रयातेन वृत्तेन क्लृप्तम् ।
नरः स्तोत्रमेतत्पठित्वोरुभक्त्या
सुपुत्रायुरारोग्यमैश्वर्यमेति ॥४०॥

புஜங்கப்ரியாகல்ப ஶம்போ மயைவம்
புஜங்கப்ரயாதேந வ்ருத்தேந க்ல்ருப்தம் .
நர: ஸ்தோத்ரமேதத் படித்வோருபக்த்யா
ஸுபுத்ராயுராரோக்யமைஶ்வர்யமேதி ||40||

bhujaṅgapriyākalpa śambhō mayaivaṃ
bhujaṅgaprayātēna vṛttēna klṛptam .
naraḥ stōtramētat paṭhitvōrubhaktyā
suputrāyurārōgyamaiśvaryamēti ..40..

(என்னால் இந்த மாதிரி) புஜங்கப்ரயாத விருத்தத்தினால் அமைக்கப்பட்ட இந்த ஸ்தோத்திரத்தை படித்து நாகாபரணரான சம்புவை இதயத்தில் பக்தியுடன் நினைக்கும் மனிதன், நல்ல புத்திரன், நீண்ட ஆயுள், ஆரோக்யம் ஐஸ்வர்யம் முதலியவைகளை அடைவான்.

This praise, O! Shambho! composed by me and set to Bhujanga prayata metre, bestows good progeny, long life, (good) health and prosperity to one who utters it with deep devotion.

भुजङ्गप्रियाकल्प - equal to the gait of the snake | शम्भो - O! Shambho! | मया - by me | एवम् - thus | भुजङ्गप्रयातेन - by employment of bhujanga prayata (simulating the gait of the snake) | वृत्तेन - in the metre | क्लृप्तम् - properly | नरः - person | स्तोत्रम् - hymn | एतत् - this | पठित्वा - having recited | उरुभक्त्या - with great devotion (or devotion to the Lord) | सुपुत्र - good progeny | आयुः - (long) life ** | आरोग्यम् - -sound health | ऐश्वर्यम् - prosperity | एति - attains

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

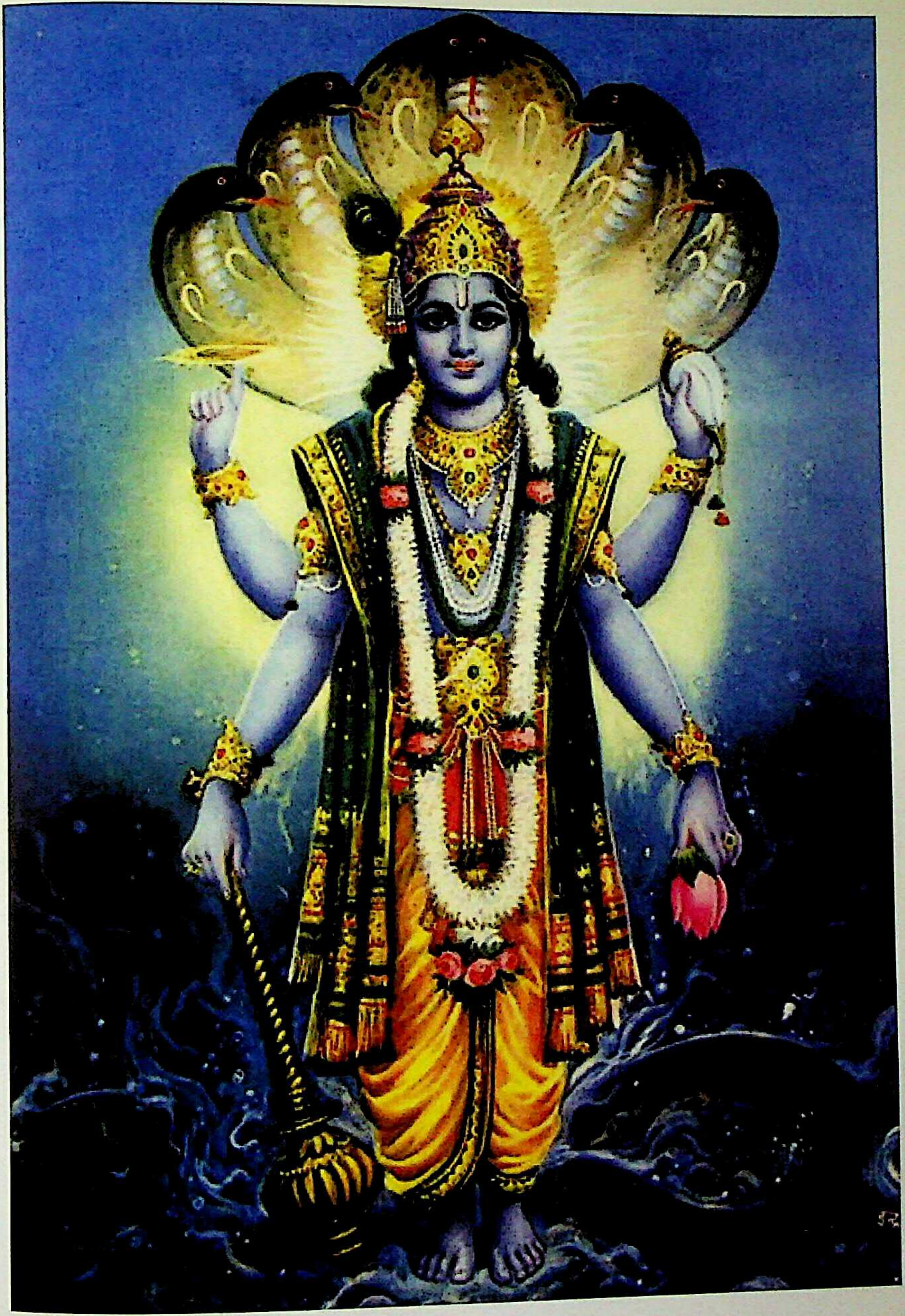

Lord Vishnu

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

श्री विष्णुभुजङ्गप्रयातस्तोत्रम्
Sri Vishnu Bhujanga Prayata Hymn

चिदंशं विभुं निर्मलं निर्विकल्पं
निरीहं निराकारमोङ्कारगम्यम् ।
गुणातीतमव्यक्तमेकं तुरीयं
परं ब्रह्म यं वेद तस्मै नमस्ते ॥१॥

சிதம்ஶம் விபும் நிர்மலம் நிர்விகல்பம்
நிரீஹம் நிராகாரமோங்காரகம்யம்.
குணாதீதமவ்யக்தமேகம் துரீயம்
பரம் ப்ரஹ்ம யம் வேத தஸ்மை நமஸ்தே ||1||

cidaṃśaṃ vibhuṃ nirmalaṃ nirvikalpaṃ
nirīhaṃ nirākāramōṅkāragamyam .
guṇātītamavyaktamēkaṃ turīyaṃ
paraṃ brahma yaṃ vēda tasmai namastē ..1..

எதனை, 'சித்' ஸ்வரூபியாய், எங்கும் நிறைந்ததாய், மாசற்றதாய் (மாயா சம்பந்த மற்றதாய்), விகற்ப மாறுபாடு அற்றதாய், விருப்பமற்றதாய், உருவமற்றதாய், ஓம்காரத்தினால் அடையத்தக்கதாய், குணங்களுக்கெல்லாம் அப்பாற்பட்டதாய், இன்னதென்றறிய முடியாததாய், ஒன்றாய், (விழிப்பு, கனவு, உறக்கம் என்ற மூன்றையும் கடந்து) நான்காவதாய், பரம் பொருளான பிரம்மமாய் அறிகிறோமோ அதற்கு நமஸ்காரம்.

I bow to that one and only Principle which is said to be all-pervading and the symbol of consciousness, which does not undergo any change, has no form, not tainted by maya, has no desire, is beyond the pale of all gunas, is incomprehensible, is in the fourth state (beyond the three stages of wakefulness, dream and deep sleep), can be realized through the pranava mantra OM and is the supreme (Brahman).

चिदंशम् - symbol of consciousness । विभुम् - all (without the taint of maya) pervading । निर्मलम् - pure । निर्विकल्पम् - immutable । निरीहम् - desireless । निराकारम् - formless । ओङ्कारगम्यम् - attainable through the symbol "om" (reference to mundaka upanishad "प्रणवो धनुः...तन्मयो भवेत्") गुणातीतम् - beyond the pale of all gunas (qualities) satvam, rajas and tamas । अव्यक्तम् - unmanifested एकम् - the one । तुरीयम् - the fourth state (beyond the three states of jagrat, svapna and sushupti) परम् - the supreme । ब्रह्म - the Brahman । यम् - whom । वेद - known (said to be) । तस्मै - to that नमः - salutations । ते - to You ।

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

विशुद्धं शिवं शान्तमाद्यन्तशून्यं
जगज्जीवनं ज्योतिरानन्दरूपम् ।
अदिग्देशकालव्यवच्छेदनीयं
त्रयी वक्ति यं वेद तस्मै नमस्ते ॥२॥

விஶுத்தம் ஶிவம் ஶாந்தமாத்யந்தஶூந்யம்
ஜகஜ்ஜீவநம் ஜ்யோதிராநந்தரூபம் .
அதிக்தேஶகாலவ்யவச்சேதநீயம்
த்ரயீ வக்தி யம் வேத தஸ்மை நமஸ்தே ||2||

viśuddhaṃ śivaṃ śāntamādyantaśūnyaṃ
jagajjīvanaṃ jyōtirānandarūpam .
adigdēśakālavyavacchēdanīyaṃ
trayī vakti yaṃ vēda tasmai namastē ..2..

பரிசுத்தனாக, மங்களகரமாக, சாந்தமே உருவாக, முதலும் முடிவும் இல்லாதவனாக, உலகிற்கு உயிராக, ஒளியாக, ஆனந்த ஸ்வரூபியாக, திக்கு, தேசம், காலம் இவற்றால் பிரித்து அறியமுடியாததாக, வேதங்கள் கூறியபடி எதை அறிகிறோமோ அதற்கு நமஸ்காரம்.

My obeisance to that holy, pure, tranquil and auspicious Principle which has neither a beginning nor an end, which is the very life of this universe, luminous and of the form of bliss and cannot be bound by time, direction or space and which has been spoken of by the Vedas.

विशुद्धम् - pure (without the taint of maya) I शिवम् - auspicious I शान्तम् - in a state of tranquility I आद्यन्तशून्यम् - bereft of beginning and end I जगज्जीवनम् - life of the universe I ज्योतिः - luminosity आनन्दरूपम् - of the form of bliss I अदिग्देशकालव्यवच्छेदनीयम् - beyond the spatio-temporal confines as well as direction I त्रयी - the Vedas I वक्ति - describe I यम् - whom I वेद - known (said to be) I तस्मै - to Him I नमः - salutation I ते - to You

---

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

महायोगपीठे परिभ्राजमाने
धरण्यादितत्त्वात्मके शक्तियुक्ते ।
गुणाहस्करे वह्निबिम्बार्धमध्ये
समासीनमोङ्कर्णिकेऽष्टाक्षराब्जे ॥३॥

மஹாயோகபீடே பரிப்ராஜமாநே
தரண்யாதிதத்த்வாத்மகே ஶக்தியுக்தே .
குணாஹஸ்கரே வஹ்நிபிம்பார்தமத்யே
ஸமாஸீநமோங்கர்ணிகேஅஷ்டாக்ஷராப்ஜே ||3||

mahāyōgapīṭhē paribhrājamānē
dharaṇyāditattvātmakē śaktiyuktē .
guṇāhaskarē vahnibimbārdhamadhyē
samāsīnamōṅkarṇikēaṣṭākṣarābjē ..3..

பூமி முதலிய தத்துவங்களின் ஆத்மாவாக, சக்தியுடன் கூடியதாக, குணங்களை நன்கு விளக்குவதாக, அக்னி மண்டலத்தின் நடுப் பகுதியில், ஓம் எனும் ப்ரணவத்தை (கர்ணிகையாக) தண்டாக கொண்ட எட்டு அக்ஷரமான தாமரையில், பிரகாசிக்கும் ஒளியுடன் விளங்கும், மிக சிறந்த யோக பீடத்தில் அமர்ந்திருக்கும் (விஷ்ணுவிற்கு நமஸ்காரம்).

My obeisance to Lord Vishnu who is the very essence of the five gross elements such as the earth. He dwells in the centre of the solar disc, is resplendent, is with Shakti and is the epitome of all auspicious qualities. He is seated in the most exalted yoga pitha and resides in the eight petalled lotus signifying the eight mystic syllables, with the stalk representing the pranava mantra OM.

महायोगपीठे - in the seat of the most evolved yogi । परिभ्राजमाने - dazzling । धरण्यादितत्त्वात्मके - the soul of the five gross elements like the earth etc. । शक्तियुक्ते - along with Shakti । गुणाहस्करे - exhibiting all auspicious qualities । वह्निबिम्बार्धमध्ये - shining in the middle of the solar disc । समासीनम् - firmly seated । ओङ्कर्णिके - the mystic symbol "OM" being the stalk । अष्टाक्षराब्जे - of the lotus having petals representing the eight mystic syllables.

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

समानोदितानेकसूर्येन्दुकोटि -
प्रभापूरतुल्यद्युतिं दुर्निरीक्षम् ।
न शीतं न चोष्णं सुवर्णावदात -
प्रसन्नं सदानन्दसंवित्स्वरूपम् ॥४॥

ஸமாநோதிதாநேகஸூர்யேந்துகோடி -
ப்ரபாபூரதுல்யத்யுதிம் துர்நிரீக்ஷம் .
ந ஶீதம் ந சோஷ்ணம் ஸுவர்ணாவதாத -
ப்ரஸந்நம் ஸதாநந்தஸம்வித்ஸ்வரூபம் ||4||

samānōditānēkasūryēndukōṭi -
prabhāpūratulyadyutiṃ durnirīkṣam .
na śītaṃ na cōṣṇaṃ suvarṇāvadāta -
prasannaṃ sadānandasaṃvitsvarūpam ..4..

ஒரே சமயத்தில் உதித்துள்ள அநேக கோடி சூர்யசந்திரர்களின் ஒளிக்கு நிகரான பிரகாசம் உள்ளவராய், காண முடியாதவராய், குளிர்ச்சியாக இல்லாதவராய், சூடாகவும் இல்லாதவராய், தங்கம் போன்று மாசற்றவராய், எப்பொழுதும் ஞானானந்த ஸ்வரூபமாய் விளங்கும் (விஷ்ணுவிற்கு நமஸ்காரம்).

I bow down to (Lord Vishnu) whose lustre rivals that of several crores of Suns and moons rising simultaneously, who is difficult to look at, who is neither cold nor hot, who is immaculate like gold, who is pleasant-looking, and who is always in a state of bliss.

समानोदित - rising simultaneously । अनेकसूर्येन्दुकोटि - several crores of suns and moons । प्रभापूरतुल्यद्युतिम् - appears equal in brilliance to the total luminosity of । दुर्निरीक्षम् - difficult to look at । न शीतम् - not cold । न चोष्णम् - not hot also । सुवर्णावदात - immaculate like gold pleasant-looking । प्रसन्नम् - pleasant -looking । सदानन्दसंवित्स्वरूपम् - in the form which is always one of bliss

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

सुनासापुटं सुन्दरभ्रूललाटं
किरीटोचिताकुञ्चितस्निग्धकेशम् ।
स्फुरत्पुण्डरीकाभिरामायताक्षं
समुत्फुल्लरत्नप्रसूनावतंसम् ॥५॥

ஸுநாஸாபுடம் ஸுந்தரப்ரூலலாடம்
கிரீடோசிதாகுஞ்சிதஸ்நிக்தகேஶம் .
ஸ்ஃப்யுரத்புண்டரீகாபிராமாயதாக்ஷம்
ஸமுத்ஃபுல்லரத்நப்ரஸூநாவதம்ஸம் ||5||

sunāsāpuṭaṃ sundarabhrūlalāṭaṃ
kirīṭōcitākuñcitasnigdhakēśam .
sphyuratpuṇḍarīkābhirāmāyatākṣaṃ
samutphullaratnaprasūnāvataṃsam ..5..

அழகிய மூக்கு, அழகான புருவங்கள், அழகிய நெற்றி, கிரீடத்திற்கு ஏற்றவாறு வளைந்த பளபளப்பான கேசம், மலர்ந்த வெண்தாமரை போன்ற அழகிய விரிந்த கண்கள், மிகவும் ஜ்வலிக்கின்ற ரத்தின ஹார ஆபரணங்கள் உடைய (விஷ்ணுவிற்கு நமஸ்காரம்).

My supplication to Lord Vishnu who has a beautiful chiselled nose, lovely eyebrows and forehead, with shining, curved locks, in keeping with the crown, whose long, attractive eyes resemble the full blossomed white lotus and who wears a garland of shining ornaments set with precious stones.

सुनासापुटम् - lovely nose । सुन्दरभ्रूललाटम् - charming eyebrows and temple । किरीटोचिताकुञ्चितस्निग्धकेशम् - sparkling, curly hair covered with a crown । स्फुरत्पुण्डरीकाभिरामायताक्षम् - eyes beautiful and long, like the freshly blossomed white lotus । समुत्फुल्लरत्नप्रसूनावतंसम् - wearing shining ornaments set with precious stones

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

लसत्कुण्डलामृष्टगण्डस्थलान्तं
जपारागचोराधरं चारुहासम् ।
अलिव्याकुलामोदिमन्दारमालं
महोरस्स्फुरत्कौस्तुभोदारहारम् ॥६॥

லஸத்குண்டலாம்ருஷ்டகண்டஸ்தலாந்தம்
ஜபாராகசோராதரம் சாருஹாஸம் .
அலிவ்யாகுலாமோதிமந்தாரமாலம்
மஹோரஸ்ஸ்ஃப்யுரத்கௌஸ்துபோதாரஹாரம் ||6||

lasatkuṇḍalāmṛṣṭagaṇḍasthalāntaṃ
japārāgacōrādharaṃ cāruhāsam .
alivyākulāmōdimandāramālaṃ
mahōrassphyuratkaustubhōdārahāram ..6..

ஒளிரும் குண்டலங்களால் உராயும் கன்னங்களின் கீழ்பகுதியும், செம்பருத்தி மலர்களின் சிவப்பு நிறத்தைக் கொள்ளைக் கொண்ட உதடுகளும், அழகான புன்சிரிப்பும், வண்டுகளின் கூட்டங்கள் ஆரவாரத்துடன் மொய்க்கும் மந்தார மாலையும், விசாலமான மார்பில் பளிச்சிடும் கௌஸ்துப மணியுடன் கூடிய ஹாரமும் உடைய (விஷ்ணுவிற்கு நமஸ்காரம்).

My supplication to Lord Vishnu whose shining ear drops gently caress the lower part of His cheeks, whose lips are red like that of the hibiscus flower, who sports a gentle smile, whose garland of mandara flowers is surrounded by hordes of humming bees, and on whose broad chest is a necklace with the bright Kaustuba stone as the pendant.

लसत् - shining | कुण्डलामृष्ट - in contact with the ear drops | गण्डस्थलान्तम् - the lower portion of the cheeks | जपारागचोराधरम् - lips with the reddish colour of the hibiscus flower | चारुहासम् - sporting a charming smile | अलिव्याकुलामोदिमन्दारमालम् - garland of mandara flowers with swarms of bees circling it | महोरस्स्फुरत् - shining on the broad chest | कौस्तुभोदारहारम् - having a necklace with Kausthuba as the pendant

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

सुरत्नाङ्गदैरन्वितं बाहुदण्डै -
श्चतुर्भिश्चलत्कङ्कणालंकृताग्रैः ।
उदारोदरालंकृतं पीतवस्त्रं
पदद्वन्द्वनिर्धूतपद्माभिरामम् ॥७॥

ஸுரத்நாங்கதைரந்விதம் பாஹுதண்டை -
ஶ்சதுர்பிஶ்சலத்கங்கணாலம்க்ருதாக்ரை: .
உதாரோதராலம்க்ருதம் பீதவஸ்த்ரம்
பதத்வந்த்வநிர்தூதபத்மாபிராமம் ||7||

suratnāṅgadairanvitaṃ bāhudaṇḍai -
ścaturbhiścalatkaṅkaṇālaṃkṛtāgrai: .
udārōdarālaṃkṛtaṃ pītavastraṃ
padadvandvanirdhūtapadmābhirāmam ..7..

சிறந்த ரத்தினங்கள் இழைத்த தோள்வளைகளுடனும், குலுங்கும் கங்கணங்களால் அலங்கரிக்கப்பட்ட நான்கு முன்னங்கைகளும், பாங்கான இடையில் அலங்கரிக்கப்பட்ட பீதாம்பரமும், தாமரையைப் பழிக்கும் எழில் மிக்க இருபாதங்களும் கூடிய (விஷ்ணு விற்கு நமஸ்காரம்).

(I bow to Lord Vishnu) who is wearing exquisitely bejewelled armlets, whose four forehands are ornamented with jingling bracelets, around whose waist is handsomely draped a yellow (silken) raiment and whose feet put to shame the beauty of the red lotus flower.

सुरत्नाङ्गदैः - wearing exquisitely bejewelled armlets । अन्वितम् - along with । बाहुदण्डैः - arms । चतुर्भिः - with four । चलत्कङ्कणालंकृताग्रैः - decorated with bangles that jingle उदारोदरालंकृतम् - handsomely draped around the waist । पीतवस्त्रम् - yellow raiment । पदद्वन्द्वनिर्धूतपद्माभिरामम् - with the pair of feet banishing the radiance of the red lotus

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

स्वभक्तेषु सन्दर्शिताकारमेवं
सदा भावयन्संनिरुद्धेन्द्रियाश्वः ।
दुरापं नरो याति संसारपारं
परस्मै परेभ्योऽपि तस्मै नमस्ते ॥८॥

ஸ்வபக்தேஷு ஸந்தர்ஷிதாகாரமேவம்
ஸதா பாவயந்ஸம்நிருத்தேந்த்ரியாஶ்வ: .
துராபம் நரோ யாதி ஸம்ஸாரபாரம்
பரஸ்மை பரேப்யோஅபி தஸ்மை நமஸ்தே ||8||

svabhaktēṣu sandarśitākāramēvaṃ
sadā bhāvayansaṃniruddhēndriyāśvaḥ .
durāpaṃ narō yāti saṃsārapāraṃ
parasmai parēbhyōapi tasmai namastē ..8..

இவ்வாறு தன் பக்தர்களுக்கு நன்றாக தரிசனம் கொடுத்த உருவத்தை எப்பொழுதும் மனதில் தியானித்து, குதிரைகள் போன்ற இந்திரியங்களை அடக்கிய மனிதன் எட்ட முடியாததான ஸம்ஸாரத்தின் அக்கரையை அடைகிறான். உயர்ந்த பொருள்களுக்கெல்லாம் உயர்ந்தவரான பரம்பொருளே, உனக்கு நமஸ்காரம்.

A human being, always meditating upon the form gracefully bestowed (by Him) on His devotees, with full control over the horse-like senses, reaches the (other) shore of cyclic existence, which is difficult to attain. I salute You, who is superior to the most superior, and remain as such.

स्वभक्तेषु - in His own devotees । सन्दर्शित - revealed । आकारम् - form । एवम् - in this way । सदा - always । भावयन् - thinking । संनिरुद्धेन्द्रियाश्वः - having controlled the horse-like senses । दुरापम् - difficult of attainment । नरः - human being । याति - goes । संसारपारम् - the shore (beyond the ocean of) cyclic existence । परस्मै - to the supreme । परेभ्यः - from others । अपि - also । तस्मै - to Him । नमः - salutations । ते - to You

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

श्रिया शातकुम्भद्युतिस्निग्धकान्त्या
धरण्या च दूर्वादलश्यामलाङ्ग्या
कलत्रद्वयेनामुना तोषिताय
त्रिलोकीगृहस्थाय विष्णो नमस्ते ॥९॥

ஶ்ரியா ஶாதகும்பத்யுதிஸ்நிக்தகாந்த்யா
தரண்யா ச தூர்வாதலஶ்யாமலாங்க்யா
கலத்ரத்வயேநாமுநா தோஷிதாய
த்ரிலோகீக்ருஹஸ்தாய விஷ்ணோ நமஸ்தே ||9||

śriyā śātakumbhadyutisnigdhakāntyā
dharaṇyā ca dūrvādalaśyāmalāṅgyā
kalatradvayēnāmunā tōṣitāya
trilōkīgṛhasthāya viṣṇō namastē ..9..

தங்கத்தின் மின்னும் ஒளிபோல் பளபளக்கும் ஒளியுடன் விளங்கும் மகாலக்ஷ்மியாலும், அருகம்புல் போல கரும்பச்சை வண்ணமேனியுடன் விளங்கும் பூமாதேவியாலும், இவ்விரண்டு மனைவிகளாலும் சந்தோஷிக்கப்படும், மூவுலகிற்கும் கிருஹஸ்தனான விஷ்ணுவே, உமக்கு நமஸ்காரம்.

O Vishnu! (My) salutations to You, who is made happy by the two wives, goddess Lakshmi who radiates a brilliant golden hue and goddess earth having the greenish hue of the dhoorva grass. You are the householder (sustainer) of all the three worlds.

श्रिया - by goddess Lakshmi | शातकुम्भ - golden | द्युति - dazzle | स्निग्धकान्त्या - dense effulgence धरण्या - by goddess earth | च - and | दूर्वादलश्यामलाङ्ग्या - having Her body radiating the greenish hue of dhoorva grass | कलत्रद्वयेन - by the two wives | अमुना - by this | तोषिताय - pleased | त्रिलोकीगृहस्थाय - the householder of all the three worlds (sustainer) | विष्णो - O! Vishnu! | नमः - salutations | ते - to You

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

शरीरं कलत्रं सुतं बन्धुवर्गं
वयस्यं धनं सद्म भृत्यं भुवं च।
समस्तं परित्यज्य हा कष्टमेको
गमिष्यामि दुःखेन दूरं किलाहम् ॥१०॥

ஶரீரம் கலத்ரம் ஸுதம் பந்துவர்கம்
வயஸ்யம் தநம் ஸத்ம ப்ருத்யம் புவம் ச.
ஸமஸ்தம் பரித்யஜ்ய ஹா கஷ்டமேகோ
கமிஷ்யாமி து:கேந தூரம் கிலாஹம் ||10||

śarīraṃ kalatraṃ sutaṃ bandhuvargaṃ
vayasyaṃ dhanaṃ sadma bhṛtyaṃ bhuvaṃ ca.
samastaṃ parityajya hā kaṣṭamēkō
gamiṣyāmi du:khēna dūraṃ kilāham ..10..

சரீரம், மனைவி, மகன், பந்துக்கள், நண்பன், பணம், வீடு, வேலையாள், மற்றும் இந்த மண்ணுலகம் ஆகிய அனைத்தையும் விட்டுவிட்டு, ஹா, கஷ்டம், நான் தனியாக மிகுந்த சிரமத்துடன் வெகு தூரம் செல்லப்போகிறேன்.

Alas! I am going afar all alone with great sorrow, leaving behind my body, wife (consort), son, relatives, friend, wealth, home, servant and the world.

शरीरम् - body । कलत्रम् - wife (consort) । सुतम् - son । बन्धुवर्गम् - host of relatives । वयस्यम् - friend धनम् - wealth । सद्म - residence (home) । भृत्यम् - servant । भुवम् - world । च - and । समस्तम् - all । परित्यज्य - leaving behind । हा - alas! । कष्टम् - pity । एकः - alone । गमिष्यामि - shall go । दुःखेन - with sorrow । दूरम् - far । किल - indeed । अहम् - I

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

जरेयं पिशाचीव हा जीवतो मे
वसामत्ति रक्तं च मांसं बलं च ।
अहो देव सीदामि दीनानुकम्पि -
न्किमद्यापि हन्त त्वयोदासितव्यम् ॥११॥

ஜரேயம் பிஶாசீவ ஹா ஜீவதோ மே
வஸாமத்தி ரக்தம் ச மாம்ஸம் பலம் ச .
அஹோ தேவ ஸீதாமி தீநாநுகம்பி -
ந்கிமத்யாபி ஹந்த த்வயோதாஸிதவ்யம் ||11||

jarēyaṃ piśācīva hā jīvatō mē
vasāmatti raktaṃ ca māṃsaṃ balaṃ ca .
ahō dēva sīdāmi dīnānukampi -
nkimadyāpi hanta tvayōdāsitavyam ..11..

பிசாசு போல இருக்கும் இந்த முதுமை, உயிரோடிருக்கும் போதே என் (சரீரத்திலுள்ள) கொழுப்பையும், ரத்தத்தையும், மாமிசத்தையும், பலத்தையும் தின்றுவிடுகிறது. ஹா, நான் சிரமப்படுகிறேன். எளியவர்களிடம் இரக்கமுள்ள தேவனே, இப்பொழுது கூட நான் தங்களால் உதாசீனப்படுத்தப்படணுமா?

This old age, threatening me like an evil spirit, eats up the fat, blood, flesh and strength in my body even when I am alive. Alas, I am in great suffering. O Lord! You, the one having compassion towards the helpless! Could You be disinterested even now (regarding my state)?

जरा - old age । इयम् - this । पिशाची - evil spirit । इव - like । हा - alas । जीवतः - while alive । मे - my वसाम् - fat । अत्ति - eats up । रक्तम् - blood । च - and । मांसम् - flesh । बलम् - strength । च - and अहो - what a pity । देव - O Lord! । सीदामि - (I am) suffering । दीनानुकम्पिन् - one having compassion towards the helpless । किम् - why । अद्य - now । अपि - even । हन्त - alas । त्वया - by You । उदासितव्यम् - disinterested

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

कफव्याहतोष्णोल्बणश्वासवेग -
व्यथाविस्फुरत्सर्वमर्मास्थिबन्धाम् ।
विचिन्त्याहमन्त्यामसंख्यामवस्थां
बिभेमि प्रभो किं करोमि प्रसीद ॥१२॥

கஃபவ்யாஹதோஷ்ணோல்பணஶ்வாஸவேக -
வ்யதாவிஸ்ஃப்யுரத்ஸர்வமர்மாஸ்திபந்தாம் .
விசிந்த்யாஹமந்த்யாமஸம்க்யாமவஸ்தாம்
பிபேமி ப்ரபோ கிம் கரோமி ப்ரஸீத ||12||

kaphavyāhatōṣṇōlbaṇaśvāsavēga -
vyathāvisphyuratsarvamarmāsthibandhām .
vicintyāhamantyāmasaṃkhyāmavasthāṃ
bibhēmi prabhō kiṃ karōmi prasīda ..12..

கபத்தினால் தடைபட்டு உஷ்ணமடைந்த மூச்சுதிணறலின் வேகத்தால் எல்லா மர்மஸ்தான எலும்புமுட்டுகளிலும் வலி ஏற்பட்டு, இறுதிக்காலத்தில் நேரும் கணக்கிடமுடியாத இன்னல்களை நினைத்து நான் அச்சப்படுகிறேன். ஹே பிரபோ! என்ன செய்வேன்? அருள் புரிவாய்.

With my breathing process blocked by the heat generated due to obstruction by phlegm and all vital points and bone junctions in my body afflicted with acute pain, this state of my countless suffering during the last days of my life (on this earth), instil terror in my mind. What shall I do then? May You deign to protect me.

कफव्याहत - attacked by phlegm । उष्णोल्बण - body temperature rising । श्वासवेग - the course of breathing । व्यथा - suffering । विस्फुरत् - acute । सर्वमर्मास्थिबन्धाम् - painful affliction of all vital areas and bone junctions । विचिन्त्य - thinking about । अहम् - I । अन्त्याम् - in my last days (on earth) । असंख्याम् - innumerable (countless) । अवस्थाम् - state । बिभेमि - (am) terrified । प्रभो - O! Lord! । किम् - what । करोमि - shall I do? । प्रसीद - may you protect me

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

लपन्नच्युतानन्त गोविन्द विष्णो
मुरारे हरे नाथ नारायणेति ।
यथानुस्मरिष्यामि भक्त्या भवन्तं
तथा मे दयाशील देव प्रसीद ॥१३॥

லபந்நச்யுதாநந்த கோவிந்த விஷ்ணோ
முராரே ஹரே நாத நாராயணேதி .
யதாநுஸ்மரிஷ்யாமி பக்த்யா பவந்தம்
ததா மே தயாஶீல தேவ ப்ரஸீத ||13||

lapannacyutānanta gōvinda viṣṇō
murārē harē nātha nārāyaṇēti .
yathānusmariṣyāmi bhaktyā bhavantaṃ
tathā mē dayāśīla dēva prasīda ..13..

கருணாகரா! "அச்யுதா, அனந்தா, கோவிந்தா, விஷ்ணோ, முராரே, ஹரே, நாதா, நாராயணா" என்று எவ்வாறு பக்தியுடன் உம்மை ஜபித்துக்கொண்டு நினைக்கிறேனோ, அவ்வாறே செய்ய நீங்கள் எனக்கு அருளவேண்டும்.

O The compassionate one! May You be pleased to shower Your grace upon me so that I may utter with devotion your names Achyuta, Ananta, Govinda, Vishno, Murare, Hare, Natha and Narayana while recollecting You (Your form).

लपन् - crying out । अच्युत - O Achytha! (one who will not slip away or allow His devotee to slip) । अनन्त - Ananta! (not having an end or eternal) । गोविन्द - Govinda! (protector of cows - the unillumined) । विष्णो - Vishno (all pervading) । मुरारे - Murare! (the slayer of demon Mura) हरे - Hare! (the one who takes away the ajnana of devotees) । नाथ - O Lord! (master) । नारायण - Narayana! (the one who destroys the cyclic existence of the soul) । इति - thus । यथा - as । अनुस्मरिष्यामि - (I) recollect । भक्त्या - with devotion । भवन्तम् - You । तथा - likewise । मे - my दयाशील - O Compassionate one! । देव - O Lord! । प्रसीद - (may You) be pleased

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

भुजङ्गप्रयातं पठेद्यस्तु भक्त्या
समाधाय चित्ते भवन्तं मुरारे ।
स मोहं विहायाशु युष्मत्प्रसादा-
त्समाश्रित्य योगं व्रजत्यच्युतं त्वाम् ॥१४॥

புஜங்கப்ரயாதம் படேத்யஸ்து பக்த்யா
ஸமாதாய சித்தே பவந்தம் முராரே .
ஸ மோஹம் விஹாயாஶு யுஷ்மத்ப்ரஸாதா-
த்ஸமாஶ்ரித்ய யோகம் வ்ரஜத்யச்யுதம் த்வாம் ||14||

bhujaṅgaprayātaṃ paṭhēdyastu bhaktyā
samādhāya cittē bhavantaṃ murārē .
sa mōhaṃ vihāyāśu yuṣmatprasādā-
tsamāśritya yōgaṃ vrajatyacyutaṃ tvām ..14..

ஹே முராரே! யார் ஒருவர், உம்மை மனதில் நன்கு இருத்தி (தியானித்து), பக்தியுடன் இந்த விஷ்ணு புஜங்க பிரயாதத்தை படிக்கிறாரோ, அவர், உங்கள் அனுகிரகத்தால் விரைவிலேயே மோகம் நீங்கப்பெற்று, யோகநிலையை அடைந்து, அச்யுதரான உங்களை அடைகிறான்.

O Murare! Whoever, having installed You in his mind and concentering his thoughts on You, utters with devotion this prayer set to bhujanga prayata metre, quickly transcends delusion with Your grace, attains the state of yoga and merges with You, the Achyuta.

भुजङ्गप्रयातम् - the bhujanga prayata stotras । पठेत् - recites । यः - whoever । तु - indeed । भक्त्या - with devotion । समाधाय - concentering । चित्ते - in mind । भवन्तम् - You । मुरारे - O! Murari!(slayer of the demon Mura) । सः - he । मोहम् - delusion । विहाय - abandoning । आशु - quickly । युष्मत् - Your प्रसादात् - with grace । समाश्रित्य - having resorted to । योगम् - practice of meditation । व्रजति - attains अच्युतम् - Achyuta । त्वाम् - You

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

NOTES

A brief note on the Bhujanga Prayata metre.

In Sanskrit language, the snake is known by the name "bhujangam" and 'bhujanga prayata' could be translated as 'going of a snake'. The natural movement of a snake could be described as "slithering in a curvy or wavy motion". The Bhujangaprayata metre resembles the movement of a snake, curvy and regular in the way the syllables are arranged in the verse. Perhaps that is why this metre gets its name.

In the Sanskrit work called "Vritta Ratnakara", this metre has been described as: भुजङ्ग प्रयातं भवेत् यैश्चतुर्भिः। It means: " Bhujanga Prayaata is with 4 ya's" . The Ya group (also called yagana) is formed with one laghu followed by two guru (i.e. short-long-long), in that order. One line in this metre consists of four such groups. In each verse, there will be four such lines. Since all the four groups (yaganas) are same, the metre is also known as 'samavritta'. A representation of this metre will be "lalAlA-lalAlA-lalAlA-lalAlA " . In the Chanda Sastra, the reference is भुजङ्गप्रयातं यः ᴗ -- ᴗ -- ᴗ -- ᴗ -- ।

The term "gana" is the technical term used in works on Sanskrit prosody, to indicate the pattern of light and heavy syllables in a sequence of three. The typical "ya group" consists of one short followed by two long syllables. In the work known as "Sruta Bodha", this metre has been explained in detail. It reads:

यदाद्यं चतुर्थं तथा सप्तमं स्यात्
तथैवाक्षरं ह्रस्वमेकादशाद्यम् ।
शरच्चन्द्रविद्वेषिवक्त्रारविन्दे
तदुक्तं कवीन्द्रैर्भुजङ्गप्रयातम् ।।

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

भवानी भुजङ्गम्
Bhavani Bhujangam

Sloka - 3

Note: Recalls Bhagavadpada's sloka in Soundarya lahari

कदा काले मातः etc where reference is made to the reddish coloured feet of the goddess due to laaksha rasa.

kadā kāle mātaḥ kathaya kalitālaktakarasaṃ
pibeyaṃ vidyārthī tava caraṇa-nirṇejanajalam |
prakṛtyā mūkānāmapi ca kavitākāraṇatayā
kadā dhatte vāṇīmukhakamala-tāmbūla-rasatām || 98 ||

Sloka - 4

Note: The allusion is to the samudrika sastra where women of highest order are believed to possess the above features. Regarding the triple fold, the sastra says that for such women of noble birth (saubhagya suchaka), it occurs in three places – temple, neck and the waist. This is known as 'trivali'

Sloka - 5

Note: Allusion to Goddess giving the milk of knowledge to the child saint Jnana sambandhar, as referred to in Soundarya Lahari (Sloka : 75)

tava stanyaṃ manye dharaṇidharakanye hṛdayataḥ
payaḥ pārāvāraḥ parivahati sārasvatamiva |
dayāvatyā dattaṃ draviḍaśiśu-rāsvādya tava yat
kavīnāṃ prauḍhānā majani kamanīyaḥ kavayitā || 75 ||

Sloka - 7

Note: The Acharya repeatedly uses the epithets for brilliance in respect of the limbs of the divine mother. It is to be differentiated from description of humans where the beauty is skin-deep and physical, which in due course of time, will wear out. However, in the case of the goddess, it is only an external manifestation of the essence of divinity, i.e. Brahman, which is described in the Upanishads as self-luminous with undiminishing brilliance for all time.

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

The word स्वराट् (स्वयं राजते, इति स्वराट्) and also the Mundaka Upanishad reference

न तत्र सूर्योभाति न चन्द्र तारकं, नेमा विद्युतो भान्ति, कुतोऽयमग्निः ।
तमेव भान्तं अनुभाति सर्वं तस्य भासा सर्वमिदं बिभाति ।।

Sloka - 9

Note: According to Samudrika Sastra, the physical frame of high-born ladies has sweet fragrance and they are described as 'padmini', 'hastini' etc. Since tresses form part of the physical frame, they also have this fragrance. Reference could be found in Kalidasa's description of Parvati in Kumara Sambhava and Adi Sankara's Soundarya Lahari. May be the episode of Nakkera in Tiruvilayadal Puranam also alludes to this.

Sloka 12

Note: Reference may be had to the Bhgavad-Gita sloka:

मत्तः परतरं नान्यत् किञ्चिदस्ति धनञ्जय ।
मयि सर्वमिदं प्रोतं सूत्रे मणिगणा इव ।।

and also the Scriptural statement:

अन्तर्बहिश्च तत्सर्वं व्याप्य नारायणस्थितः

Again, the Vishnu Sahasranama starts with the word 'viswam' – an allusion to the fact that nothing other than Brahman exists.

Sloka 13

Note: The Vedic statement " yato vacho nivartante apraapya manasaa saha" यतो वाचो निवर्तन्ते अप्राप्य मनसा सह and the lines of Pushpadanta

अतीतः पन्थानं तव च महिमा वाङ्मनसयोः।
अतत् व्यावृत्या चकितमभिधत्ते श्रुतिरपि ।।

Acharya's own lines

रूपं रूप विवर्जितस्य भवतो ध्यानेन यत्कल्पितं
स्तुत्या अनिर्वचनीयताऽखिल गुरो दूरी कृता यन्मया ।
व्यापित्वं च निराकृत यद्भगवतो तीर्थयात्रादिना
क्षन्तव्यं जगदीश विकलता दोषत्रयं मत्कृतम् ।।

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

Sloka 17

Note: We may recall the advice of Lord Siva to Parvati as to how the thousand names of Lord Vishnu could be capsuled by uttering thrice the appellation "Sri Rama"

श्री राम राम रामेति रमे रामे मनोरमे ।
सहस्रनाम तत्तुल्यं राम नाम वरानने ।।

देवी भुजङ्गम्
Devi Bhujangam

Sloka 3

Note on Triputi: Knowledge, object of knowledge and the knower are responsible for any action. Again the means, the object and the doer are the ingredients of any action. This group is known as "triputi". This state of Nirvikalpa samadhi or asamprajnata samadhi is beyond the "triputi". Reference may be made to verse 18 of chapter 18 of the Bhagavad-Gita. In the "Dnyaneshwari" (Bhavartha deepika) it is said that the triputi (triad) of perception, perceptible and perceiver is the motive force behind karma; and the triputi of means, karma (action) and doer is the cause for performance of karmas.

Sloka 5

Note: The allusion is to the practice of Kundalini yoga. According to this, the energy known as kundalini – the serpent power - lies coiled in a sleepy mood in the base of the spine known as mooladhara. The Kundalini yogi awakens this serpent which gradually rises up, piercing the five chakras namely mooladhara (base of the spine), svadishthana (lower abdomen), manipura (navel), anahata (heart) , vishuddhi (root of the neck) and ajna (in between the eyebrows) and pierces the lotus with a thousand petals (sahasrara) known as the foramen magnum (brahma randhra), resulting in the shower of elixir (amrita) and leading to the eternal bliss of the practitioner.

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

Sloka 7

Note: Reference here is to the realization of the seeker through the concept of "saabdha bodha" (शाब्द बोध). When the time is ripe for the seeker, in his pursuit of the ultimate reality, the preceptor says "tat tvam asi" (that thou art) and the seeker realizes: "aham brahmasmi" (I am Brahman) – the mahavakyas in the Chandogya and Brahadaranyaka Upanishads.

Sloka 8

Note: In a nutshell, this sloka indicates the different schools of Vedanta regarding the nature of the universe. For the advaitins, the universe is illusory and projected by the revealing power (vikshepa shakti) of maya and the Brahman is veiled (avarana shakti) of the same power. According to vishistdvaita and dvaita schools, the universe is true. Ultimately, the view is that the universe is anirvacaniya or incapable of precise definition.

Sloka 9

Note: Each of the five kalas representing the energy of Siva has different roles like removal of bondage (nivrtti), leading to the liberated state (pratishta), giving knowledge to the liberated (vidya), calming down the turbulent element in the liberated souls (santi) and finally destroying the turbulent elements in the liberated souls (santi-atita).

Sloka 11

Note: Presumably, the yogi also attains the ashta siddhis: - anima, mahima, laghima, garima, prapti, parakamya, istva and vastva).

The nine sounds are nada, bindu, kala, jyeshtama, roudri, vaama, vishanki, doodri, sarvananda and nadhaadaya

Sloka 15

Note: It is well known that goddess Lakshmi (wealth) is fickle-minded and never stays permanently in one place. In the gopika gita in Srimad Bhagavata, the gopis sing the praise of the Lord by saying: "Lakshmi who is by nature fickle, has made Gokula her permanent abode due to the presence of Lord Krishna (reason is 'vishnoho anapayini) in the famous lines:

जयतितेऽधिकं (कृष्ण) जन्मना व्रजः ।
श्रयत इन्दिरा (कृष्ण) शश्वदत्र हि ।।

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

Sloka 20

Note: The Acharya is referring to the highest state of jivan mukti where there is "antahkarana nasham", as a result of the self, getting completely absorbed in the Brahman. This state recalls the Bhagavad-Gita verse:

Tatvavittu maha baaho, gunakarma vibhagayoh
Gunaah gunesu vartante iti matva na sajjate (3-28)

Sloka 27

Note: The state of the Acharya being that of a jivan mukta, he has no karma to perform and therefore, he is not subjected to bondage, following the rule: karmana badhyate jantuh. The question of liberation also does not arise since a jivan mukta is already a liberated soul. Since there is no activity also, the self does not acquire merit or demerit.

श्री रामभुजङ्गप्रयातस्तोत्रम्
Sri Rama Bhujanga Prayata Storam

Sloka 13

Note (i) This verse recalls the prayer sloka to Ramayana:-

वेदवेद्ये परेपुंसि जाते दशरथात्मजे ।
वेदः प्राचेदसादासीत् साक्षात् रामायणात्मना ।।

(ii) Also, the purusha sukta

वेदाहमेतं पुरुषं महान्तं

Sloka 14

Note: (i) This verse recalls the tatasta lakshana of the Brahman in the Taittiriya Upanishad- यतो वा इमानो भूतानि जायन्ते येन जातानि जीवन्ति यत् प्रयन्त्यभि संविशन्तीति तद्विजिज्ञासस्व तद्ब्रह्मेति, which refers to the creation, sustenance and dissolution of the universe, thereby meaning that Lord Rama is none other than Brahman. This is also supported by another Upanishadic reference

रमन्तेयोगिनो अनन्ते सत्यानन्दचिदात्मनि
इति रामपदेनासौ परब्रह्मेतिधीयते (Ramatapani Upanishad)

and the Vishnu sahasranama जङ्गमाजङ्गमं चेदं जगन्नारायणोद्भव

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

(ii) The Brahma sutra अत्ता चराचरग्रहणात् supports the adjective विश्वभोक्त्रे, विश्वहर्त्रे

Sloka 18

Note: Compare the Vedic statement

यतो वाचो निवर्तन्ते अप्राप्य मनसा सह

and also Pushpadanta's Siva mahimna stotram

अतीतः पन्थानं तव च महिमां वाङ्मनसयोः
अतत् व्यावृत्या चकितमभिधत्ते श्रुतिरपि ।

which is supported by the scripture अथात आदेशो नेति नेति

The Sanskrit word 'Sharanyah' echoes the idea appearing in Acharya's Manisha Panchakam.

शिव भुजङ्गम्
Siva Bhujangam

Sloka -4

Note: The expression "beyond the pale of knowledge' is to be taken as 'incomprehensible by studies'. The Vedic statement यतो वाचो निवर्तन्ते अप्राप्य मनसा सह । and the Upanishadic text:

नायमात्मा प्रवचनेन लभ्यः न मेधया न बहुना श्रुतेन
यमैवेष वृणुते तेन लभ्यः तस्यैष आत्मा विवृणुते तनूं स्वाम्

bear out this concept.

Sloka 5

Note: In his Nandi sloka to the celebrated drama "Malavikaagnimitra", Kalidasa refers to these features of Lord Siva.

एकैश्वर्येस्थितोऽपि प्रणतबहुफले यस्वयंकृत्तिवासाः
कान्तासम्मिश्रदेहोऽप्यविषयमनसां यः परस्ताद्यतीनां ।एतच ।

Sloka 10

Note: This type of plea is the right of the sincere bhakta. We find this trend in Narayaneeyam also.

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

भवद्भक्तिः स्फीता भवतु मम सैव प्रशमये-
दशेषक्लेशौघं न खलु हृदि सन्देहकणिका ।
न चेद्व्यासस्योक्तिस्तव च वचनं नैगमवचो
भवेन्मिथ्या रथ्यापुरुषवचनप्रायमखिलम् ।। 3 - 5 ।।

Sloka 12

Note: Similar thoughts in "Sivananda Lahari" may be recalled: -

अशनं गरलं फणी कलापो
वसनं चर्म च वाहनं वृद्धोक्षः ।
मम दास्यसि किं किमस्ति शंभो
तव पदांबुज भक्तिमेव देहि ।। ८७ ।।

As also, in the words of Appayya Dikshita, Lord Siva has nothing in full shape with him. His body is half, he has only the digit of the moon, his vehicle is the old bull and the quarters are his dress. When such is the case, Dikshita asks why Siva should not accept his 'half-devotion'.

Sloka 14

No doubt the compound 'Yamaprana Nirvapanam' by itself means 'taking away the life of Yama'. However, in the episode, Yama was not killed (??) but with the left foot, the Lord kicked him away, because Yama threw his rope around the Siva Linga which Markandeya had clung to. It is interesting to note that this foot was Devi's foot (Ardhanareeswara), and as universal mother, she would never cause death of her children (including lord Yama). Also we may recapitulate the prayer sloka of Srimad Bhagavad Gita where, for the line "amba tvam--bhagavad gite bhavad dveshinim", one should read "amba tvam---bhagavad gite bhavottarinim" . This is because mother has no dvesha. Again, Sankara, in his Matrupanchaka has this refrain: "kuputro jayeta kvacitapi kumata na bhavati".

Sloka 17

Note: Echoes Vedanta Desika's Sri Stuti

आर्त त्राण व्रतिभिरमृतासारनीलाम्बुवाहैः
अम्भोजानामुषसि मिषतामन्तरङ्गैरपाङ्गैः ।
यस्यां यस्यां दिशि विहरते देवि दृष्टिस्त्वदीया
तस्यां तस्यामहमहमिकां तन्वते संपदोघाः ।। १५ ।।

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

Sloka18

Note: Perhaps this verse has inspired poet Kalidasa -the mangala sloka of Raghuvamsa

वागर्थाविव संपृक्तौ वागर्थप्रतिपत्तये ।
जगतःपितरौ वन्दे पार्वतीपरमेश्वरौ ।।

and also Appayya Dikshita - mangala sloka to 'Kuvalayananda'

परस्परतपःसम्पत्फलायितपरस्परौ ।
प्रपञ्चमातापितरौ प्राञ्चौ जायापतीस्तुमः ।।

Sloka19

Note 1: Sastras declare that the devotee, while worshipping, should become the worshipped itself and realize the non-difference between the two -

शिवं भूत्वा शिवं यजेत् ।

Note 2: Also see the opening verse of Soundarya Lahari where the acharya echoes the same idea.

Sloka 26

Note: This idea is echoed in Nilakanta Dikshita's Shanti Vilasa – a treatise on dispassion.

छाया तोयं वसनमशनं वाहनं दीपिका वा
केतुं यस्मिन्नकिल सुलभं किञ्चिदप्येषु मर्त्यैः ।
तस्मिन् दूरे पथि तनुभृतां सर्वथैर्वाभिगम्ये
प्रस्थानार्थं कमपिविधिं घस्मराः न स्मरामः ।।

Sloka 31

Note: The word " jagarti" (meaning keeping awake) seems to be an oblique reference to Lord Siva devouring the poison Halahala, which emerged on the eleventh day of the churning of the milky ocean by the devas and asuras, in their quest for amrita (nectar). Hence the belief that on ekadasi days, one should refrain from consuming food. It was on the next day (dwadasi) that amrita appeared and therefore, the fast on the previous day is broken on this day.

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

Sloka 33

Note: This verse may appear out of context, as this is a prayer to the holy mother, interspersed among the prayers to Lord Siva. Obviously, in both the Saiva and Vaishnava systems, god's grace can be obtained only through the divine mother. On the flip side, the word "siparish" (recommendation) is said to be a deflection of the phrase 'stree parsvam'.

Sloka 34

Note: The word "ananga" means 'one without physical body'. This refers to Manmatha who was destroyed by Lord Siva when he attempted to disturb the Lord when He was engaged in tapas (penance). Later on, when Lord Siva married Parvati, Manmatha's wife Rati appealed to Siva that her husband Manmatha be restored to her. There is an allusion to this in the Lalita Sahasranama (हरनेत्राग्निसन्दग्ध कामसञ्जीवनौषधिः). By this boon of the Lord, Rati alone could see Manmatha in his physical form. This also alludes to Kamakshi whose beneficial glance refers to this boon. One may see striking resemblance in the Srimad Bhagavata where Vyasa describes Lord Krishna in the "Raasa Panchaadyaayii "as 'captivator of Manmatha'

– साक्षान्मन्मथमन्मथः

Sloka 35

Note 1: Bhikshadana episode relates to the greatness of the divine mother in her incarnation as Annapurneshwari, which is celebrated as an annual festival in Varanasi, with great éclat.

Note 2: Apparently Bhagavadpada refutes other gods, in his devotional fervour to Lord Siva. This is not the inner meaning because, as an advaitin, he does not negate other gods. This is one of preference in his ecstatic mood. This follows the 'nahi ninda nyaya', i.e. when you speak of one particular thing and praise its superiority, it does not detract from the greatness of others.

This line of thought may be seen in Nilakanta Dikshita's "Sivotkarsha manjari".

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

अर्चामीति धियायदेवकुसुमं क्षिप्त्वा नरोमुच्यते
विध्यामीति धिया तदेव विकिरन् भस्मीकृतो मन्मथः ।
इत्याभ्यन्तर वृत्तिमात्ररसिको बाह्याननपेक्षश्च यः
सस्वामि मम दैवतं तदितरो नाम्नापिनाम्नायते ।।

We may also refer to the following verse from Pushpadanta's "Siva mahimna stotra," which is read daily in Kedarnath temple :

अतीतः पन्थानं तव च महिमा वाङ्मनसयोः
अतत् व्यावृत्या चकितमभिधत्ते श्रुतिरपि ।
रुचीनाम् वैचित्र्यात् ऋजुकुटिल नाना पथजुषां
नृणां एकोगम्यः त्वमसि पयसां अर्णव इव।।

Note 3: The above verses are examples of ananya bhakti and illustration of the 'nahi ninda nyaya'. It is needless to say that as an advaitin, there is no 'hari-hara bheda' for the acharya. To substantiate this, one need only to simply go through the hymns of the acharya on all the gods and goddesses. This is the true reflection of the Upanishadic statement: "एकं सद्विप्राः बहुधा वदन्ति". One of the religious teachers also said that in the Hindu pantheon, there is no multiplicity of gods and goddesses. One god takes multiple forms. This is due to the different tastes of people following the nyaya 'लोको भिन्न रुचिः'.

Sloka 36

Note : We may recall the Upanishadic text

न तत्र सूर्यो भाति न चन्द्र तारकं
नेमा विद्युतो भान्ति कुतोऽयमग्निः?
तमेवभान्तं अनुभाति सर्वं
तस्य भासा सर्वमिदं विभाति।।

Sloka 37

(see reference as 'svarat' in the invocatory verse in the Srimad Bhagavata:

जन्माद्यस्य यतोन्वयादितरतश्चार्थेष्वभिज्ञस्वराट्
तेने ब्रह्महृदायादिकवये मुह्यन्ति यत्सूरयः।
तेजोवारिमृदां यथा विनिमयो यत्र त्रिसर्गो मृषा
धाम्नास्वेन सदा निरस्तकुहकं सत्यं परं धीमहि।।

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

and the Brahma sutra जन्माद्यस्य यतः –

Note 1: This is an obvious reference to the tatasta lakshana of Brahman, outlined in the Taitiriya Upanishad, recalling the text

यतो वा इमानो भूतानि जायन्ते येन जातानि जीवन्ति
यत् प्रयन्त्यभि संविशन्तीति तद्विजिज्ञासस्व तद्ब्रह्मेति ।

Also, the term 'कर्मादिहीनः' refers to the Upanishadic text 'असङ्गोह्ययं पुरुषः' and the 'दृष्टि सृष्टि वादः' of creation, supported by the statement 'इच्छामात्रं प्रभोः सृष्टिः'.

Note 2: The above two verses also recall the refrain "sivah kevaloham" in the Nirvana shatkam of the Acharya.

Sloka 39

Note: the word हृदम्बोज refers to the seat of the Lord in the heart, described as the bud of the lotus suspended upside down – vide

पद्मकोश प्रतीकाशं हृदयञ्चाप्यधोमुखम् in the Purusha Sukta. There is a reference in the Bhagavad Gita also:

ईश्वरस्सर्व भूतानां हृद्देशेऽर्जुन तिष्ठति ।
भ्रामयन्सर्वभूतानि यन्त्रारूढानि मायया ।।

Sloka 40

** Note: In the Indian tradition, blessings for long life are given so that the blessed will strive and attain liberation within this birth itself and it is not for mere material enjoyment. This is because the bliss on liberation is everlasting, supreme and incomparable to anything else. That is why when one prostrates before elders, saints and the like, they bless "dirghaayushmaan bhava".

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

Digitization by Arya Samaj Charitable Foundation, Chennai

Hara Hara Shankara Jaya Jaya Shankara